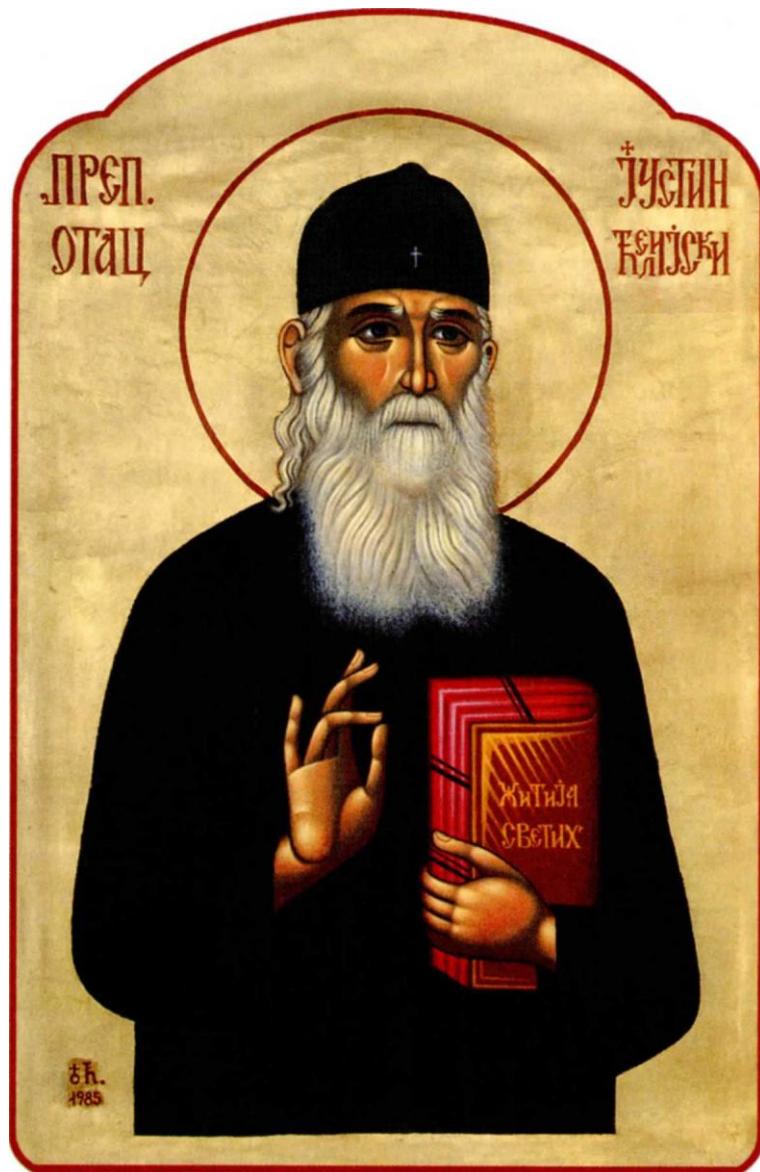

месеца марта у 25. дан
и
месеца јуна у 1. дан.

СЛУЖБЕ, АКАТИСТИ
И ЖИТИЈА
ПРЕП. ЈУСТИНУ НОВОМ
(ПОПОВИЋУ), ЂЕЛИЈСКОМ.

Преподобни Отац Јустин Ђелијски
(икона у Манастиру Ђелијама, рад Ђелијских сестара, 1985)

СЛУЖБА
ПРЕПОДОБНОГ И БОГОНОСНОГ ОЦА НАШЕГ
ЈУСТИНА ЂЕЛИЈСКОГ
НОВОГ ИСПОВЕДНИКА.

(Чинулог у Господу 25. марта / 7. априла 1979.)

Спевана на Светој Гори Јтонској

ој

Атанасија јеромонаха Симонопетритеског,

песнописца Свете Христове Велике Цркве,

светољубивом и оцељубивом молбом

Преосвешћеног Ћископа

бившег Херцеговачког Господина Атанасија

* Света Гора Јтонска * 2009 *

* * *

Преподобни Оче Богоносни Јустине христосрдачни,
од Богослова сабрао си све оно тајанствено,
од Павла ватреност љубави према Христу,
од Василија јасноћу речи и делар,
од Григорија радосност и песништво богословља,
од Златоуста неуспављиву бригу за Цркву,
од Максима философско исповедање,
од Дамаскина догматар разложно излагање,
од Саве Светог народољубље пастира,
од Паламе дубину молитви таворске исихије,
од Серафима стално искање Утешитеља,
показав се у време последње
стуб и тврђава Православља;
и по телу твога побожног народа Српског,
а твоје по духу љубљене деце
– незаменљиви и најдетољубивији
духовни отац и вођа,
коју си усмено и речју утврдио
и с неба их сада тајно оснажујеш.
Моли се, молимо те,
са једнодушним ти Јерархом Николајем,
за све нас Богочовеку Христу
да будемо твоји подражаваоци
ми што с љубављу чествујемо
свети Спомен Твој.

* * *

[ИСЕСЦА МАРТА У 25. ДАН.]
ДАН БОЖАНСКЕ БЛАГОВЕСТИ:
СПОМЕН ПРАЗНИЦЕМО
ПРЕПОДОБНОГ И БОГОНОСНОГ ОЦА НАШЕГ
ЈУСТИНА ЂЕЛИЈСКОГ.*¹

* * *

НА [ВЕЛИКОМ] ВЕЧЕРЊУ.

[На Господе заватих ...] узимамо стихова 10,
и певамо из Минеја Стихире 3 подобне Празника,
и Стихире 3 Преподобнога, глас 6.

Подобан: Све одложивши ...

Ходите данас сапоштујмо, са Ђевом Богородицом, Јустина Новог Богослова, који постаде тајник обожења, спојивши најбоље знање људско, и искуство Цркве, које се дарује свима подвигом блистајућима; и постаде равночастан древним Оцима, овај Славни. Зато народ Српски, радује се Богу одгајивши, таквога мужа богоумдрога, Савинога садружника.

Све си покорио Христу знање, Оче Јустине свемудри.
Подвизима и жалостима, Крста си слатки окушај искуством познао; од силе у силу, јасно си ходио, зовући Господу, Који сво биће твоје испуни Духом Светим, показавши те у време последње богослова тајника, и причасника исповедништва, и народу утешитеља.

^{1*} приређено према издању: „Преп. Јустин Нови Ђелијски – житије, служба, акатист, чуда и избор текстова”, Епархија Ваљевска, Ваљево 2009, стр. 17-42. Служба спевана на Светој Гори Атонској од Атанасија јеромонаха Симонопетритског, песнописца Свете Христове Велике Цркве [светољубивом и оцељубивом молбом преосвећеног епископа раније Херцеговачког г-дина Атанасија], 4. марта 2009. године. Превод на српски, препев, негде допев имењака му, бившег еп. Захумско-херцеговачког Атанасија (Јевтића).

Га свима Светима, чија Житија си писао, Јустине данас стојиш, пред Љубљеним твојим Христом, Кome си свагда стремио, примивши и венац правде, као Павле и Златоусти. Уздигни, зато, руке своје, за народ и децу твоју, који с вером прибегавамо гробу твоме часноме, и њему клањајући се, прослављамо Исуса Богочовека.

Слава ... Преподобнога, глас 8:

Православних доктата изразитељ, и богочовечанског морала делатељ, Светосавског пута дубоки зналац, и црквеног освећења искусни подвижник, оче Преподобни Јустине, показо се јеси. Зато као отац усрдни и детољубиви, не заборави народ ти љубљени и мученички, но из Свештене обитељи Ђелијске, твоје молитвене благослове још богатије ниспошљи, молећи се непрестално Владици човекољубиво Очовеченом, да сви достигнемо жељено обожење.

И сада ... Празника, глас исти.

Вход. Светлости Тиха, Прокимен дана.

Читања: прва два Благовести, и 3. Преподобнога.

Читање из Премудрости Соломонових:

Уста праведнога капљу премудрост, а усне људи праведних знају благодати. Уста мудрих поучавају се премудрости, а правда их избавља од смрти. Када сконча човек праведан, не пропада нада (његова). Јер се син праведан рађа за живот, и у добрима својим плод правде ће узбрати. Светлост је праведнима свагда, и код Господа ће наћи благодат и славу. Језик мудрих зна добра, и у срцима њиховим починуће премудрост. Љуби Господ преподобна срца, угодни су Њему сви непорочни [на путу]. Мудрост Господња просвећује лице разумнога. Јер лако је виђена од љубитеља њених, и налази се од оних који је траже, достиже оне који је желе да унапред дознају. Који к њој рано рани, неће се уморити; и који бдије ње ради, брзо ће бити безбрижан. Јер она сама обилази,

тражећи достојне ње, и на стазама (њиховим) појављује им се благонаклоно. Зло(ба) никад неће победити мудрост. Ради тога и бих заљубљеник лепоте њене, и заволех је, и тражах је од младости моје; и тражах невесту да доведем себи. Јер Господар свега заволе је, јер је она тајница Божијег знања, и проналазач дела Његових. Трудови њени су врлине; целомудреност и разборитост она учи, и правду и јунаштво (=трпљење), од којих ништа није потребније у животу људском. Ако пак неко жели и много искуства, она зна старине (древне) и будуће ствари [с]казати. Зна вештину (плетења) речи, и решење загонетки; знаке и чудеса предузнаје, и збитија (=догађаје) времена и лета. И свима је добар саветник, јер је бесмртност у њој, и добротворство у заједништву речи њених. Тога ради беседовах Богу, и помолих се Њему, и рекох из свега срца свога: Боже отаца, и Господе милости, Који си све створио Речју Твојом, и Премудрошћу Твојом саздао человека, да господари створеним од Тебе тварима, и да управља светом у светости и правди. Дај ми Премудрост која седи крај Престола славе Твоје, и не одбаци ме од слугу Твојих. Јер сам ја слуга Твој, и син слушкиње Твоје. Ниспошљи је са светих небеса (Твојих), и од Престола славе Твоје пошаљи је, да будући са мном потруди се (и научи ме), да познам шта је благоугодно пред Тобом; и да ме упути целомудрено у делима мојим, и сачува ме у слави својој. Јер су помисли смртних страшљиве, и погрешиве замисли њихове.

На Литији, певамо стихире самогласне:

3 Празника и 3 Преподобнога.

Преподобнога, песме Манастира Ђелије. Глас 1:

Преподобни оче Јустине Нови, данас стојећи у Горњем Јерусалиму, моли се за духовне ти ученике и за страдални народ твој, који сада више не икад има потребу многу твоје духовне у Христу помоћи. Молитвениче свих у жалости и неправди, Златоусту

равностојећи, заједно са њиме и свима Оцима, моли од Човекољупца Христа, велику милост и спасење душа наших.

Глас 2:

Данас се радује пустинја Ђелијска, јер у њој се подвизаваше Јустин, Нови философ, и по савести Мученик Христов; срцем са страдалнима страдаше, и са сузама Божанску Службу служаше, свештенодејство Тајне за спасење свега света. Стога те молимо, Оче наш најсветији, да молитвама твојим срца свију водиш у покајање и слављење Свете Тројице, да Господ спасе сав свет и род наш Православни.

Глас 8 [твореније Атанасија епископа]:

Ходите сви верни православни, саставимо данас сабор, и усред Цркве Христа Богочовека, побожно празнујмо спомен свих Светих, говорећи: Радујте се, Свехвални Алостоли, са Пророцима и Мученицима, Јерарсима и Новомученицима, Архијерејима и Учитељима живота вечнога. Радујте се и ви, Јустине Мучениче и Философе, са Јустином Новим, вољом страдалим за Христа. Молите се сви Свети за стадо Христово у свету, јер једна је Црква на небу и земљи, и једна вера и једна слава Пресвете Тројице.

Слава ... Светога, глас 5, [твореније Атанасија епископа]:

Слава Христу Богу Логосу, Који тебе, Јустине, ологоси, и показа словесним благовесником Јеванђеља живота вечнога, у тајни Цркве Богочовека, пуноћи Домостроја Свете Тројице, Којој сада лицем предстојиш, и молиш се за спасење све творевине у свима световима Бога Човекољупца.

И сада ... Празника.

На Стиховње, певамо Стихире самогласне Празника 3,

и Преподобнога 3 стихире, глас 5.

Подобан: Радуј се подвижникā ...

Радуј се, Врања божански изданче, славо Ђелија и Србије похвало, нови међу богословима и међу Оцима христомуудри, тајни догматā зналче искусни, заједничаре Светих, чија Житија написа; делатељу умне молитве неуморни, даре свечасни православно верујућим. Моли се, зато, молимо те, Христу свеблажени, Којега си лепоту видео и којом те Он обасја, да поштујућима тебе, Јустине, даруј велику милост.

Стих: Уста моја говориће мудрост, и поучење срца мојега разум.*²

Радуј се Апостола Христовог Павла, трубо, Јустине, доброгласна, јер што он написа Црквама сажето, ти си то мудро опширио изложио, и тако си Богочовека Иисуса показао Човекољупца, посвећен у тајне богословља, и жеднима си Господа приближио. Небески човече и земни Ангеле, Поставши последњи врх српских Светих, са њима не престај Христа молити, за децу твоју и народ твој.

Стих: Хвалиће се преподобни у слави, и обрадоваће се на постељама својим.*³

Радуј се Златоустога оца љубитељ и ученик напрсни, богомудри Јустине, од њега си познао божанске тајне у иступљењу љубави ватрене, и поток постаде христоточан божанске речи, све нас утврђујући кад ту реч читамо, и љубав у нама духовну распаљујеш. Пружи, зато, руке твоје, Оче трисветли, и Духа благодат низведи, поштоваоцима твојим, Јустине славни, Тројице Свете богоРЕЧИТИ проповедниче.

Слава ... Преподобнога, глас 8 [твореније Атанасија епископа]:

Господе Спасе наш, Иисусе Богочовече, велика је слава Твоја. Јер си диван у Светима Твојима, и у двојици Јустинā ових, Твојих славних угодника: Први остави сву светску мудрост, и крвљу мучеништва стече Тебе, Вечну Божију Премудрост. А други надиће сву философију по стихијама овога света, и подвизима благодатним стече философију по Христу. Богочовече Човекољупче, слава Теби.

И сада ... Празника.

Сада отпушташ ... Трисвето ... Тропар Празника, глас 4:

Слава ... Тропар Преподобнога, глас 8:

Православља сладост, нектар премудрости, Оче Преподобни, излио си у срца верних као богатство, животом својим и учењем показао се јеси жива књига Духа, Јустине Богомудри, моли Христа Бога Логоса да ологоси оне који те поштују.

^{2*} Пс. 48,4.

^{3*} Пс. 149,5.

Слава ... и опет Празника.

ИА ЈУТРЕЊУ.

На „Бог Господ ...“, Тропар Празника.

Слава ... Преподобног.

И сада ... Празника.

По првој Катизми, Сједален Преподобнога, глас 1.

Подобан: Гроб Твој, Спасе ...

Давао си све за Христа, а Христа ни за шта. И то си делатно, Јустине, оставио као наслеђе деци твојој, Блажени; стога си постао наследник Раја; отуда моли Владику Човекољупца, са Богомајком, за спасење наше. **Слава ... и сада ... Празника.**

По другој Катизми, Сједален Преподобнога, глас 3.

Подобан: Красоти дјевства Твога ...

Божанском љубављу Крст си поднео Мучеништва својега по савести, и тиме јасно показа веру своју, Јустине. Зато си као награду од Господа добио, таласе благодати, богослове премудри, којима Цркву напајаш, показујући свима Богочовека.

Слава ... и сада ... Празника.

После Полијелеја, Сједален Преподобнога, глас 4.

Подобан: Задиви се Јосиф ...

Као срна стрелом рањена Исуса Богочовека, Њега си јединог у свему имао јасно мерило, зато си привукао мржњу непријатеља, и Мученик савешћу постао јеси, усрдно заволев страдање Христово, о! Јустине, пријатељу Светих, подражаваоче живљења њиховог. Зато, поштујуће чесни спомен твој сједини нераздвојно са Господом. **Слава ... и сада ... Празника.**

Степена: 1. Антифон 4. гласа.

Прокимен, глас 4:

Благовестите из дана у дан спасење Бога нашега.*⁴

Стих: Певајте Господу песму нову, [хвалу Његову у цркви Преподобних].*⁵

Јеванђеље Богородично (Лука, зачало 4):

У дане оне уставши Марија ...

Псалам 50.

Слава ... Молитвама Преподобнога Твога ...

И сада ... Молитвама Богородице ...

Стих: Помилуј ме, Боже ...

Затим Стихира самогласна, глас 6:

Данас Богочовек са неба сиђе оваплотив се, да обожи палога човека. Данас и блажени Јустин са земље на небо узиђе, да венац добије подвига својих за Богочовека; ми пак Благодатну Богородицу славећи, као орган спасења света, Христу кличемо: усели се, Владико, као у преподобног Јустина и у нас, да Тебе духовно зачнемо, и богородници по благодати постанемо.

[Јектенија:] Спаси, Боже, народ Твој ...

Затим Канони:

Канон Празника, са акrostихом, по азбуци (грчкој),

песма Јована Монаха (Дамаскина).

Глас 4.

Песма 1. Ирмос:

Отворићу уста своја и напуниће се Духа, и реч упутићу Царици Матери, и јавићу се светло празнујући, и певаћу с радошћу Њена чудеса.*⁶

Канон Преподобнога, са акrostихом [грчки]:

Православља трубу Јустина хвалим. А(танасиос).

*⁴ Пс. 95,2б.

*⁵ Пс. 149,1. Други део стиха изостављен у изворнику.

*⁶ одавде па надаље: Благовештенски Ирмоси у преводу преп. Јустина (Поповића).

Песма 1. Глас 4. Ирмос: исти.

Православни радосно свети спомен данас, у песмама чествујмо, оца нашег Јустина, који у време последње поста труба Христова, и Србима похвала.

[*Преподобни оче Јустине, моли Бога за нас.*]

Моћ свију ритора, о! Јустине, живот твој сасвим превазиђе, јер је раван Анђелима. Имао си мишљење којим Богочовека жива слика постаде и подражавалац.

Бога си изабрао од младости, Блажени, и спојио си најбоље природним даровима, отачку побожност, коју Србе научи Сава преславни. **Богородичан:**

Логос се оваплоти, покренут човекољубљем, у утроби Богодјеве, у време које Сâm одреди; Којега тајне божански Јустин речима свемудрим јасно нам изложи.

Катавасија: Отворићу уста своја ...

Песма 3. Ирмос:

Певаче славе Твоје, Богородице, живи и благословени Изворе, сакупљене у скупу духовном духовно оснажи, и у Својој божанској слави венаца славе удостој.

Преподобнога. Песма 3. Ирмос: исти.

Чротивши изазове земаљске, циљ си свецило к Богу усмерио, и за Њим си трчао док починак ниси нашао христожедноме срцу твоме.

Реч Божија од ране младости твоје, Јустине, захвати свецило ум и душу, све до последње старости; зато си богословио ходећи стопама Отаца Светих.

Страночувен је живот твој, који, Оче, на земљи проведе: јер окусив сладост Крста, истукством и доживљајем, заволео си мучеништво, Христа ради теби најмилијега. **Богородичан:**

Сво Јустина, Богородице, плод Христовог оваплоћења, којег су од почетка постали заједничари сви Свети, и тако се показује моћ Цркве богодана.

Катавасија: Певаче славе Твоје, Богородице ...

Кондак Преподобнога, глас 8.

Подобан: Теби, Војводкињи ...

Богочовечно живот свој си оврлинио, мерило свега имао си Богочовека, достигао си Њиме висину богословља; сада Њиме на сву вечност наслажујеш се. Дај нам благодат твојим светим молитвама, с вером кличућим: Радуј с'! Оче богоумудри!

Икос:

Анђели душу твоју, Јустине, узевши је принеше Владици, Који њу, примивши наклоно, увенча, награђујући чесне подвиге и трудове твоје; ми пак радосно спомен твој празнујући, сагласно кличемо овако: Радуј се, божанска младицо Врања. Радуј се, христодана похвало Србије. Радуј се, саборниче богослови Цркве. Радуј се, древних монаха иконо. Радуј се, јер си заблуде немудрих философа укинуо. Радуј се, јер си благодат Оваплоћеног Богочовека доказао. Радуј се, јер учиш спасоносној истини догмат. Радуј се, јер објављујеш христонарав Светих Божијих. Радуј се, подражаваоче Сетосавског пута. Радуј се, дивних чудеса чудотворче. Радуј се, Оче препуни човекољубља. Радуј се, литурже златоустовског богољубља. Радуј се, Оче Богоумудри.

Сједален Преподобнога, глас 8.

[Подобан:] Пастирских свирала ...

Светлошћу Христовом привучен, Јустине, показа се друга светлост Њиме блистајући, свима пут свети христообожења указујући, којим се тело озара обасјањем Божанског Духа, и човек се потпуно причешћује живота вечног заједно са свима Светима.

Слава ... и сада ... Празника.

Песма 4. Ирмос:

Који седи у слави на Престолу Божанства, Надбожанствени Исус, на Облаку дође лаком, у свој моћи Својој, и Он спасе оне што кличу: слава, Христе, моћи Твојој!

Преподобнога. Песма 4. Ирмос:

Неиспитиви савет [Божији, оваплоћење Тебе [Све]вишњега од Ђеве, пророк Авакум (са)гледа(ва)јући, клицаше: Слава моћи Твојој, Господе.]^{*7}

^{*7} наш превод остатка Ирмоса, пошто се у изворнику даје само почетак.

Днђео се јави међу литурзима, Оче Јустине Блажени, јер Златоусту ухо си пригнуо, када ти се некада јавио, и као пријатељ пријатељу говорио.

Тело си дивно потчинио, у подвижништву свег живота свога, о! Јустине, саображавајући се сабору подвижникā вере праве, у созерцањима и у делима.

Јавно се удостоји, Оče, да видиш, Серафима Саровског предивнога, који те посвети у славу Раја, зато си говорио: Христос васкрсе! објављујући радост васкрсну. **Богородичан:**

Била си сладост Анђелā, и девственицā, Свепречиста, јер си постала Дом најчистији Исуса Свенајчишијег, Који нас научи девичанству.

Катавасија: Који седи у слави ...

Песма 5. Ирмос:

Све се задиви божанственој слави Твојој; јер Ти си, Најчистија Ђево, у крилу имала Бога над свима, и родила Вечнога Сина; Он свима што славе Тебе мир дарује.

Преподобнога. Песма 5. Ирмос: исти.

Чум си имао непоробљен помислима, Преподобни, јер си га Господу посветио крстом, у знању живота вечног, који тајанствено извире, истрајнима у непрекидној молитви.

Као дар си примио, Преподобни, затворништво од безбожника, **и** то си претворио свемудро у дело изграђивања верних, духовним писањем твојим, којим си напојио Цркву Православну.

Гтражарем и савешћу Православља свебудном, Христос те, богомудри Јустине показа у последња времена, који свето искуство Цркве јасно нам научаваш и све заблуде изобличаваш. **Богородичан:**

Неизрециво си родила Христа Самоистину, Којега Јустин са смелошћу – Наду свега света – исповеди, и доживе свезе и тамницу, ал' остаде, Пречиста, као стуб непоколебив.

Катавасија: Све се задиви ...

Песма 6. Ирмос:

Завапи, праобразујући тридневно погрење, Пророк Јона, у киту молећи се: Из пропа[д(љ)иво]сти избави ме, Исусе, Царе Силā.

Преподобнога. Песма 6. Ирмос:

Божанствени овај и свечасни, празнујући Празник Богоматере, ви богоудри, ходите, хвалу Јој певајмо, и од Ње рођенога Бога славимо.

Народу Српском утеша дат си био, Јустине блажени, с којим си **настрадавао**, подсећајући на страдања Христова, Који је Васкрсењем смрт уништио.

Животе Отаца си заволео, и као пчела нека трудољубива, њих **си изучавао**, Оче, делима сабирајући у Духу мед богословља **најслађи**.

Ридећи народа твога страдање, Бог те је као Мојсија послao да га **руководиш** у Град Вишњи непоколебив, где се хорови Светих радују. **Богородичан:**

Хвалимо Те, Свепречиста, Родитељку Христа Богочовека, Чија **се златна уста показао** и богоудри проповедник Јустин Нови, Ђелијска похвала.

Катајасија: Завапи, праобразујући ...
или: Божанствени овај и свечасни ...

Кондак Празника, глас 8. Самоподобан:

Теби, Богородице, војвоткињи [која се бори за нас, ми слуге Твоје, узносимо победне захвалне песме, јер смо се избавили од зала. Но и сада, пошто имаш непобедиву моћ, ослободи нас од свих опасности, да ти кличемо: Радуј се, Невесто неневестна!] **Икос:**

Анђео првак [би послан с неба да рекне Богородици: Радуј се! и гледајући Те, Господе, оваплоћавана безтелесним гласом, беше запрепашћен, и стајаше кличући јој ово: Радуј се, тобом ће радост заблистати! Радуј се, тобом ће проклетство ишчезнути! Радуј се, позивање натраг палога Адама! Радуј се, избављење Еве од суда! Радуј се, висино, недостижна за људске мисли! Радуј се, дубино, несагледна и за анђелске очи! Радуј се, јер си престо Цара! Радуј се,

јер носиш Носитеља свега! Радуј се, звездо која објављује Сунце! Радуј се, утробо божанског оваплоћења! Радуј се, јер се тобом обнавља твар! Радуј се, јер Тобом Творац постаје дете! Радуј се, Невесто Неневестна!].*⁸

Синаксар:

Овога месеца (марта), 25-ога дана, празнујемо Благовести Пресвете Владичице наше Богородице и Свагдадјеве Марије.

Стихови:

Благовести Анђео Сина Ђеви

Великог, највећег Савета, Очевог.

Радуј се, Анђео рече Марији, двадесет петог.

Истога дана спомен Светих жена Мученица Пелагије и Теодосије, које мачем скончаше.

Стихови:

Теодосија и Пелагија мачем,

Пучину дарова нађоше Бога Логоса.

Спомен неког Целата, који поверовавши у Христа, би бачен у мрачну тамницу, и пострада.

Стихови:

У мрачну тамницу Целат би осуђен,

познавши Христа, Који изводи из tame на светлост.

Спомен Преподобног оца нашег Сенуфија Знаменоносца, Египатског, у светом манастиру Латому Солунском скончавшег.

Стихови:

Гроб скрива тело Сенуфија,

Који показа у ђивоту знамења чудна.

Спомен истога дана Преподобних Отаца: Тамуна затворника, Гиахија, Јефрема, Јеремије, Георгија, Јована, Харитона, Атика и Григорија, духовних ученика Св. Свештеномученика Христофора, Патријарха Антиохијскога.

*⁸ остатак текста Кондакâ и Икосâ Празникâ дајемо према Благовештенском акатисту Пресв. Владичици нашој Богородици у преводу преп. Јустина (Поповића) из „Молитвеника – Каноника“, стр. 69 – 70, издање Ман. Ђелије, Ваљево 1991. године. Постоји и текст Акатистâ који је објављен у Синодалном „Православном молитвенику“ (више издања), који представља заправо самовољно и без његовог одобрења од стране приређивача изменjen авин текст. Из поштовања према ави овде дајемо његов текст преводâ.

Стихови:

Христа носећи Оци у срцу,
Деца истинска показују се Христофорова.

Спомен Преподобног оца нашег Партенија Кијевског, уснуо у миру 1855. г.

Стихови:

Живећи Партеније у девичанству,
Прибројан је хору божанских христодевственика.

Истога дана спомен Светога Оца нашег Тихона, Патријарха Московског и све Русије, Исповедника, уснулог у Господу године 1925. г.

Стихови:

Претрпевши многа страдања,
Тихон је задобио слатки Рај.

Истога дана спомен Преподобног и богоносног Оца нашег Јустина (Поповића), Новог Исповедника и богомудрог богослова, уснулога у Свештеном Манастиру Св. Архангела Ђелије у Србији, на Благовести 1979. године, Чудотворца.

Стихови:

Усну Јустин Србин као лав,
Саборник теолога, пријатељ Светих.

Молитвама Благодатне и Благовесне Матере Твоје,
и свих Светих, Христе Боже наш,
помилуј и спаси нас. Амин.

Песма 7. Ирмос:

Не послужише твари благочестиви место Створитељу, но претњу отњем презревши храбро, радоваху се, певаху: препрослављени Господе и Боже Отаца, Благословен јеси!

Преподобнога. Песма 7. Ирмос: исти.

Познасмо те, Преподобни, будну савест вере; јер никако не подношаше кварење докмата и предања, и доказима показиваше даличан став, Оче Јустине.

Несаломљив у гоњењима и страдањима безбожних стојећи,
Господа имајући у уму, Богомудри, страдања сва поднео јеси,
и прослављаше Прославитеља, Јустине Христољубче.

Гвјашчењејши међ' свештеницима, јавио се јеси, као Анђео,
Жртву натприродну вршећи, Свеблажени, коју за живот свих
Цркви дарова, Јустине, Господ Очовечени. **Богородичан:**

Не остави, Син Твој, Пречиста, свет у пропasti, него се од Тебе
новаплотив, Свете као знаке свагда дарује, руководећи
хришћане ка обожењу, као Јустина у наше дане.

Катајасија: Не послужише ...

Песма 8. Ирмос:

Младиће благочестиве у пећи Изданак Богородичин спас'о је;
тада се показа лик Његов, а сад на делу Он земљу целу подиже да
пева Теби: Господа славите дела, и преузносите у све векове.

Преподобнога. Песма 8. Ирмос: исти.

Непријатељске дрскости, Јустине, учини горивом светости,
поставши највећи тешитељ народу твоме, често у ватри
искушења; очински пример божанског Саве, пружајући у речима и
писањима.

Губ на земљи Православља, јави се, Јустине богоносни, јер си
тајно на груди Господње наслањао се, и отуда црпевши токове
животодавне напајао си нас изобилно, зато те називамо четвртим
Богословом.

Образац православног живљења верним се, Јустине, показа,
врлински следујући животе Светих, које си у књиге записао,
као ризницу пуноћи Цркве Христове, која ти захвално, данас
свршава спомен. **Богородичан:**

Милостива нам учини Владику, Ђево, који Га гњевимо речима и
делима, мада звање Његово христоимено носимо, али не
престајемо свесно газећи љубав коју је дао нама за спасење. **Катајасија:**

Хвалимо, благосиљамо, клањамо се Господу, славећи Га и
преузнесећи у све векове.

Младиће благочестивеу пећи ...

Песма 9.

Величаније: Благовести, земљо, радост велику; хвалите, небеса,
Божју славу. **Ирмос:**

Као одуховљеног Божијег Кивота [никако да се (не) дотакне рука нечистих; а усне верних Богородици неућутно, гласом анђелâ (по)певајући, с радошћу да кличу: Радуј се, Благодатна, Господ *[je]* с Тобом.]⁹

Преподобнога. [Песма 9.] Ирмос:

Свак на земљи рођени да ликује Духом осветљаван, да празнује Бестелесних умова природа, штујући светковину свештену Богоматере, и да кличе: Радуј се, Свеблажена Богородице Чиста, Вечна Ђево!

Ум христолик, срце богогоруће, обитељ љубави, икона боголика, радост Богочовеку постао си, храм богословља показав се, Јустине Преподобни, Православних похвало, Вишњег Сиона свети удеониче.

Када Христос дође, Преподобни, Да суди све нас, тада посредуј за поштоваоце спомена твога и читаоце дела твојих, писаних дејством Духа Светога, и точећих свима нектар Благодати.

И сада и увек има те богатство негубљиво, и посредника пред Човекољупцем, Србија земаљска отаџбина, а Сион Небески у хору Светих обогати се тобом, Преподобни; зато нам свима отуд шаљи благодат. **Богородичан:**

Арханђелски поздрав дивно си примила, Свепречиста, и Христа си зачела, Њега моли са Јустином свагда, за обитељ Ђелијску и Светогорске, и оне који славе празник уснућа његовог, да сви добијемо милост и благодат.

Катавасија: Благовести, земљо, радост велику ...

⁹* у изворнику само део ван великих заграда, и то на црквено-словенском. Наш превод остатка Ирмоса.

Ексапостилар, [први] Празника:

Подобан: Са ученицима ...

[**А**рхистратиг анђелских сила послан би од Бога Сведржитеља Чистој и Ђеви, да благовести необично и неизрециво чудо: јер Бог, као човек, из Ње поста(је) дете без семена, [пре]саздавајући сваки људски род; народи, благовестите обновљење света.]^{*10}

[Слава ...] Преподобнога:

Христово те Јеванђеље надахнуто, познасмо, Оче, Богочовека карактер носећи у души, добијеног од детињства до старости, и врлином си украсио живот твој у Христу Богу; зато, Јустине Преподобни, спомен твој блажени чинећи Њега славимо – Вечно Јеванђеље.

[И сада ...] Богородичан:

Радуј се ослобођење од клетве Адама. Радуј се, Богородице Богомајко. Радуј се, Купино одушевљена. Радуј се, Светиљко; радуј се, Престоле. Радуј се, Лествице и Двери Небеска. Радуј се Колеснице Божанска. Радуј се, Облаче лаки. Радуј се, Горо. Радуј се, Храме. Радуј се Сасуде свезлатни. Радуј се, Скинијо и Трапезо. Радуј се, Евино ослобођење.

[Или, други Празника.

Подобан: Жене (по)чујте ...

О(ва о)д века тајна Божија, данас се обзнањује: Бог Реч, Син Ђеве Марије, из милосрђа постаје: и радост благовести, Гаврил најављује. С њим Јој ускликнимо: Радуј се, Мати Господња.]^{*11}

На Хвалите ... певамо стихире подобне 6:

Празника 3, и Преподобнога 3, [само] подобне:

Бога Логоса чествујући Очовечење, и божанског Јустина споштујемо спомен. Јер његовим молитвама и заступништвом од Владике Христа молимо: да пут обожења, којим хоћаше, и ми са њиме проходимо.

^{10*} не даје се у изворнику, наш додатак и превод са црквено-словенског.

^{11*} не даје се у изворнику, наш додатак и превод са црквено-словенског.

Богоматере сасуд светли јавио се јеси, Оче Јустине: у живот овај дође о Њеној Благовести, и опет душу ти чисту предаде на овај свети Празник Њен, јер те неизрециво ваплоћени Бог Слово, многоструко благослови.

Пријатељ Божји и Светитеља јавио се јеси, о, Јустине! А сада у Рају Господа созерцаш, Кога ради крст и гоњење поднео си, осветивши се у подвизима. И сада моли: да Он дарује благодат празнујућима твоје успеније. **Слава ... Преподобнога, глас 2:**

Живот твој је као просфора умешена и тамјан Христом дат, оче Јустине, изаткан од врлина свих Светих, светитељољубце си надахнуто руководио и на љубав Христову подстицао, а сад уживаш жељено ти обожење. Моли се Оваплоћеном Христу Богочовеку: за Свету Цркву свесаборну која те достојно прославља.

И сада ... Празника.

Славословље Велико.

* * *

У БОЖАНСКОЈ ЛИТУРГИЈИ.

Псалми Изобразитељни, и од Канона песма 3. и 6.

Ако хоћеш, говори Антифоне Празника.

Апостол и Јеванђеље Богородице и Преподобнога.

Задостојник, [глас 4]:^{*12}

[Припев:] Благовести, земљо, радост велику; хвалите, небеса, Божју славу.

Као одуховљеног [Божијег Кивота никако да се (не) дотакне рука нечистих; а усне верних Богородици неућутно, гласом анђелâ (по)певајући, с радошћу да кличу: Радуј се, Благодатна, Господ *[je]* с Тобом.]^{*13}

Причастен:

Изабра Господ Сиона, заволео га је за обиталиште Себи.^{*14} **Алилуја.**

^{12*} у изворнику: **За Достојно.** Уместо „Достојно је уистину ...“ пева се припев Празникâ и Ирмос 9. Песме Канонâ.

^{13*} у изворнику само део ван великих заграда, и то на црквеном словенском. Наш превод остатка Задостојникâ.

^{14*} Пс. 131,13.

И:

У вечном спомену биће праведник, [од зл(ог)а гласа неће се уплашити.]^{*15} **Алилуја.**

Похвале – Величанија:

Радуј се, Србије славни породе, славо Светих Ђелија, радости свих Православних, Оче Јустине, Богочовека Логоса тајниче и служитељу, нај христољубивији.

Радуј се, тумачу доктата, Божанских Отаца подражатељ истославни, друга уста Павлова, и пријатељ Златоуста, о! Аво Јустине, саборниче Светих Отаца.

Има обитељ Ђелијска тело твоје свештено, свим верним благодат точеће, а небеса се богате пречистом душом твојом, о! Јустине Оче, најблаженији.

Га божанским Савом и осталим Светима Србије, сада стојиш, Јустине, пред Престолом Владичњим, свагда усрдно молећи за народ и децу твоју, Преподобни.

Ангел доноси поздрав Пречистој Ђеви, јављајући Логоса оваплоћење. Ангел доноси душу твоју, Јустине, из Ђелија Логосу, Кога си љубио.

Радуј се, Јустине чудотворче, благодат од Богочовека многу си добио, Којега не престај молити за нас грешне и недостојне: да исцели слабости душе и тела.

Стихови:

Прими, о! Оче богомудри Јустине,
химне благодарне које ти изатках.

+++

Сврши се, са Богом Светим, ова **Служба**,
у Св. Манастиру Симонопетри, Свете Горе Атонске,
4. марта 2009.

^{15*} Пс. 111,6 и 7.

/Пропратно писмо песника уз послату Службу Ави Јустину/

Симонопетра, 4/17.3.2009.

Преосвећени, многољубљени и уважени наш Владико, благословите. С добрим (желим) да проведемо остатак Велике Четрдесетнице и да се удостојимо да светољепно празнујемо Божанску Пасху.

Најпре Вам преносим по дужности земни поклон Старца и Отаца.

Као друго, имам највећу радост да Вам пошаљем тек завршену Службу Преподобног Старца и заједничког Оца свих Православних, Христосрдачнога Јустина Новог Теолога и Исповедника, Ђелијског.

Признајем, Преосвећени, да са великим стешњењем срца и осећањем недостојности моје налазих се ових дана усуђујући се да саставим песме за многопоштованог и достопоклањаног Старца ... Ипак, требало је да послушам Вашу оцељубиву молбу и одам лични дуг многе захвалности за христолику љубав и снисходитељно гостопримство које ми је указао приликом моје посете Ђелијама, септембра 1978. г., Преподобни Отац.

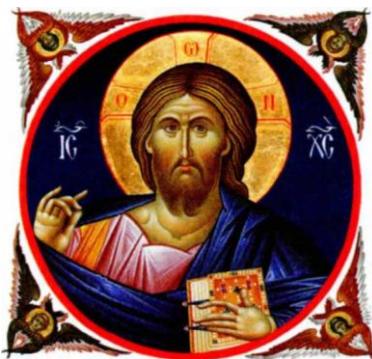
Молим Вас много, дакле, да ми опростите све недостатке на које ћете наићи: богословске, филолошке, химнографске ... Велики је Песмохваљени, недостојан и речи песнописац ... Нека ми опрости Преподобни Отац дрскост и несмиреност моју ...

Добро се надајући, ако Бог дā, и Вашим светим молитвама, да се сртнемо у Ђелијама о Благовестима, где ћу Вам предати и одштампану Службу, целивам коленопреклоно свету десницу Вашу и призывајући очинске молитве Вашег Преосвештенства, као и благослове Светог Оца Јустина, остајем потпуно недостојан и најмањи у Господу истоимењак Ваш, али не и истонараван.

+ Јеромонах Атанасије Симонопетритски

СЛУЖБА
ПРЕПОДОБНОГ И БОГОНОСНОГ ОЦА НАШЕГ
ЈУСТИНА ЂЕЛИЈСКОГ
НОВОГ БОГОСЛОВИ И ИСПОВЕДНИКА

(учиљлог ў Господу на Благовести, 25. марта 1979. и празнованог 1. јуна)

Спевана на Светој Гори Јтонској

од

Атанасија јеромонаха Симонопетритељског,

песнописца Свете Христове Велике Цркве,

богољубивом и оцелубном молбом

Преосвештеног Епископа

раније Херцеговачког Господина Атанасија

* Света Гора Јтонска * 2009/2010 *

* * *

Преподобни Оче Богоносни Јустине христосрдачни,
од Богослова сабрао си све тајно и небеско,
од Павла ватреност љубави према Христу,
од Василија јасноћу речи и делати,
од Григорија радост и песништво богословља,
од Златоуста неуспављиву бригу за Цркву,
од Максима мудрољубно исповедање Христа,
од Дамаскина докматично разложно излагање,
од Саве Светог народољубље пастира,
од Паламе дубину у молитви таворског тиховања,
од Серафима стално искање Утешитеља,
показав се у време последње
стуб и тврђава Православља;
и по телу твога побожног народа Српског,
и твоје по духу љубљене деце
– незаменљиви и најдетољубивији
духовни отац и вођа,
које си још у телу речју утврдио
и с неба их сада тајно оснажујеш.
Моли се, молимо те, Христољубче,
са једнодушним ти Светим Јерархом
Николајем Жичким и Лелићским,
за све нас Богочовеку Христу
да твоји и Павлови подражаваоци будемо
ми што с љубављу чествујемо
Спомен свети Твој и свих Светих.

* * *

МЕСЕЦА ЈУНА У 1. ДАН.
СПОМЕН ПРАЗНИЦЕМО
ПРЕПОДОБНОГ И БОГОНОСНОГ ОЦА НАШЕГ
ЈУСТИНА ЂЕЛИЈСКОГ.*¹
НА [ВЕЛИКОМ] ВЕЧЕРЊУ.

[На Господе заватих ...] узимамо стихова 6,
и певамо стихире преподобнога, глас 1.

Подобан: Свехвални Мученици ...

Христос Глава Цркве, човекољубиво снисходећи тело људско прими, и род људски обнови и спасе, даровавши Духа Светога, од Којега светост долази Светима који се очистише од сваке страсти смртоносне; са њима је сада заједничар и Јустин Нови Ђелијски.

Од детињства си изабран Христу, Јустине Преподобни, Којега си чесно Еванђеље јавно и свеживотно проживео, и право њиме управљајући, богослов Цркве постао јеси, древних Учитеља равночасни; и мучеништво Крста добро претрпевши спојио си га са подвижништвом.

Богочовека имајући као почетак и као темељ, Преподобни, презрео си сујетну мудрост, зато си постао, Јустине Блажени, најјаснији тумач дормата обожења, које си и достигао дајући крв за Духа Светог, и молиш се за оне који те поштују.

Друге стихире, глас 6.
Подобан: Све одложивши ...

Ходите заједно сапоштујмо, сва мноштва Православних, Јустина Новог Богослова, који постаде тајник обожења, спојивши

* приређено према издању: „Службе св. Николаја Новог Жичког и преп. Јустина Новог Ђелијског”, Епархија Ваљевска, Ваљево 2011, стр. 43-77. Служба спевана на Светој Гори Атонској од Атанасија јеромонаха Симонопетритског, песнописца Свете Христове Велике Цркве [богољубивом и оцељубивом молбом преосвећеног епископа раније Херцеговачког г-дина Атанасија], 4. марта 2009. г. а преуређена 4. маја 2010. г. Превод на српски, препев, негде допев имењака му, бившег еп. Захумско-херцеговачког Атанасија (Јевтића).

најбоље знање људско, са искуством Цркве, које се дарује свима подвигом блистајућима; и постаде равночастан древним Оцима, овај Славни. Зато народ Српски, радује се Богу одгајивши таквога мужа богомудрога, Савинога садружника.

Све си покорио Христу знање, Оче Јустине свемудри. Подвизима и топлим сузама, Крста си слатки окушај искуством познао; од сile у силу, јасно си ходио, призывајући Господа, Који сво биће твоје испуни Духом Светим, показавши те у време последње богослова тајника, и причасника исповедништва, и народу утешитеља.

Са свима Светима, чија Житија си писао, Јустине данас стојиш, пред Љубљеним твојим Христом, Коме си свагда стремио, примивши и венац живота, као Павле и Златоусти. Уздигни, зато, руке своје, за народ и децу твоју, који с вером прибегавамо моштима твојим свечасним, и њима клањајући се, прослављамо Исуса Богочовека.

Слава ... Преподобнога, глас 8:

Православних доктата изразитељ, и богочовечанских врлина делатељ, Светосавскога пута дубоки зналац, и црвеног освећења искусни подвижник, оче Преподобни Јустине, показо се јеси. Зато као отац усрдни и детољубиви, не заборави народ ти љубљени и мученички, но из Свештене обитељи Ђелијске, твоје молитвене благослове још богатије ниспошљи, молећи се непрестано Владици човекољубиво Очовеченом, да сви достигнемо жељено обожење.

И сада ... предходног Празника,

Или Догматик, [глас исти:]

Ко да Те не зове блаженом ...

Вход. Светлости тиха ... Прокимен дана.

Читања: Преподобнога 3.

1. Читање из Премудрости Соломонових (3,1-9).

Праведних су душе у руци Господњој, и неће их се дотаћи невоља. Сматрани бише у очима безумних да су умрли, и сматраше се за погибао исход њихов, и одлазак од нас уништење, а они су у миру (Божјем). Јер пред лицем људским ако и

муке добију, нада је њихова испуњена бесмртношћу. И будући мало кажњени, великим ће добрима бити награђени. Јер их Бог искуси (и испроба), и нађе их достојнима Себе. Као злато у пећи испроба их, и као жртву свеплодницу прими их. И у време посете (Божје) њима засијаће, и као искре из стабла распламсаће. Судиће незнабошцима, и овладаће народом, и зацариће се Господ у њима до века. Који се надају на Њега разумеће истину, и верни у љубави остаће Њему. Јер је благодат и милост у преподобнима Његовим, и посета (Његова) у изабранима Његовим.

2. Читање из Премудрости Соломонових (5,15-24 и 6,1-3):

Праведници ће до века живети, и у Господа је награда њихова, и старање о њима код Вишњега. Тога ради добиће царство благољепија, и венац лепоте из руке Господње; јер ће их десницом покрити, и мишицом (Својом) заштитити их. Узеће за свеоружје ревност Своју, и наоружаће твар за освету непријатељима. Обући ће се у окlop правде, и ставиће као шлем – суд нелицемеран. Узеће за штит непобедиви – преподобност и светост; пооштриће гњев изненадни за мач. Сабориће се са Њиме свет на безумнике; полетеће праволучне стреле муњевите, и као од благокруглог лука, из облака, ка циљу полетеће, од каменометног гњева, тешки ће град падати. Узнегодоваће на њих вода морска, реке ће их потопити нагло. Стаће им насупрот ветар силни, и као вихор развејаће их; и опустошиће сву земљу безакоње, и злодејство ће преврнути престоле моћних. Слушајте, зато, цареви, и разумите; научите се судије крајева земље; почујте који владате мноштвом, и који се гордите због маса незнабожних народа. Јер вам је од Господа дата власт, и моћ од Свевишњега.

3. Читање из Премудрости и Прича Соломонових:

Уста праведнога капљу премудрост, а усне људи праведних знају благодати. Уста мудрих поучавају се мудrosti, а правда их избавља од смрти. Када сконча човек праведан, не пропада нада (његова). Јер се син праведан рађа за живот, и у добрима својим плод правде ће узабрати. Светлост је праведнима свагда, и код Господа ће наћи благодат и славу. Језик мудрих зна добра, и у срцима њиховим починуће премудрост. Љуби Господ

преподобна срца, угодни су Њему сви непорочнога пута. Мудрост Господња просвећује лице разумнога. Јер лако је виђена од љубитеља њених, и налази се од оних који је траже, достиже оне који је желе да унапред дознају. Који к њој рано рани, неће се уморити; и који бдије ње ради, убрзо ће бити безбрижан. Јер она сама обилази, тражећи достојне ње, и на стазама (њиховим) јавља им се благонаклоно. Зло(ба) никад неће победити мудрост. Ради тога и бих заљубљеник лепоте њене, и заволех је, и тражах је од младости моје; и тражах невесту да доведем себи. Јер Господар свега заволе је, јер је она тајница Божијег знања, и проналазач дела Његових. Трудови њени су врлине; целомудрености и разборитости она учи, и правду и јуначко трпљење, од којих ништа није потребније у животу људском. Ако ли неко жели и много искуства, она зна древне и будуће ствари казивати. Зна вештину (плетења) речи, и решење загонетки; знаке и чудеса предузнаје, и збитија (=догађаје) временан и лета. И свима је добар саветник, јер је бесмртност у њој, и доброславље у заједништву речи њених. Тога ради беседовах Богу, и помолих се Њему, и рекох из свега срца свога: Боже отаца, и Господе милости, Који си све створио Речју Твојом, и Премудрошћу Твојом саздао човека, да господари створеним од Тебе тварима, и да управља светом у светости и правди. Дај ми Премудрост која седи крај Престола славе Твоје, и не одбаци ме од слугу Твојих. Јер сам ја слуга Твој, и син слушкиње Твоје. Ниспошљи Мудрост са светих Небеса (Твојих), и од Престола славе Твоје пошаљи је, да будући са мном потруди се (и научи ме), да познам шта је благоугодно пред Тобом; и да ме упути целомудрено у делима мојим, и сачува ме у слави својој. Јер су помисли смртних страшљиве, и погрешиве замислји њихове.

На Литији, певамо стихире самогласне:

3 Празника и 3 Преподобнога.

Преподобнога, песме Манастира Ђелије. Глас 1:

Преподобни оче Јустине Нови, данас стојећи у Горњем Јерусалиму, моли се за духовне ти ученике и за страдални

народ твој, који сада више но икад има потребу многу твоје духовне у Христу помоћи. Молитвениче свих у жалости и неправди, Златоусту равностојећи, заједно са њиме и свима Оцима, моли од Човекољубца Христа, велику милост и спасење душа наших.

Глас 2:

Данас се радује пустинја Ђелијска, јер у њој се подвизаваше Јустин, Нови философ, и по савести Мученик Христов; срцем са страдалнима страдаше, и са сузама Божанску Службу служаше, свештенодејство Тајне за спасење свега света. Стога те молимо, Оче наш најсветији, да молитвама твојим срца свију водиш у покајање и слављење Свете Тројице, да Господ спасе сав свет и род наш Православни.

Глас 8 [твореније Атанасија Епископа]:

Ходите сви верни православни, саставимо данас свети сабор, и у сред Цркве Христа Богочовека, побожно празнујмо спомен свих Светих, говорећи: Радујте се, Свехвални Апостоли, са Пророцима и Мученицима, Јерарсима и Новомученицима, Архијерејима и Учитељима живота вечнога. Радујте се и ви, Јустине Мучениче и Философе, са Јустином Новим, вољом страдалим за Христа. Молите се сви Свети за стадо Христово у свету, јер једна је Црква на небу и земљи, и једна вера и једна слава Пресвете Тројице. Слава ... Светога, глас 5 [твореније Атанасија Епископа]:

Слава Христу Богу Логосу, Који тебе, Јустине, ологоси, и показа словесним благовесником Јеванђеља живота вечнога, у тајни Цркве Богочовека, пуноћи Домостроја Свете Тројице, Којој сада лицем предстојиш, и молиш се за спасење све творевине у свима световима Бога Човекољубца.

И сада ... Богородичан:

Блаженом Те називамо, Богородице Ђево, и прослављамо Те верни по дужности: Град непоколебиви, Стену неразориву, Заступницу поуздану, и Прибежиште душама нашим.

На стиховије, певамо стихире Преподобнога, глас 5.

Подобан: Радуј се подвигникā ...

Радуј се, Врања божански изданче, славо Ђелија и Србије похвало, нови међу богословима и међу Оцима христомуудри, тајних доктора знаље искусни, заједничаре Светих, чија Житија написа; делатељу умне молитве неуморни, даре свечасни православно верујућим. Моли се, зато, молимо те, Христу,

Свеблажени, Којега си лепоту видео и којом те Он обасја, да поштујућима тебе, Јустине, дарује велику милост.

Стих: Уста моја говориће мудрост, и поучење срца мојега разум.*²

Радуј се Апостола Христовог Павла трубо, Јустине, доброгласна, јер што он написа Црквама сажето, ти си то мудро опширио изложио, и тако си Богочовека Иисуса показао Човекољубца, посвећен у тајне богословља, и жеднима си Господа приближио. Небески човече и земни Ангеле, поставши последњи врх српских Светих, са њима не престај Христа молити, за децу твоју и народ твој.

Стих: Хвалиће се преподобни у слави, и обрадоваће се на постељама својим.*³

Радуј се Златоустога оца љубитељ и ученик најближи, богомудри Јустине, од њега си дознао божанске тајне у испуњењу љубави ватрене, и поток постаде христоточан божанских речи, све нас утврђујући кад те речи читамо, и љубав у нама духовну распаљујући. Пружи, зато, руке твоје, Оче трисветли, и Духа благодат низведи, поштоваоцима твојим, Јустине славни, Тројице Свете богоРЕЧИТИ проповедниче.

Слава ... Преподобнога, глас 8 [твореније Атанасија Епископа]:

Господе Спасе наш, Иисусе Богочовече, велика је слава Твоја. Јер си диван у Светима Твојима, и у двојици Јустинā ових, Твојих славних Угодникā: Први остави сву светску мудрост, и крвљу мучеништва стече Тебе, Вечну Божију Премудрост. А други надиће сву философију по стихијама овога света, и подвизима благодатним стече философију по Христу. Богочовече Човекољубче, слава Теби.

**И сада ... предходног Празника,
или Богородичан, глас исти:**

^{2*} Пс. 48,4.

^{3*} Пс. 149,5.

Безневјестна Ђево, Која си Бога неизрециво телом зачела, Мати Бога Вишњега, Твојих слугу молбе прими, Свенепорочна, свима дајући очишћење сагрешења; и сада мољења наша примивши, моли Господа да све нас спасе.

Сада отпушташ ... Трисвето.

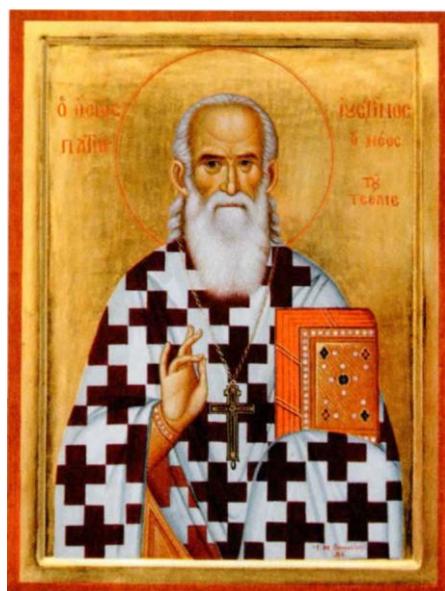
Тропар Преподобнога, глас 8:

Православља сладост, нектар премудрости, Оче Преподобни, излио си у срца верних као богатство, животом својим и учењем показао се јеси жива књига Духа, Јустине Богомудри, моли Христа Бога Логоса да ологоси оне који те поштују.

Слава ... Св. Јустина Мученика.

И сада ... предходног Празника, или Богородичан:

Нас ради Рођени од Ђеве, и распеће претрпевши, Благи, смрћу си смрт уништио, и вакрсење пројавио као Бог. Не презри створења руку Твојих, јави човекољубље Твоје, Милостиви; прими Родитељку Твоју Богородицу, Која се моли за нас, и спаси, Спасе наш, народ обезнађени.

ИА ЈУТРЕЊУ.

На Бог Господ ... Тропар Преподобнога.

Слава ... Св. Јустина Мученика.

И сада ... предходног Празника,
или Богородичен Васкрсни.

По првој Катизми, Сједален Преподобнога, глас 1.

Подобан: Гроб Твој, Спасе ...

Давао си све за Христа, а Христа ни за шта; и то си делатно, Јустине, оставио као наслеђе деци твојој, Блажени; стога си постао наследник Раја; отуда моли Владику Човекољубца, са Богомајком, за спасење наше.

Слава ... и сада ... предходног Празника,
или Богородичан [само]подобан:

Телом си родила Надбожанскога Логоса, Који обожи природу људску и вечно спасење дарује свима који славе Тебе – ваистину Богородицу. Но, Владичице, не престај молити за оне који Тебе поштују.

По другој Катизми, Сједален Преподобнога, глас 3.

Подобен: Красоти дјевства Твога ...

Божанском љубављу Крст си поднео мучеништва твојега по савести, и тиме јасно показа веру своју, Јустине. Зато си као награду од Господа добио таласе благодати, Богослове премудри, којима Цркву напајаш, показујући свима Богочовека.

Слава ... и сада ... предходног Празника,
или Богородичан [само]подобан:

Надбожански Бог и Господ од Тебе се оваплоти из доброте, осуштаствивши се као човек и оставши Бог какав беше. Зато Га као Богочовека славећи, Ђево, Тебе безбрачну Богородицу проповедамо, прослављајући највеће чудо Твога бесеменог зачећа.

После Полијелеја, Сједален Преподобнога, глас 4.
[Подобан:] Задиви се Јосиф ...

Као срна стрелом рањена Исуса Богочовека, Њега си јединог у свему имао јасно мерило, зато си привукао мржњу непријатеља, и Мученик савешћу постао јеси, усрдно заволев страдање Христово, о! Јустине, пријатељу Светих, подражаваоче живљења њиховог. Зато, поштујуће чесни спомен твој сједини нераздвојно са Господом.

**Слава ... и сада ... предходног Празника,
или Богородичан [само]подобан:**

Га телом си, Пречиста, породила земнородним Бестелеснога Бога, ради спасења Адамовог, сатреног преваром човекоубице. Показа се ваистину Престо прекрасни носећи на рукама Носитеља свега, и постаде Шира од небеса утроба Твоја свепречиста. Но, о Ђево Свехвална, и нас удостој небеске славе.

Степена: 1. Антифон 4. гласа: Од младости моје ...

Прокимен, глас 4:

Чесна је пред Господом смрт Преподобних Његових.*⁴

Стих: Шта ћемо узвратити Господу за све што нам дарова.*⁵

Јеванђеље Преподобнога (Саве Освећенога). Псалам 50.

Слава ... Молитвама Преподобнога Твога ...

И сада ... Молитвама Богородице ...

Стих: Помилуј ме, Боже ...

Затим Стихира самогласна, глас 6:

Га неба сиђе, оваплотив се, Богочовече, да обожиш палога човека. Зато и Блажени Јустин јеванђелски поживевши, по

*⁴ Пс. 115,6.

*⁵ Пс. 115,3.

вољи Твојој, са земље узиђе – на Небу почину, да венац добије подвига од Тебе. Ми пак Благодатну Мајку Твоју славећи, кличемо Теби од срца усрдно: усели се, Владико, као у Светог и у нас, да Тебе духовно значемо, и богојадници у Духу постанемо.

[Јектенија:] Спаси, Боже, народ Твој ...

Канон Преподобнога, [чији је] акrostих (грчки):
Православља трубу Јустина хвалим. А(танасиос).

Глас 4.

Песма 1. Ирмос:

Отворићу уста своја [и напуниће се Духа, и реч упутићу Царици Матери, и јавићу се светло празнујући, и певаћу с радошћу Њена чудеса.]^{6*}

[Припев: Преподобни оче Јустине, моли Бога за нас.]

Православни радосно свети спомен данас, у песмама чествујмо, **оца** нашег Јустина, који у време последње поста труба Христова, и Србима похвала.

Моћи свију беседникā, о! Јустине, живот твој сасвим превазиђе, **јер** је раван Анђелима. Имао си умовање којим Богочовека жива слика постаде и подражавалац.

Бога си изабрао од младости, Блажени, и спојио си најбоље природне дарове, и отачку побожност, коју Србе научи Сава Преславни. **Богородичан:**

Догос се оваплоти, покренут човекољубљем, у утроби Богодјеве, **у** време које Сам одреди; Којега тајне божански Јустин речима свемудрим јасно нам изложи.

Катавасија: Отворићу уста своја ...

Песма 3. Ирмос:

Певаче славе Твоје, [Богородице, живи и благословени Изворе, сакупљене у хору духовном духовно оснажи, и у Својој божанској слави венаца славе удостој.]

^{6*} одавде па надаље: Благовештенски Ирмоси у преводу преп. Јустина (Поповића).

Чротивши изазове земаљске, срце си свецело Богу усмерио, и за Њим си хитао док починак ниси нашао христожедноме срцу твоме.

Реч Божија од ране ти младости обујми, Јустине, свецело ум и душу и срце твоје, све до дубоке старости; зато си богословио ходећи стопама Отаца Светих.

Гвуда чувен је живот твој, који, Оче, на земљи проведе: јер окусив сладост Крста, искуством и доживљајем, заволео си мучеништво, Христа ради теби Најмилијег. **Богородичан:**

Сво Јустина, Богородице, плод Христовог Оваплоћења, којег су од почетка постали заједничари сви Свети, и тако се показује моћ Цркве богодана.

Сједален Преподобнога, глас 8.

[Подобан:] Пастирских свирала ...

Светлошћу Христовом привучен, Јустине, показа се друга светлост Њиме блистајућа, свима пут свети христообожења указујући, којим се тело озарања обасјањем Божанског Духа, и човек се потпуно причешћује живота венчног заједно са свима Светима.

**Слава ... и сада ... предходног Празника,
или Богородичан [само]подобан:**

Дјево Марија(м), славо Ангелā, украсе дивни и сјају света, дај Твојим певачима опроштај грехова, и помози слугама Твојим, јер си Ти сигурно Избављење очајних, и поуздано прибежиште људима.

Песма 4. Ирмос:

Неиспитиви савет [Божији, оваплоћење Тебе [Све]вишњега од Дјеве, пророк Авакум (са)гледа(ва)јући, клицаше: Слава моћи Твојој, Господе.]⁷

Днђео се јави боговидни, Оče Јустине Блажени, јер Златоусту ухо си пригнуо, када ти се некада јавио, и као пријатељ пријатељу говорио.

⁷* наш превод остатка Ирмоса, пошто се у изворнику даје само почетак.

Тело си мудро потчинио, у подвигу свег живота свога, о! Јустине, уподобљујући се сабору подвижникā вере праве, у созерцањима и у делима.

Јавно се удостоји, Оче, да видиш, Серафима Саровског предивнога, који те посвети у славу Раја, зато си говорио: Христос васкрсе! објављујући радост васкрсну. **Богородичан:**

Гила си сладост Анђелā и девственицā, Свепречиста, јер си постала Дом најчистији Исуса Свенајчишијег, Који нас научи девичанству.

Песма 5. Ирмос:

Све се задиви [божанственој слави Твојој; јер Ти си, Најчистија Ђево, у крилу имала Бога над свима, и родила Вечнога Сина; Он свима што славе Тебе мир дарује.]

Чум си имао непоробљен помислима, Преподобни, јер си га Господу посветио крстом, и познањем живота вечног, који се тајанствено дарује истрајнима у непрекидној молитви.

Као дар си примио, Преподобни, затворништво од безбожника, **К**и то си претворио свемудро у дело изграђивања верних, речју и писањем твојим, којим духовно напоји Цркву Православну.

Стражарем и савешћу Православља свебудном, Христос те, **С**богомудри Јустине, показа у последња времена, који свето искуство Цркве јасно нам научаваш и све заблуде изобличаваш. **Богородичан:**

Неизрециво си родила Христа Самоистину, Којега – Наду свега света – Јустин са смелошћу исповеди, и доживе затвор и тамницу, ал' остале, Пречиста, као стуб непоколебив.

Песма 6. Ирмос:

Божанствени овај и свечасни [празнујући Празник Богоматере, ви богомудри, ходите, хвалу Њој певајмо, и од Ње рођенога Бога славимо.]

Народу Српском утеха дат си био, Јустине Блажени, с којим си **Н**астрадавао, потсећајући на страдања Христа, Који је Васкрсењем смрт уништио.

Животе Отаца си заволео, и као пчела трудољубива, њих си **Ж**изучавао, Оче, делима сабирајући у Духу мед богословља најсладији.

Ридећи народа твога страдање, Бог те је као Мојсија послao да га
учиш и руководиш у Град Вишњи непоколебив, где се хорови
Светих радују.

Богородичан:

Хвалимо Те, Свепречиста, Родитељку Христа Богочовека, Чија
се златна уста показао и богоумудри проповедник Јустин Нови,
Ћелијска похвала.

Кондак Преподобнога, глас 8.

Подобан: Теби, Војвоткињи ...

Богочовечно живот свој си оврлинио, мерило свега имао си
Богочовека, достигао си Њиме висину богословља; сада Њиме
на сву вечност наслажујеш се. Дај нам благодат твојим светим
молитвама, с вером кличућим: Радуј се, Оче богоумудри!

Икос:

Янђели душу твоју, Јустине, узевши је принеше Владици, Који
њу примивши благонаклоно, увенча, награђујући чесне
подвиге и трудове твоје; ми пак радосно спомен твој празнујући,
саборно кличемо овако: Радуј се, божанска младицо града Врања.
Радуј се, христодана похвало Србије. Радуј се, саборниче богослова
Цркве. Радуј се, древних монаха иконо. Радуј се, јер си заблуде
немудрих философа укинуо. Радуј се, јер си благодат Оваплоћеног
Богочовека доказао. Радуј се, јер учиш спасносној истини догмата.
Радуј се, јер објављујеш христонарав Светих Божијих. Радуј се,
подражаваоче Светосавског пута. Радуј се, дивних чудеса
Чудотворче. Радуј се, Оче препуни човекољубља. Радуј се,
богослужитељу златоустовског богољубља. Радуј се, Оче Богоумудри.

Синаксар:

Овога месеца, јуна 1. празнујемо спомен Светих Мученика Јустина
Философа [*и другог Јустина*], и са њим Харитона, [*Харите*,] Евелписта,
Јеракса, Пеона и Валеријана [*и Јусте*].

Истога дана спомен Светог Мученика Форма.

Спомен Светог Мученика Теспесија.

Спомен Светог Свештеномученика Епископа Пир(ос)а
девственика, у миру скончао.

Спомен Светог Мученика Неона, мачем скончао.

Спомен Преподобног оца нашег Агапита бесребреника, монаха Лавре Кијевске пештере.

Спомен Преподобног оца нашег Дионисија Глушицкога, уснуо у миру Господњем године 1437.

Спомен Светог Новог Свештеномученика Онуфрија, Архиепископа Курског и Обојанског (+1938).

Истога дана спомен Преподобног и богоносног Оца нашег Јустина (Поповића), Новог Исповедника и богоумдрог Богослова Цркве, и Чудотворца, уснулога у Свештеном Манастиру Св. Архангела Ђелије у Србији, на Благовести 1979. године.

Стихови:

Усну Јустин Србин велики,
Саборник теолога, пријатељ Светих,
Богочовеку сједини се уснувши,
лав Православља.

Овај преславни, и велики Отац и најмудрији Учитељ Православне Цркве, Јустин Нови, отаџбину је имао српски град Врање, у којем се родио од побожних родитеља Спиридона и Анастасије, године спасења 1896, на дан Божанских Благовести, и зато је назван Благоје (*Еванgelos*). Од младости се одликовао природном оштроумношћу и богоубожношћу, и стекао је образовање не обично. Међу својим учитељима имао је и Светога Николаја (Велимировића), касније Епископа Жичког, с којим је постао близак везама свеживотне љубави у Христу и узајамног поштовања. Испуњујући своју од детињства жељу, посветио се свецело Господу у данима Првог светског рата, замонашивши се и добивши име Светог Мученика Јустина Философа. Био зађакоњен и послан од Цркве ради виших студија у Русију, Енглеску и Јеладу, и вративши се рукопложен је и служио у почетку као наставник у Богословијама, и затим је изабран за професора Догматике на Универзитету у Београду. Будући од превладавших комуниста избрисан као професор, прогањан је, и затваран, и на крају је изабрао да као самозатворник борави и свештенослужи у женском Манастиру Светог Архангела Михаила у Ђелијама код Ваљева, где је током тридесетогодишњег периода живљења свакодневно

ањелским предстојањем и умилном побожношћу литургисао Свештеном Жртвенику Јагњетовом. Тамо се свом душом и срцем предао подвижничком животу, постећи, молећи се са сузама, изучавајући Св. Писмо и Св. Оце, и пишући слађа од меда и саћа богонадахнута дела, поставши богослов равнодостојан древним Светим Оцима и Учитељима Цркве. Стекавши божанска и небеска благодатна искуства, сакупио је у себи немерљиво богатство Богословља, чије плодове убира данас свецело васељенско Православље. Живећи христољубиво, човекољубиво се односио и искрено волео и примао прости Српски народ, а и браћу других народа, особито Грчког и Руског, који су му долазили, подражавајући у томе најсветијег Саву Српског, руководећи страдајући народ и крепећи га да остане у отачкој вери и благочешћу. Подневши многа гоњења и невоље од безбожних власти, никад се није поколебао својом вером Православном и мишљу Богољубивом, држећи непоколебив христодани му мир у своме богогорућем срцу, љубећи све људе и сва створења Божија, и за све и сва са сузама молећи. Ослабивши телесним здрављем и сузним бригама за страдајућу Цркву Христову, у дубокој старости клонувши срчаном слабошћу, предао је преподобно свету душу своју у руке Љубљенога му Господа, Богочовека Христа, у исти дан свога рођења – на Божанске Благовести, године спасења 1979, у својој 85. години живота. Чинећи мноштво чудеса свакодневно долазницима с љубављу његовом светом гробу и с вером призывајућим његово неуспављиво посредовање пред Господом, с правом је стекао назив Чудотворца. Свети и Свештени Сабор Јерархије Српске Православне Цркве, на челу са Свјатјејшим Патријархом Иринејом, потврдио је већ од свију признату светост Преподобног Оца Јустина, и саборно га унео у *Диптихе Светих*, отслуживши одговарајућу свечану Саборну Службу у Београду, у светом Храму Светога Саве (на Врачару), у Недељу Самарјанке, 2. маја 2010. године, у сред Литургијског сабрања мноштва радосних и одушевљених верника и монаштва, међу којима су били и Светогорци и браћа и сестре са Косова и Метохије и сестринске Јеладе и Русије, које је неизмерно волео. Спомен његов одређен је да се свечано празнује 1. јуна, због тога што Празник Божанских Благовести често и обично пада у време Велике Четрдесетнице, а и да се и један и други празник празнују свечаније.

**Молитвама Светих Твојих, и Преподобног Оца
нашег Јустина Новог, Христе Боже наш,
помилуј и спаси нас. Амин.**

Песма 7. Ирмос:

Не послужише твари [благочестиви место Створитељу, но претњу огњем презревши храбро, радоваху се, певаху: препрослављени Господе и Боже Отаца, Благословен јеси!]

Познасмо те, Преподобни, будну савест вере праве; јер никако не подношаše кварење докматā и предањā, и доказима потврђиваše богодоличан став, Оче Јустине.

Несаломљив у гоњењима, у страдањима од безбожних постојан, Господа имајући у срцу, Богомудри, страдања сва поднесе кротко, и прослављаше Прославитеља, Јустине Христољубче.

Најсвештенији међ' свештеницима, јавио се јеси, као Анђео, Жртву натприродну служећи, Свеблажени, коју за живот свих Цркви дарова, Јустине, Господ Очовечени. **Богородичан:**

Не остави, Син Твој, Пречиста, свет у пропасти, него се од Тебе новаплотив, Свете као знаке Своје дарује, руководећи хришћане ка обожењу, као Јустина у наше дане.

Песма 8. Ирмос:

Младиће благочестиве [у пећи Изданак Богородичин спас'о је; тада се показа лик Његов, а сад на делу Он земљу целу подиже да пева Теби: Господа славите дела, и преузносите у све векове.]

Непријатељске дрскости, Јустине, учини горивом светости, поставши највећи тешитељ народу твоме, у ватри искушења; очински пример Божанског Саве, пружајући у речима и писањима.

Груб на земљи Православља, јави се, Јустине Богоносни, јер си тајно на груди Господње наслањао се, и отуда црпећи токове живодавне напајао си нас изобилно, зато си назван четвртим Богословом.

Образац православног живљења вернима се, Јустине, показа, врлински следујући животе Светих, које си у дванаестокњижје записао, као ризницу пуноће Цркве Христове, која ти захвално, данас свршава спомен. **Богородичан:**

Милостива нам учини Владику, Ђево, који Га гњевимо речима и делима, мада звање Његово христоимено носимо, али не престајемо често жалостећи љубав коју нам даде за спасење.

Песма 9. Ирмос:

Свак на земљи рођени [да ликује Духом осветљаван, да празнује Бестелесних умова прирова, штујући светковину свештену Богоматере, и да кличе: Радуј се, Свеблажена Богородице Чиста, Вечна Ђево!]

Чим христолик, срце духогоруће, обитељ љубави, икона боголика, радост Богочовеку постао си, храм богословља показав се, Јустине Преподобни, Православних похвало, Вишњег Сиона свети удеониче.

Када Христос дође, Преподобни, да суди све нас, тада посредуј за поштоваоце спомена твога и читаоце делā твојих, писаних дејством Духа Светога, и точећих свима нектар Благодати.

И сада и увек има те богатство негубљиво, и посредника пред Човекољубцем, Србија земаљска отаџбина, а Сион Небески у хору Светих обогати се тобом, Преподобни; зато нам свима отуд шаљи благодат. **Богородичан:**

Арханђелски поздрав дивно си примила, Свепречиста, и Христа си зачела, Њега моли са Јустином свагда, за обитељ Ђелијску и Светогорске, и оне који славе празник спомена његовог, да сви добијемо милост и благодат.

Ексапостилар:

Христово те Еванђеље одушевљено, познасмо, Оče, Богочовека карактер носећи у души, добијеног од детињства до старости, и врлином си украсио живот твој у Христу Богу; зато, Јустине Преподобни, спомен твој блажени вршећи Њега славимо – Вечно Еванђеље. **[Слава ... и сада ...] Богородичан:**

Радуј се, ослобођење од клетве Адама. Радуј се, Богородице Богомајко. Радуј се, Купино одушевљена. Радуј се, Светиљко; радуј се, Престоле. Радуј се, Лествице и Двери Небеска. Радуј се, Колеснице Божанска. Радуј се, Облаче лаки. Радуј се, Горо. Радуј се, Храме. Радуј се Сасуде свезлатни. Радуј се, Скинијо и Трапезо. Радуј се, Евино ослобођење.

На **Х**валите ... [узимамо стиха 4, и]
певамо стихире Преподобнога, глас 1.

Подобан: Небесних чинова ...

Га Бога Логоса Очовечењем, и божански Јустин роди се телом,
чији спомен празнујемо. Његовим молитвама и
заступништвом од Владике Христа молимо: да пут обожења, којим
хоћаше, и ми са њиме проходимо.

Богоматере сасуд светли јавио се јеси, Оче Јустине: у живот овај
дође о Њеној Благовести, и опет душу ти чисту предаде на овај
свети Празник Њен, јер те неизрециво оваплоћени Бог Слово,
многоструко благослови.

Пријатељ Божји и Светитеља јавио се јеси, о, Јустине! А сада у
Рају Господа созерцаваш, Кога ради крст и гоњење поднео
јеси, посветивши се у подвизима. И сада моли: да Он дарује благодат
празнујућима твоје успеније.

Гвештеноме гробу твоме с лубављу притичу Православних
мноштва. Немој их вратити празне, него како си у телу живео
човекољубиво расположен, тако и сада дај вернима дарове,
испуњујући Духом молбе њихове. **Слава ... Преподобнога, глас 2:**

Живот је твој као просфора умешена и тамјан Христом дат, оче
Јустине, изаткан од врлина свих Светих, светитељољубце си
Духом руководио и на лубав Христову подстицао, а сад уживаш
жељено ти обожење. Моли се Оваплоћеном Христу Богочовеку: за
Свету Цркву Свесаборну која те достојно прославља.

И сада ... предходног Празника,
или Богородичан [само]подобан:

Гву наду своју на Тебе полажем, Мати Божија, Сачувај ме под
кровом Твојим.

Славословље Велико.

У БОЖАНСКОЈ ЛИТУРГИЈИ.

Псалми Изобразитељни, и од Канона песма 3. и 6.

Апостол и Јеванђеље Преподобнога.

Задостојник, [глас 4]:*8

[*Припев:*] Благовести, земљо, радост велику; хвалите, небеса, Божју славу.

Као одуховљеног Божијег Кивота [никако да се (не) дотакне рука нечистих; а усне верних Богородици неућутно, гласом анђелâ (по)певајући, с радошћу да кличу: Радуј се, Благодатна, Господ [*je*] с Тобом.]*9

Причастен:

У вечном спомену биће праведник, [од зл(ог)а гласа неће се уплашити.]*10 Алилуја.

Похвале – Величанија:

Радуј се, Србије славни породе, славо Светих Ђелија, радости свих Православних, Оче Јустине, Богочовека Логоса тајниче и служитељу, најхристољубивији.

Радуј се, тумачу доктата, Божанских Отаца подражатељ истославни, друга уста Павлова, и пријатељ Златоуста, о! Авво Јустине, саборниче Светих Отаца.

Има обитељ Ђелијска тело твоје свештено, свим верним благодат точеће, а небеса се богате пречистом душом твојом, о! Јустине Оче, најблаженији.

Га божанским Савом и осталим Светима Србије, сада стојиш, Јустине, пред Престолом Владичњим, свагда усрдно молећи за народ и децу твоју, Преподобни.

Радуј се, Јустине Чудотворче, благодат од Богочовека многу си добио, Којега не престај молити за нас грешне и недостојне: да исцели слабости душе и тела.

Стихови:

Прими, о! Оче богоудри Јустине,
химне благодарне које ти исплетох.

*8 у изворнику: За Достојно. Уместо „Достојно је уистину ...“ пева се припев Празникâ и Ирмос 9. Песме Канонâ.

*9 у изворнику само део ван великих заграда, и то на црквено-словенском. Наш превод остатка Задостојникâ.

10 Пс. 111,6 и 7.

Сврши се, са Богом Светим, ова **Служба**,
у Св. Манастиру Симонопетри, Свете Горе Атонске,
4. марта 2009; а би преуређена 4. маја 2010,
после одлуке Св. Сабора Српске Јерархије за празновање 1. јуна.

[*Превод, препев, негде допев имењака Еп. Ата(насија)*]

/Пропратно писмо песника уз послату Службу Ави Јустину/
Симонопетра, 4/17.3.2009.

Преосвећени, многољубљени и уважени наш Владико, благословите.
С добрым (желим) да проведемо остатак Велике Четрдесетнице и да се
удостојимо да светољепно празнујемо Божанскую Пасху.

Најпре Вам преносим по дужности земни поклон Старца и Отаца.

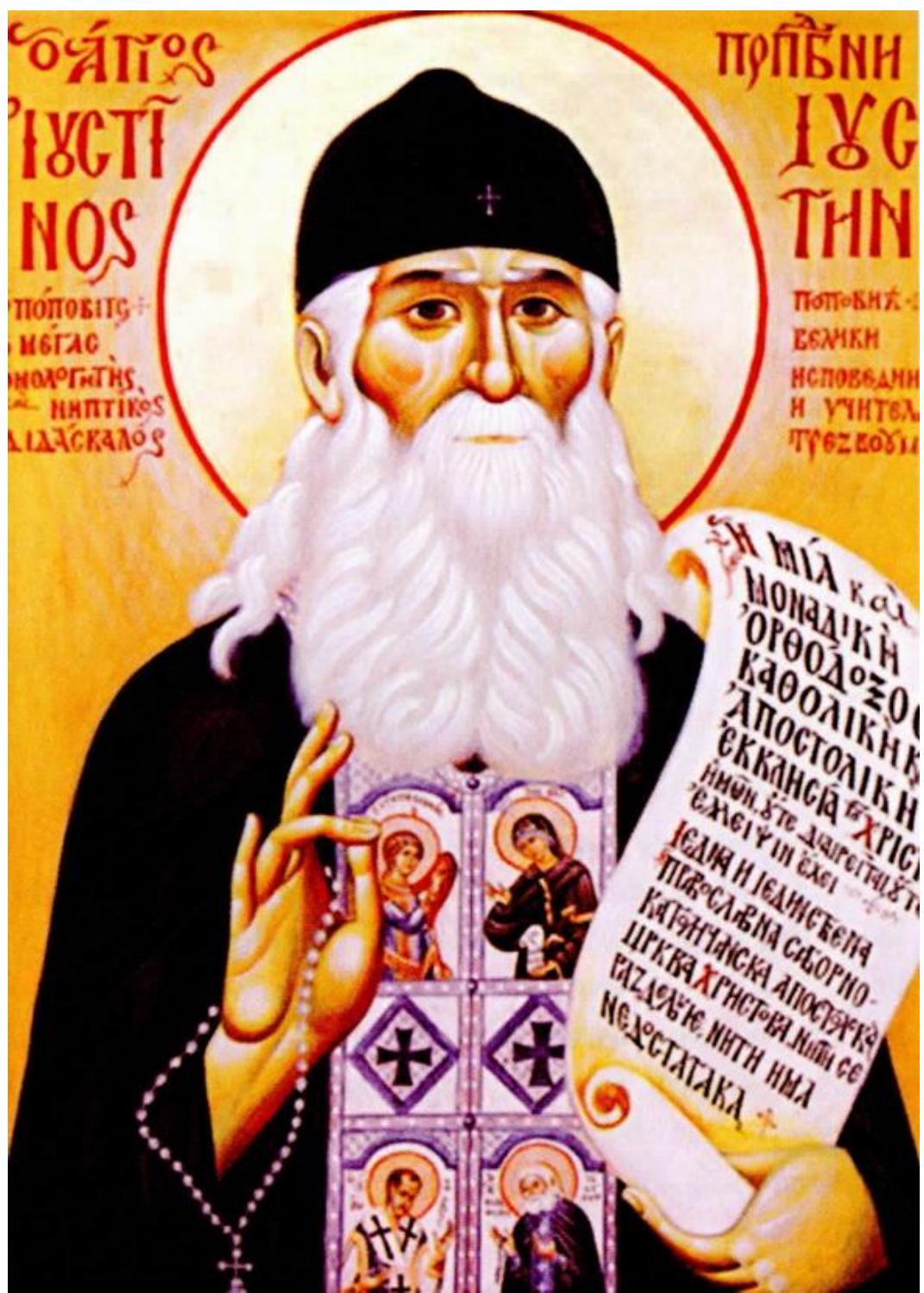
Као друго, имам највећу радост да Вам пошаљем тек завршену
СЛУЖБУ Преподобног Старца и заједничког Оца свих Православних,
Христосрданога Јустина Новог Теолога и Исповедника, Ђелијског.

Признајем, Преосвећени, да са великим стешњењем срца и
осећањем недостојности моје, налазих се ових дана усуђујући се да
саставим песме за многопоштованог и достопоклањаног Старца ...
Ипак, требало је да послушам Вашу оцељубиву молбу и одам лични
дуг многе захвалности за христолику љубав и снисходитељно
гостопримство које ми је указао приликом моје посете Ђелијама,
септембра 1978. г., Преподобни Отац.

Молим Вас много, дакле, да ми опростите све недостатке на које ћете
наићи: богословске, филолошке, химнографске ... Велики је
Песмохваљени, недостојан и речи песнописац ... Нека ми опрости
Преподобни Отац дрскост и несмиреност моју ...

Добро се надајући, ако Бог даде, и Вашим светим молитвама, да се
сртнемо у Ђелијама о Благовестима, где ћу Вам предати и
одштампану СЛУЖБУ, целивам коленопреклоно свету десницу Вашу и
призывајући очинске молитве Вашег Преосвештенства, као и
благослове Светог Оца Јустина, остајем потпуно недостојан и најмањи у
Господу истоимењак Ваш, али не и истонараван.

+ Јеромонах Атанасије Симонопетритски

Преп. Јустин Ђелијски (рад непознатог грчког зографа)

М҃ја ЈУНІЈА ВКЛ Ј-Ј ДЕЊ.*¹
[М҃ја МАРТА ВКЛ ЂЕ-Ј ДЕЊ.]*²
[ПАМЉАТ] ПРПБНАГШ Ђ БГОНОСНАГШ ОДЈА НАШЕГШ
ЈУСТИНА ВЕЛАЈСКАГШ, СЕРБСКАГШ.*³
НА [ВЕЛИЦЬЈ] ВЕЧЕРНИ.

На ГДИ, во ЗВАХЗ: СПІХНРЫ, ГЛАСЪ Е.

ПОД: ПРПБНЕ ОЧЕ:

ПРПБНЕ ОЧЕ, БГОНОСЕ ЈУСТИНЕ, * ВКЛ ПРИВРЕМЕННФЙ ЖИЗНИ ЈАКОЖЕ
ДРЕВНІИ СПІН ПОДВИЗАЛСА ЕСИ, * ВКЛ ПРЕНІИХЗ І ПОЩЕНІИХЗ І
ЕДКНІИХЗ, * ШЕРАЗЗ ВЫВА ТВОИМЗ ОУЧНИКВМЗ: * НЫНФ ЖЕ ЛИКДЕШИ СО
АГГЛЫ, * ХРПГЛ НЕПРЕСТАННВ СЛАВОСЛОВА, * ВЕЗ СЕМЕНЕ ЗАЧАВШАГОСА СО
АРХАГГЛСКИМЗ ГЛАСОМЗ, * І ВО ОУТРОБД НЕНСКДСОБРАЧНЫЈ БГООФРОКОВИЦЫ
ВСЕЛЬШАГОСА. * ТОГО МОЛН, ТОМД ПОМОЛНСА, ПРПБНЕ, * ДАРОВАТИ ЦРКВИ
ЕДИНОМЫСЛІЕ, * МИРЗ І ВЕЛЮ МЛТВ.

ПРПБНЕ ОЧЕ, БГОНОСЕ ЈУСТИНЕ, * ШЕРБЕТШИ, ЈАКОЖЕ ЖЕЛАШЕ, *
БГОЛНКДЮ ТВОЮ АДШД, * АДХА ВСЕСЛАДКАЛ БЛГТЬ ВКЛ ТА ВСЕЛНСА, *
ЈАКВ ПРЕМРОСТИ СВЕТГZ, * І БГОМДРАГО ТА ПАСТЫРЛ ПОКАЗА, * [ХРПОВО]^{*4}
СПІСІТЕЛЬНОЕ ДОМОСТРОІТЕЛЬСТВО БЛГОВЕСТИГИ, * КВ НАМЗ ПРИШЕДШАГШ
СЛОВА, * ПЛОТЬ Ш ДЕВИ ПРІЕМШАГШ. * ТОГО МОЛН, ТОМД ПОМОЛНСА, ПРПБНЕ,
* ДАРОВАТИ ВСЕЛЕННФЙ ЕДИНОМЫСЛІЕ, * МИРЗ І ВЕЛЮ МЛТВ.

^{*1} Св. Архијер. Сабор СПЦ је 2. маја 2010. г. уврстивши преподобног у Диптихе светих определио да се он празнује 1. јуна на дан тезоименитства, како се празници (преподобног и Благовести) не би преклапали.

^{*2} Благовести Пресв. Богородице, дан рођења и упокојења преподобног Јустина (1894 + 1979).

^{*3} Текст службе је приређен према издању: „Београдски мученици Ермил и Стратоник и преподобни Јустин Ђелијски: житија и службе“, приредили Р. Поповић и П. Миодраг, службу преп. Јустину написао инок Никон (Скрага) Оптичнопустињски, Академија СПЦ за уметност и консервацију, Београд 2013. године, стр. 55-74. Користили смо такође и интернет издање машинописа (протоворзије) ове службе објављено тзв. грађанским шрифтом на LiveJournalu „[Уставные заметки](#)“ свештеника РПЦ Максима Е. Пљакина. Текст је и од нас минимално подвргнут грматичкој и другој редакцији.

^{*4} испуштено у штампаном издању.

Прѣбнє ѿчє, б҃гоносе іѡстїне, * вонїстиннѣ сподобиша яко сїи
б҃жїтвенныѧ жїзни, * ҃тг҃б҃шнмъ б҃гослобїемъ и мѣтвою сїю
ѡбрѣтъ, * и добродѣтельми везмѣртными оўкрайисѧ, * къ гориѣй
жїзни престаѣши яко сїи, * пѣтъѡ б҃оженїѧ вѣбмъ рѣкъ, * и со
везплотными хрѣтѣ непрестанно славослобда, * вочлѣтчашагося б҃га, * и
члѣвѣка б҃гомъ содѣлавшаго. * тогдѣ молѧ, томѹ помолисѧ, прѣбнє, *
низпослѣтиѧ наимъ и мірѹ,⁵ * б҃готворѣшиѣ блг҃ти и вѣленіи мѣти.

Слѣва, глаꙑкъ:

Блг҃овѣстѣтъ днѣсъ іѡстїна б҃гоглгольвиий, * б҃гочлѣтческіѧ красоты
высокимъ проповѣданїемъ, * и радѣтъ и нѣмъ цркви сѣрбскага, *
и вси земніи концы вѣселѣтъ, * таکъ оудиши гдѣ мѣть свою на насъ, *
и таѣи наимъ новаго мѣтвенника, * и предстаѣтелъ и оучителъ. * сегдѣ ради
всї зовѣмъ: * радиѧ, іѡстїна златоглгольвиий, * единонравный
златоѣтъ б҃жїтвенному, * иже вѣничалъ яко въ проповѣдники, *
златотрѣбными глаголы просвѣщающи земніи концы.

И наинѣ, б҃городиченъ, глаꙑкъ тойже:

Преиде сѣнь законнаѧ, * блг҃ти приишедши: * таکоже во кѹпинѣ не
стараще ѡпалакема, * таکъ дѣла родилъ яко, * и дѣла преевыла яко. *
вмѣстѣ столпѣ ѹгненнаꙑ, * прѣное возїѧ сїици: * вмѣстѣ мѡніе, *
хрѣтъ сїеенїе дѣши нашихъ.

Входъ. Прокіменъ днѣ. И чтїнїѧ тры прѣбнническага.

Прѣмѣстїи голомѡновы чтїнїѧ [глава ۱]:

Ирѣнїахъ дѣши въ рѹцѣ б҃жїеи, * и не прикоснетса и наимъ мѹка. *
Непщевани вѣша во ѹчесѣхъ везѣмнїахъ оумрѣти, * и вмѣниѧ
ѡзлобленїе иеходъ ихъ. * И єже ѿ наисъ шествїе соикрѣшнїе, *
ѹни же сѹть въ мірѣ. * Ибо предъ лицимъ члѣтческимъ аще и мѹкъ
прїимѣтъ, * оупование ихъ везмѣртїѧ исполнено. * И вмѣль наиздани
вѣвшє, * великими благодѣтельствовани б҃дѣтъ, * таکъ б҃гъ искѹси лъ, * и

⁵* у штампаном издању, грешком: мірѹ.

⁶* Сїа же и по и-ма фалмѣ.

ѡбрѣтє ихъ досгшыны сеbe. * Іакѡ злato въ горнілѣ искѹи ихъ, * и таکѡ всплодїе жергвенное прїатъ л. * И во врѣмѧ посѣщенїя ихъ возїлютъ, * и таکѡ искры по стѣблю потекутъ. * Сдулутъ мзбкѡмъ, и ѿладаютъ людьми, * и воцѣтъ гдѣ въ ихъ во вѣки. * Надѣюющи сѧ на нь разумѣютъ истина, * и вѣрнїи въ любви преодолѣтъ ємѹ: * таکѡ блгть и мѣть въ прѣбнаго єгѡ, * и посѣщенїе во извѣранийхъ єгѡ.

Прѣмѣстни соломоновы чтенїе [главы є и ѕ]:

 рѣницы во вѣки живутъ, * и въ гдѣ мзда ихъ, * и попеченїе ихъ оў вѣшилаго. * Сегѡ ради прїимутъ цѣтвѣ елголѣпїа, * и вѣнѣцъ доброты ѿ рѣкѣ гдни: * и занѣ десницу покрыетъ л., * и мѣшцею защищутъ ихъ. * Прїиметъ всеоружїе рвнїе свое, * и вооружитъ тварь въ мѣсть врагѡмъ. * Шлемчепись въ вронѣ прѣвѣты, и возложитъ шлемъ, сѣдѣ нѣлицемѣренъ. * Прїиметъ щитъ непобѣдимыи, преподоби: * Поштритъ же напрасный гневъ во ѿражїе: * сподобетъ же сѧ нимъ міръ на беззмыи. * Пойдѣтъ праволѣчнија стрѣлы мѡлнини, * и таکѡ ѿ елгокрѣгла лѣка фелакѡвъ, на намѣренїе полегать. * И ѿ каменомѣтнија трости исполь падѣтъ грады: * вознегодѣтъ на ихъ водѣ морскѣа, * рѣки же потопатъ л. на гло. * Сопротивъ станетъ имъ дѣхъ сїлы, * и таکѡ вихоръ развѣетъ ихъ: * И ѿдѣстошитъ всю землю беззаконїе, * и злодѣиство превратитъ прѣголы сильныи. * Слышите оѓбо, царїе, и разумѣнте, * на вѣкните сїдїи концѣвъ земли. * Внушите, держави множества, * и гордлїи сѧ ѿ народѣхъ мзбкѡвъ: * Іакѡ дана єсть ѿ гдѣ держава вамъ, * и сила ѿ вѣшилаго.

Прѣмѣстни соломоновы чтенїе [глава ѕ]:

 рѣникъ, ѿци постѣгнетъ скончанїа, * въ покони вѣдеетъ. * Старость во чтила не многолѣтна, * нижѣ въ числѣ лѣтъ искчитаетса. * Седина же єсть мѣдрость члвѣкѡмъ, * и вѣрастъ старости житїе несквѣрное. * Елгогоденъ бѣови вѣвъ, возлюбленъ вѣсть, * и живый посредѣ грѣшикъ, преставленъ вѣсть. * Богоизбенъ вѣсть, да не злоба извѣнитъ разумъ єгѡ, * илї лѣсть

прелъститъ дѹшь ѹгѡ. * Раченіе во злобы помрачаетъ дѹбраѧ, * и пареніе похоти премѣнѧетъ оѹмъ незлобивъ. * Скончався вмалѣ, исполнитъ лѣтъ дѹлга: * Оѹгода во вѣ гдѣви дѹшь ѹгѡ, * сегѡ ради поющася ѿреды лѹкавествіј. * Людіе же видѣвшє, и не разумѣвшє, * ниже положше въ помышленїи таکовѣ: * йако благъ и мѣтъ въ прѣбывихъ ѹгѡ, * и посѣщеніе во незбранихъ ѹгѡ.

На стихобиѣ: стихиры, глаголъ.

Пѣ: Нѣныхъ чиниѡвъ:

Бѣнодсе іѹстінѣ, * еѓа слова блговѣстничѣ, * превысокимъ бѣгослобиємъ оѹкрадиный цркви, * йакоже цвѣты⁷ блгочїл возвращенівъ въ дѹши твоей, * йакилемъ ѹснѣ живоносныи садъ цркви сѣрбскїя, * и мѣтвенникъ прилѣжныи ѿ всѣхъ насы.

Стіхъ: Блговѣстіте дѣнь ѿ спасеніе еѓа нашею.*8

Бѣомѹдре ѿче іѹстінѣ, * догматы йако вѣшни⁹ крѣпкѹ водрѹзилъ ѹснѣ, * и лженеменныи рѣзумъ йако вављишакїи стольпи токрѹшили, * истина въ еѓочлѣцѣ воплощенію блговѣстіль ѹснѣ, * непобѣдимый поборничѣ православїа: * моли спасиша всѣмъ наамъ.

Стіхъ: Чѣтира предъ гдѣмъ * смѣрть прѣбывихъ ѹгѡ.*10

Бѣблжение іѹстінѣ, * вони крѣпкїи хрѣтъ еѓа, * на дѣмины воарѹжнися непрестанною мѣтвою, * и страгости низложили [крѣпкимъ]¹¹ поющенiemъ, * добродѣтелей собрали великое множество, * йако профѣй побѣдоносныи житїе спасе принесла ѹснѣ хрѣтъ. **Слава, глаголъ:**

Иако сѣрпъ нѣстрииный слобо, * плѣбулы посѣкли ѹснѣ нѣвыхъ ѹресенїи, * и ноги твои крѣсны содѣли ѹснѣ, * блговѣстіѧ міръ вѣшнїй міръ, * на страгости же оѹмоврѣдныя ѿполчили добротѣланіемъ, * и копїемъ смиренномѹдрїа разорили еѹсивскала пѣлчища, * побѣдными

^{7*} у штампаном издању: цвѣты.

^{8*} Пс. 95,2б.

^{9*} вѣшила – високо, многоугаено или округло зданье – кула, која служи за одбрану градских зидова или тврђава, замкова. Или: сттолпостѣни.

^{10*} Пс. 115,6.

^{11*} испуштено у штампаном издању.

побѣстъми оўкрагілса ѣсі, * ѿ єгla прїемъ нептлѣнныи вѣнѣцъ. * сегѡ рѣди предстоѧ прѣтоль вседержителѧ, * молілса со дерзновеніемъ ѿ стадѣ твоемъ, ѹче ѹстїне, * и звѣвитися наимъ ѿ сѣтѣ листинагѡ ыміл, * и оўлачнти мѣтъ въ дѣнь ѹданый.

И нынѣ, бѣородиченъ, гласъ тойже:

Tворецъ и и звѣвитель мой, прѣтла, * христосъ гдѣ, * и з твойхъ ложеси прошедъ, * въ мѧ ѿ болкѣи, * пѣрвиа клѣтвы адама ыбоводи. * тѣмже ти, всечтла, * ыкѡ вѣтїи мѣри же и дѣтъ, * воистине волѣмъ немолчиш: * рѣдѣи, ыглыски, рѣдѣи, вѣщъ, * предстѣтельство и покрове, * и спасеніе душъ нашихъ.

По Иынѣ ѿпѣши:

Троپарь прѣблагѡ [ѣллинскїй], гласъ и:

Pравославіа сладость и нектаръ,¹² ѹче прѣбнє, * и сточилъ ѣси ыкѡ вогатство вѣрнымъ ыр҃амъ, * житіемъ твоймъ и оўченіемъ ывѣи ыкѡ жиная ихъ: * ѹстїне бѣомѣре, * моли христъ, бѣа слово, * да ѿбѣгословитъ чудишихъ тѧ.

ИА УТРЕННІ.

По и-мъ стихи слобинъ: сѣдalenъ, гласъ и:

Mѣртвыихъ помышленій ѿвратиися, преблаженне ѹстїне, * и возвелѣвъ сложнти егѹ жибомѹ, * вѣрою христовою ѿблѣгахълъ ѣси всакѹ мѣслъ, * прничастникъ содѣлавися ихъ, * животворящагѡ всакое дыханіе. * сегѡ рѣди ѿживотвори мѣтвами твойми, * вѣспѣ же и подчѣнъми, * ѿмертвѣвшая души наша, * да въ радости изъ тобою * воскрешемѹ христѹ поемъ: аллилѹиа. Слава, и нынѣ, бѣородиченъ, [гласъ тойже]:

Gлово ѹче, христъ бѣа нашего, * ѿ тебѣ воплотившагося познахомъ, бѣе дѣо, * ѣдина чтла, * ѣдина блгвеннна: * тѣмъ непрестанно тѧ воспѣваше, величаемъ.

^{12*} у штампаном издану: нектаръ.

По є-му спіхслобії: сідальні, гласъ ѿ:

Совралъ єсі въ діши бѣжтвенніе богоатство дѣла, ѡче ієспіне, *
непорочнію мітвѣ, бѣгослобіє токашію, * едкніе веєгдашніе, чѣотъ
и воздержанія трады, * и миже домъ познался єсі бѣжій. * сега ради
оумолі христъ, вободніємъ на мъ ѿ непотрѣбныхъ дѣла, * и спрастей
вездеспія, * да домы дѣла спіага таїмъ, * твоймъ добродѣтелемъ
возлѣдствующе.

Слава, и наинѣ, бѣгородичені, [гласъ тойже]:

Пречіталъ еїе, * на нѣсѣхъ блгвенніа, * и на землі славослобімла: *
рады, не вѣсто не не вѣстна.

[Полюелені. Величаніе:

Оу вѣжаемъ тѧ, прѣбнє ѡче ієспіне, и чтемъ спѣю память твою,
настѣбніче монаховъ, и собесѣдніче ѿгловъ.

Чаломъ и зерайній: Терпѧ потерпѣхъ гдѧ:]^{*13}

По полюелені сідальні, гласъ и.

Пд: Прѣмѣрствъ:

Ридкніемъ и дѣлніемъ преестѣвеніиѣ просїльвъ, ѿблистаєши
оумѣніми: * бѣгослобіє бѣгочлвѣческаго путьи гаини и зажніль єсі,
блжннє, * таіко прилѣпллюющеся бѣгъ, ѿбожніе прїемлемъ, * грехъ же
прилѣпллюющеся, ни звергаемъ во адъ. * ѿиходъже возвѣдиши
послѣдствуюши твоймъ дѣлоніснімъ оумѣніемъ, ѿ и спрастей тіны къ
христоподражательнїй чѣотѣ: * ієспіне бѣгомъдре, молі бѣга слоба, *
прегрешеніиї ѿставленіе податьи, * чтѣши мъ любовию спѣю память твою.

Слава, и наинѣ, бѣгородичені, [гласъ тойже]:

Рады, ѿгломъ радость міра прїемла: * рады, рождаша
творцъ твоего и гдѧ: * рады, сподобльшалася быти мѣни бѣжіа.

^{13*} Пс. 39,2.

Спесіяна, ў-й лінгіфішнік д-рш глаас.

Прокімен, глаас д:

Чтнà предз гдемк * смéртъ прпбеныхъ єгѡ.*¹⁴

Стхъ: Чтò воздамъ гдеви ѿ веѣхъ, * іаже возаде мн;*¹⁵

Білакое дыханіе: Ёнліе ѿ матрдэя, зачало ліг.

По ю-мк фалмѣ, стхъира, глаас ё:

Благовѣствіетъ днесь імстана білглгольвыі:

[Слабник на Гдн, возвалахъ:]

Каніхъ б҃зы, ё прпбнага, єгоже краегранесіе:

Благоглагольваго імстана благовоспоя. Глаас ё.

Пѣснь ё. Ірмог:

Твоѧ побѣдительнаѧ десніца, * білолѣпнію въ крѣпости прослависѧ: * та, бо, везмёртнє, * іако всемогущаѧ, протыкныѧ сопрѣ, * інътжанымъ путь глашину новосодѣлавшамъ.

Благітъ ѿ б҃га прїімъ, * благоглгольве імстане, * іако краіныій фрганіз
Гіавілсѧ єсі висестаго дхла, * воплощеніе христово проповѣдавъ
ізлѣпнію: * тѣмже ё моімъ оўстнамъ подаждь краіну таёне востваліти.

Лѣпотнію востѣлъ єсі трысілтельное вѣтвіе, * біломѣдрю ізлѣпніль
Л єсі тайноводственное оученіе цркви: * тѣмже іако оучытела та
востваліютъ цркви, блаженне.

Аггельски мѣдрествіѧ, * ё жиѣла на землю, * нѣнимъ просвѣщисѧ
А ѿкровеніемъ, * непричастенъ гіавілсѧ єсі скверны греѣхъ, *
добродѣтели ізрѣдныій подвіжничес.

Біородичен:

Глороднітельнице пречитаѧ, * всеѧ твари гіже пресвѣтлаѧ, * оўмножи
Г млы твоѧ, всѧ бо тварь болѣзнейетъ, * чайющи ѿкровеніе синавъ
вострѣнія, * ё пришествіа сна твоегу.

^{14*} Пс. 115,6.

^{15*} Пс. 115,3.

Пѣснь Г. Ірмосъ:

Содѣтєльнаѧ и содержитєльнаѧ всѣхъ, * вѣтїл мѣдростви и сило, * непреклониꙗ, недвижимъ црквь оѹтвєрдї, хрїтє: * єдинъ во єси сїзъ, * во ст҃ыихъ почиважай.

О сїлъко єси пресвѣтлыми лѹчами, * дѣла вѣтїл, * ѿкѡ пресвѣтлыми
В добродѣтели пѹтемъ ходилъ єси: * тѣмже на ст҃езї прѣвъяла
настѣни * хвалѧшихъ тебѣ, іѹстїне.

Гдѣнь вѣлъ єси оѹчилики, прѣбнє, * ѿкѡ єѵлъскими млекомъ, *
В воспитаѧко єси и здѣтика, и елгѹчными дѣлами * дѹшъ оѹкарасилъ
єси.

Леѓими крѣлы ѿблетївъ оѹченїѧ, нектари^{*16} сорѣлъ єси мѣдростви,
* въ дѹшевныи оѹлїи,^{*17} сїте, * и нѣомѣдренниѹю сладость *
пронзвѣлъ єси.

Егородиценъ:

Агглювъ црж на рѹкъ твоєю, * носила єси, бѣомѣти, * ѿ рѹкѣ
члѣвѣкоѹбіиственныѧ и збѣнившаго члѣвѣчество, * и со ѿгглы
чинившаго * прѣниихъ рода.

Седаленъ, гласъ 3:

Миръ распала єси, прѣбнє, * ѿкѡ на крѣз сеbe воздвиѓъ
млѣтвенныи созерцанїемъ, * и міра неразѹмїе распала єси, ѿче
іѹстїне, * ѕстрыми гвоздьми оѹченїи твоихъ. * сегѡ ради ѿблестаєши
познанїе истины, * ѿкѡ сїтї вострїи, * имже и нали ѿблестаєши *
моли хрїтъ сїса.

Слѣва, и наинѣ, Егородиценъ, [гласъ тойже]:

Радѹса, не вмѣстимаго въ нѣсихъ * вмѣстившаго во оѹтробѣ
твоїи: * ради, дѣо, прѣбрквъ проповѣданїе, * єюже возїл
ємманѹилъ: * ради, мѣти хрїтъ вѣга.

^{16*} у штампаном издању: нектари.

^{17*} ул., улиште – кошница са пчелама.

Пѣснь д. Імѹс:

Бѣлїј тѣйна * твоегѡ, ՚хрѣ, смотренїа: * ею бо съвѣше провидѧ бѣозрѣтельнѡ, лѣвакъмъ, * ившѣлъ єси, вонѣшне твоѣ, * во спасенїе людѣй твоихъ, члвѣколюбче.

Глѣсъ слоба съвѣз, ՚8стіне, * прѣтѣчи подражалъ раченїемъ, * покаїнїе падшымъ проповѣдалъ єси, * и ѿблнчилъ єси неправедное * властей предережащи.

Онѣсилъ єси житїе твоє, мѣдре, * со сѣмми на нѣсіи душено жиблъ, тѣкѡ ы на земли подражати * прѣномъ ихъ житїю не пресглѧ.

Лікъ ՚хрѣвъ напечатлѣлъ єси * въ душѣ твоей бѣовѣрѣи, съвѣз подражатель ՚хрѣвыхъ скорбѣй, * тѣкѡ терноўый вѣнѣцъ скорбѣй носилъ єси, ՚8стіне, * болѣ ѿ всѣи твари.

Бѣорѣдченъ:

Изъ ложесиахъ твоихъ дѣйческихъ, * прѣвѣды возвѣлъ сѣнци, * вселенію всю просвѣтгивъ лѣчами пресвѣтлыми,^{*18} и мою вѣзваконными дѣлы ѿтмененію^{*19} душъ, * просвѣти, пречтла, твоими мѣтвами.

Пѣснь є. Імѹс:

О всевидче, црѣй слѣбо! * ктѡ твоемъ члвѣколюбію земнородныхъ не оудивитса; * на земли бо тѣкѡлъ єси не ѿстѣвъ [нѣдръ]^{*20} ՚ческихъ, * днѣсь всю ѿбновллай тварь, * и міръ тѣкѡ єдинъ миѳоначальникъ подадай.

Востекла єси на мѣсленныя горы бѣовѣдѣнїа, премѣдре, и тѣйны постигла єси бѣочлвѣческія чистыи оумомъ, иже проповѣдалъ єси нѣ8стани, * ՚чѣ ՚8стіне, * нашъ богатѣлъ нищетъ.

Апѣски поревновавъ ѿ вѣѣ сїсѣ твоемъ, * и всевѣрѣжїемъ ѿдѣлавъ всиестагѡ дѣла, * и прѣлестъ мѣдробанїа мѣрскагѡ попаливъ, * ՚гнѣмъ проповѣданїа, прѣбнѣ, * срѣца распалилъ єси оучинкавъ твоихъ блгтию.

Гдню ри38 оукрасилъ єси, ՚8стіне, * бисеромъ твоихъ оученїй, * и сокѣла єси, тѣкѡ нешвѣнныи хїтѡнъ, * православию фїлософїю истины: * сихъ традиціи твоихъ ради тѣл оублажаемъ.

^{18*} наша измена, а у изворнику: пресѣтъ.

^{19*} у изворнику: ѿтмененію.

^{20*} наш додатак, нема у изворнику.

Оністочників нензяклемыхъ, * въдъ егослобіја почерпли ѣси, *
шербетъ істоіческій кладъ праиславнааго преданіја, * ймже
напойла ѣси чадъ твоихъ, * іустіне, ѿко прпнє.

Егородиценъ:

Истече и з оутробы твоѧ, пречтамъ дѣо, * рѣка ищевленій, *
напаляюща и зохшю преступленіемъ землю: * ты во родилъ ѣси
гда, * землю на водахъ побѣсившаго.

Песнь 5. Ірмосъ:

Морскій пччинородный китовъ виѣреній Огнь, * приднѣвнааго твоегѡ
погребеніја прошбраженіе, * ѣгоже іѡна прѣрокъ показаѧ: * істіе бо іакѡ
и предпослѧ, * неуважденіе воніаше: * пожрѣти со гласомъ хваленіја, гдн.

Оумъ хербімскій стражалъ ѣси, Оче, * іакѡ мірѣ бѣговѣстія ѣси *
тайны егочлвѣческія, * и Очи слезлиши чистѣ иже ѣси, *
ймже плакаше всакамъ тварь, егоблженне.

Смиренномъдріемъ ѿдѣлѧся, * іакѡ іхъ цркви, * прауды вѣнѣцъ
терноўий носилъ ѣси * на челвѣ твоемъ, іустіне: * сегѡ ради
общиикъ прѣтѣмъ христівымъ іавілѧ ѣси, * и сонаслѣднику гоноаго
цирквїа.

Твѣрже адаманта, Оче егомъдре, * бысть твоѣ исповѣданіе
егочлвѣческаго пѣти, * ймже немощніи оутомъ блажнѣхъ: * но
ище и з іѡна, рѣклъ ѣси, іустіне, * ввѣрзите мѧ въ море, да оутинишітса
ефрѣ, * и істіе корабль цркви сѣрбскїй.

Егородиценъ:

Ійса гда засалъ ѣси, егоневѣсто, * паче чалнїлъ твоегѡ,
смиренномъдріемъ оукрасшися, іакѡ неѣстническую лѣпотою: *
тиѣмже оубо іавілѧ ѣси мѣти безначальнааго слобва, * ѣмѣже со ѿцемъ и
адомъ, * іакѡ раба, поклонилася ѣси.

Кондакъ, гласъ 4:

Икоу вѣтвению лѣствицѣ, * ѿерѣтѣхомъ, іустіне прпнє, * твоѣ
вѣтвенина поѣченія, * къ нѣси возводяща иася, * не токмо
во оучиілъ, но житїемъ вошбразылъ ѣси. тиѣмже ти зовемъ: * **Радиисъ,**
праиславный філософъ йстини.

Ікосъ:

Сз нѣныхъ кѹѓгѡвъ слетївъ и ногдѣ гаврїнъ лѹхагглъ, * вѣговѣстнти
дѣвѣ премірнѹ рѣдости: * ты же, Ӧчє, на небесыя кѹѓги,*²¹ *
херѹмскимъ твоимъ востекъ оѹмомъ, * премірныя тайны постнгахъ Ӧси
бѣочлѣвѣческїа: * и къ наਮъ пришедъ, тѣкъ оѹчтель и злѣшиѣйши, *
и злѣнилъ Ӧси, въ наѫже Ӧгли жаждаютъ*²² приникнѹти. * сегѡ рѣди съ
любовию театѣ зовемъ: * Радѹсъ, православный философъ истины.

Пѣснь 3. Ірмосъ:

Всевѣрѣ любовию оѹловленїи Ӧтроцы, * оѹкориша везчиленїи гардѣца
мѹчитела словоожное лѹковарѣдїе, * и мже повинѹлъ Ӧгнь многїй, * вѣцѣ
глаголющыи: * во вѣки блгвениѧ Ӧси.

На нѣнѹ тѣкъ востекъ Ӧси стезю, * стезами прѣбыти ходивый
по земли бѣоподражательнѣ: * тѣмже наѹчи наꙗ, прѣбне, *
оѹклонати сѧ ѿ пропастей грѣхѣ, * и ходити бѣочлѣвѣческимъ путьемъ
истини.

Аггельское житїе показалъ Ӧси на земли, сїе, * пощенiemъ
иѹсмирииый страстей востанїе, * и мѣткою ѿмолитвией всю твою
жизнь, * непрестанно взыскалъ: * блгвениѧ Ӧси, вже наашъ.

Бжїими красотами оѹкрасивыи, * христъ всѣмъ*²³ послѣдѧ, * христъ
люблъ всю душу, * съ нимже и сочесталъ Ӧси бѣосудителымъ
единенiemъ, * вывѣ крестна христова оѹстѣ, іѡстїе. **Бѣордниченъ:**

Ложесна твоѧ, чиста, * прѣолъ показашасѧ цѣкїй, * на нѣмже
сѣдитъ христосъ гдѣ: * того, бѣордованна, мѣтика мнѣ сопори, *
оѹнынiemъ и нищетою содержимомъ.

Пѣснь 4. Ірмосъ:

Премѣроистїю и слобомъ всѧ составльшаго вѣга, * ѿ тѣкъ
и вѣрварвъ и звѣрльшаго наꙗ: * Ӧтроцы, пойте: * сїенници, прославите:
людїе, преображените во всѧ вѣки.

^{21*} у изворнику: кѹѓи.

^{22*} на сличним местима у савременим руским издањима: желатъ.

^{23*} или: во всѣма ?

Архаггльскимъ елговѣстїемъ ржѣвѣ почтесѧ, * и нєстганимъ
елговѣстникомъ преображенъ єснъ на земли, * да же до смѣрти не
вѣтѣнивъ дѣло елговѣстника, * тѣмже на елговѣщенїе и преставилъ
їснъ.

Грѣшии чадъ твоихъ и пытѣши, іѡстине, * оѹчеными твоими, якѡ
доныца, * дѣхомъ посѣщали стадо твоѣ, * вѣходиши виодѣ цркви
сѣрбскѹ, и съ нѣю поѣши: * сїшениици, прославите: * людие, превозносите
христа во всѣхъ вѣки.

О снованіе непоколебимое цркви вѣтѣнивъ, егомѹдре, * твоѣ егословіе
егочлѣбческаго путь, * имже просвѣщалиютса на земли живѹши, *
и христоницы вывѣши, * елгвѣщие єгѡ во всѣхъ вѣки. Тѣченіе:

Ез трахъ ліцѣхъ єдинаго ега, * воспѣвалиутъ трагѹшь нѣно
вѣннство, * въ члѣцѣ елговолившаго вселитисѧ всѣмъ ежѣвомъ,
* небидимаго, но во плоти вѣшевленнѣй вожраженаго, * со фїемъ и
дѣхомъ на прѣболѣ славы сѣдѣщааго. Егородиченіе:

О земниихъ щетѹпала єснъ, дѣомѣти, * фїотою гавльшиасѧ вѣши
херѹмъ: * тѣмже на нихъ почивалъ, * всѣльисѧ въ тѣ,
егородованнаѧ, * и показа тѣ оѹмнѹю твѣрды.

Пѣснь д. Ірмосъ:

Иже вѣшию глаголи вѣтѣннаго непостиженія * елгочтию щвѣрзы,
* оѹмъ якѡ и з камене нешиблемыѧ²⁴ егоначальныѧ возвышилъ єснъ
тѣцы, * всенаженне ѡче іѡстине, * тѣ величаемъ.

Стоявиское дѣло продолжилъ²⁵ єснъ на земли, * елговѣстевѹ въ
циркви сѣрбѣтїи христобѣлѣбческое совершеноство: * тѣмже къ
сѧвѣ бѣоликомѹ²⁶ щшель єснъ, * якѡ ко абраамовѹ покониѹ, * съ
нимже молисѧ въ величайшихъ.

^{24*} у современном русским издањима: нешиблемыѧ.

^{25*} у изворнику: продолжилъ.

^{26*} боляе би било: егобѣлѣбномѹ / еговидномѹ / егоподобномѹ.

Подвигомъ дѣбрымъ подвижасѧ, * вѣрѹ ѹакѡ сѣтогиѣнныи^{*27}
Адамаитъ стажасѧ, * сѣтогиѣнныи бѣослобиємъ, ѹакѡ пращю
 дѣдовою, врагу цркви побѣдивъ. * тѣмже ѿ христѣ неблагодатемъ вѣниемъ
 оублазилъ єси, іѡстіне: * моли же вѣрѹ тѧ почитайшихъ.

Овѣрзи твоѧ оублазилъ бѣоглгѡливыѧ, іѡстіне, * ы тѣцѹ преблагостнѹ
 оумоли, оумирити міръ, * ы цркви кафолическѣй даровати
 всеправославное единенїе, * ы ѿбоженїе иизпослати всѣмъ крѣткимъ
 земли.

Бѣорбниченъ:

Юница вѣтвеннѧя, Отроковицѣ всечѣннаѧ, * вѣтвеннаго юницѧ моли,
Ег҃о же родилъ єси неисказанныш: * ѿбновити міръ, ѿбветшавшій
 отрасльми, * ы мнѣствовать ылбою православнымъ христіанамъ, * ы
 иношески возратити въ добродѣтели.

Свѣтиленъ, гласъ Ѹ:

Ико польша лѣнаѧ на твѣрди, * возсѧлъ єси цркви сѣрбистѣй, *
Иношъ разсѣлаѧ мрачнагѡ гробѧ, * ы сочувстѧ николаю,
 синце зрачномѹ проповѣдникѹ, * міръ ѿзарѧлъ бѣоразумиємъ: * тѣмже
 молитасѧ ѿ наше всегда.

Слѣва, ы наинѣ, [бѣорбниченъ].

Пѣ: Со оумѣнїи:

Яг҃ельскихъ сілъ архїстратигъ * посланъ вѣстъ ѿ бѣа вседержителе къ
 чѣтии ы дѣбѣ, * бѣговѣстити отраниое ы неизреченное чудо: * занѣ
 бѣа, ѹакѡ члвѣкъ, ыз неѧ младодѣйствуетасѧ везъ сѣмене, * наздѣлай
 вѣсь члвѣческій рода: * людіе, бѣговѣстите ѿбновленїе міра.

На хвалитехъ: стихиры, гласъ Ѹ.

Пѣ: Ӧ дѣвное чудо:

Одѣвное чудо! * ысточникъ бѣослобија * во днѣ послѣднїѧ ѿвѣрзасѧ,
О нападаѧ разумы бѣовѣдѣнїемъ: * веселисѧ ѿ сѣмъ, црковь
 сѣрбскаѧ, * сѣтославскій сѣбій дѣме. * возопиимъ, вѣрнїи, * іѡстіна ымѹще

^{27*} у изворнику: сѣтогиѣнныи.

і́акѡ ѹчнітєлѧ: * елгвенъ ѹсн, гдн, * і́акѡ во плόти къ на́мъ пришёлъ ѹсн, * подлѣй мірови * тобою вѣлию мѣтъ.

О днѣное чѣдо! * и́сточникъ жи́зни * ѿ брѣнныихъ ѹстѣнъ и́сточаєтса, * и лѣстница къ нбсн вѣовѣцаніи глаголы вывѣютъ. * веселитса ѿ сёмъ Іустіи премѣдрыи, * иже домъ егослобїа тѣчнагѡ мѣвіса. * возопіймъ, вѣрнїи, * воспѣвायще славъ сѣрбскѹ: * прѣбній на́шъ ѹчнітєлю, радѣися, * і́акѡ тобою * воспрііахомъ ѿ христѣ * вѣлию мѣтъ.

Днѣны твоѣ тѣйны, Іустіи, * добродѣтельми і́акѡ звѣздами ѹкрайніи: * иоць неразѣмію прогналъ ѹсн, * триевѣтослнечнагѡ^{*28} вѣа въ сѣцѣ стажаѣвъ, * и іаѣвѣ раскрыевъ на́мъ тѣйны ѹглыскїа, * еготворлѣюща дѣши на́шѧ, * и херувимскими егослобїемъ на́съ ѿзаривъ, * къ нѣніимъ феітєлѣмъ сѣвѣтлаш возшёлъ ѹсн, * идѣже тѣчнѣ предстоѧ, * со вѣдми сѣвѣми, * моліса, прѣбніе, * даровати на́мъ вѣлию мѣтъ.

Слѣва, гласъ 5:

Прѣбніе ѡчє Іустіи * во вио землю извѣде вѣцаніе исправленіи твоіхъ: * тѣмже на нбсѣхъ ѿзрѣлъ ѹсн мѣдѣ традиціи твоіхъ, * дѣмшинкал разорилъ ѹсн польчища, * и ѿглыскїа достигла ѹсн чини, * иже житїю непорочніи поревновалъ ѹсн: * дерзновеніе имѣлъ ко христу вѣдѣ, * міръ испроси дѣшамъ на́шымъ.

И наінѣ, егородиченъ, гласъ тойже:

Ещє, ты ѹсн лоза истиннаѧ, * возрастиша на́мъ плодъ живота, * тѣбѣ молимся: * молися, вѣчнѣ, * из прѣбніимъ Іустіномъ,^{*29} * [и со вѣдми сѣвѣми,]^{*30} * помиловати дѣшамъ на́шымъ.^{*31}

Славослобіе великое, ѹктеній, и ѿпѣти.

^{28*} у изворнику: триевѣтослнечнагѡ.

^{29*} у изворнику: со сѣвѣми лѣвы.

^{30*} испущено у изворнику.

^{31*} наша измена, у изворнику: помиловать дѣши на́шѧ.

НА ЛѢТУРГІИ.

Бѣжѣнны ՚ш қанѡна, ՚пѣснъ ՚г-а һ ՚с-а.

Прокіменъ, ՚глâсъ ՚з:

՚Птила пред гдемъ * смерть прѣбыхъ ՚гѡ.*³²

՚Стихъ: ՚Чтò воздамъ гдеви ՚ш встѣхъ, * ՚таке воздале мнъ,*³³

՚Апъ къ глаголомъ, ՚зачало ՚гі.

՚Аллилія, ՚глâсъ ՚с.

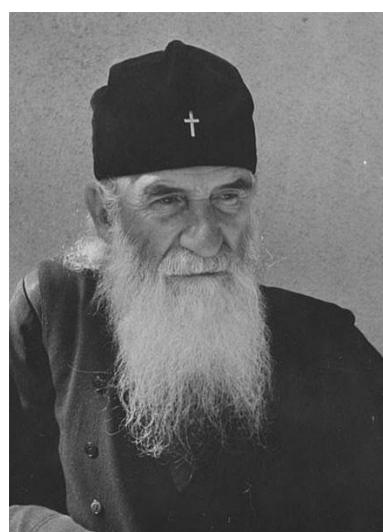
[՚Стихъ:] ՚Бѣженъ мѣжъ вояжелъ гдѣ, * къ Заповѣдехъ ՚гѡ вогложиетъ
сѣлѡ.*³⁴

՚Стихъ: ՚Онъ на земли ездитъ сѣмѧ ՚гѡ, * [рода прѣбыхъ
блѣгвітіа.]*³⁵

՚Бѣліе ՚ш матадѣа, ՚зачало ՚гі.

Принасленъ:

՚Въ память вѣчнѣю ездитъ прѣбникъ, * ՚ш ՚лѣхъ ՚зла не оубоитіа.*³⁶

^{32*} Пс. 115,6.

^{33*} Пс. 115,3.

^{34*} Пс. 111,1.

^{35*} Пс. 111,2.

^{36*} Пс. 111,6 и 7.

Прилог први: Стихире, глас 3. [Творење Зорастово]:

Христа од детињства свим срцем заволев(ши), * и Њему се сведушно предав(ши); * благи јарам Његов на се(бе) си узео,*³⁷ * и све бриге овога света (си) одбацио; * вреву светску оставив(ши), * мир у Богу си (про)нашао, * и свет овај си победио.*³⁸ * Стога, оче Јустине, преподобни, * Христу, Богу Логосу, свагда моли се: * да и нама мир свој дарује, * и победу над непријатељима спасења нашега.

Божанском премудрошћу надахнут, * божанске докладе си богословља си се винуо; * молитвом и постом се(бе) оградив(ши), * (демонске и) безбожне пукове си посрамио; * свето на земљи поживев(ши), * и Христа Богочовека смело проповедав(ши), * на небесима си се међу оче Цркве уврстио: * са њима, свагда моли се * Христу, Богу Логосу, * оче Јустине, богочехити: * да и нама, с(уна)родницима твојим, дарује: * целомудреност(и), побожност(и) и светост(и).

Радошћу благовести још се од рођења испунив(ши), * целога живота радост Божијег оваплоћења си свету благовестио: * архангелу се благовештењем уподобив(ши), * срца верних си богочехито веселио. * Као свако дрво добро, * које плодове добре рађа,*³⁹ ти си нам, преподобни оче, * своје богонадахнуте списе оставио. * За нас, Христу, Богу Логосу, свагда моли се, * оче Јустине, свеблажени: * да нас облагодати и удостоји славе Своје.

Слава ... глас исти:

Како да се не дивимо благодати Божијој, * која заблиста са усана твојих, * о! Богоносни, предивни, оче Јустине, * Духом Божанским надахнути? * Како да се не дивимо храбости и одважности твојој, * коју си пред безбожницима показао, * о! свеизврсни бранитељу побожности и правоверја? * Како да се не дивимо подвизима, * трудовима, сузама и тескобама твојим, * о! преподобни, богоукрашени и светлозарни оче? * Празнујући свети спомен твој, * Христа, Бога Логоса, славословимо, * који ти даде благодат и смелост, * који те укрепи на подвиг; * молећи Му се, да нас, с(уна)роднике твоје, * укрепи и (п)одржи молитвама твојим.

И сада ... Богородичан, глас исти. Или: Празника.

^{37*} Мт. 11,30.

^{38*} Јн. 16,33.

^{39*} Мт. 7,17.

Приложење ѡ:⁴⁰ Спѣхѣры, глаји ғ. [Творење Зорасово]:

Хрѣтъ ъздрѣтска вѣсмѣ срѣцемѣ возлюбивъ, * ъ томъ ведѣшии предајесл: * тогѡ блгїй мрѣмѣ на сѧ вѣзлъ ѣси, * ъ вѣл попечнїј мїра сегѡ швѣргаз ѣси: * млатежъ мїрскїй ѡстабивъ, * мїръ въ вѣзѣ ѡбрѣлъ ѣси, * ъ мїръ сеји побѣдилъ ѣси. * тѣмже, ѹче Іѡстіне, прѣбнє, * хрѣтъ, вѣзѣ слобѣ, вsegда молисл: * ъ наимъ мїръ свої даровати, * ъ побѣдѣ надъ врагомъ спасенїја нѣшегѡ.

Бжѣтвенною премѣростю вдохновенїј, * бжѣтвенија догматы бѣолѣпниш виспералъ ѣси: * читојо житїја простиља, * на висоти бѣослобија востералъ ѣси: * млатвоју ъ постомъ ѡградијесл, *(дѣмѡнија ъ) везеожнија полкѣ пограмилъ ѣси: * отѡ на земли пожија, * ъ хрѣтъ бѣочлѣка дерзновенїја проповѣдалъ, * на нѣсѣхъ во ѹїтѣхъ цркве вмѣнијесл ѣси: * из нѣми, вsegда молисл * хрѣтъ, вѣзѣ слобѣ, * ѹче Іѡстіне, бѣоглѣглије: * ъ наимъ, срѣдникамъ твоимъ, даровати: * цѣломудрија, блгочитїја ъ отости.

Радостю блговѣщенїја ѣши ѿ рожденїја исполненїја, * висла жијни радостъ вѣтија всплощенїја мїръ блговѣстїја ѣси: * архаггелъ блговѣщенїемъ оўподобијесл, * срѣцѣ вѣрныихъ бѣоглѣглија (воз)веселіја ѣси. * йакоже висакое блгое дрејо, * плоды блгїја раждатије, * тьи, прѣбнє ѹче, * сеји бѣодохновенна[а] [с]писанїја ѡстабилъ ѣси наимъ. * ѿ наис, хрѣтъ, вѣзѣ слобѣ, вsegда молисл, * ѹче Іѡстіне, виселаженїе: * ѡблѣтити наис ъ сподобити славы сеја.

Слѣба, глаји тойже:

Какѡ не дивимса блгти бжїји, * возбистабиши ѿ оўстенїја твоихъ, * ѡ бѣонбнє, предији, ѹче Іѡстіне, * дхомъ вѣтвенијимъ вдохновенїе; * какѡ не дивимса доблести ъ дерзновенїја твоемъ, * єже преди везеожними показалъ ѣси, * ѡ висензрѣди поборничє блгочитїја ъ правоубѣрил; * какѡ не дивимса подвигомъ, * традашъ, слезамъ ъ скорбемъ твоимъ, * ѡ прѣбнє, бѣодкращенїе ъ свѣтозарне ѹче: * празднѹије отѹю памати твоја, * хрѣтъ, вѣзѣ слоба, славословимъ, * дѣвшаго ти блгти ъ дерзновенїе, * оукрѣпнївајо та на подвигъ: * молаџесл томъ, наис, срѣдникамъ твоихъ, * оукрѣпнїти ъ соблюсти млатвами твоими.

И наинѣ, бѣородиченїја, глаји тойже. Іли: праздника.

^{40*} стихире састављене 26. нов. 1997. г. као почетак Службе преподобноме (за на Гђи, возвѣахъ) на србском језику (уз више накнадних редакција), прошле године преведене на цсл, а поново прегледане и доредиговане 15. и 16. маја 2015. године. Могу се певати на Литији на Великом вечерњу.

[Други] тропар, глас 8.

[Зорастов]:^{*41}

Монахā укращење, * и
ученика радовање; *
светих отаца сатрудниче, * и
верних наставниче; * васељене
светиониче, * и свирало
дух(овн)а; * богодолично си
изложио догмате. *
Преподобни, богоносни, * оче
Јустине, свеблажени, * моли
Христа Бога Логоса * да се
спасу душе наше.

[Други] кондак, глас 4.

[Зорастов]:

Оче преподобни, * ти си не
само догмате изложио, *
н(ег)о си (по) њима и живео; *
зато те Господ прими у радост
Своју, * уврстив(ши) те међу
оце Цркве; * јер чистота живота
твога, * и исправност учења
твога, * разагна таму
безбожништва. * Јустине
богомудри, нови богослове, *
Христу Богу Логосу непрестано
моли се, * молимо те, за душе
наше.

Тропаръ [Е-й], гласъ Ы.

[Зорастовъ]:

Монаховъ оукрашениe, * и
оукликовъ радованiе: *
стъхъ отецъ сотрадничe, * и
вѣрныхъ наставничe: * веленныя
свѣтильничe, * и цѣвици
дѣбвна: * вѣолѣпни вѣлѣнила
гема догматы. * прѣбне, вѣонбене,
* ѡчe ѹспїне, вееблжениe: * моли
хрѣтъ вѣга слоба, * спогиса дѣшамъ
нашымъ.

Кондакъ [Е-й], гласъ Ъ.

[Зорастовъ]:^{*42}

Оче прѣбне, * ты не токмо
догматы вѣлѣнила гема, *
но имиже жи[телесствова]ла гема:
* тѣмже гдѣ воспрѣлъ та въ
радость свою, * вѣбеника та во
ѹѣхъ цркве: * читатъ во житїа
твоегѡ, * и исправленiе оукенїя
твоегѡ, * разгна тьмѹ везвожїа.
* ѹспїне вѣомѣре, ибвий
бѣслобе, * хрѣтъ вѣгъ слобъ
непрестанни молиса, * молимъ
та, ѿ дѣшахъ нашихъ.

^{41*} тропар састављен на србском језику 11. маја 1990. г., прерађен 15. марта 1996. г. а 16. маја 2015. г. поново прегледан и редигован ранији превод на цсл.

^{42*} кондак састављен 15. марта 1996. г. на србском језику, а 16. маја 2015. г. поново прегледан и редигован ранији превод на цсл.

Прилог други:

[Трећи] тропар, глас 1:

Богослова богонадахнутог похвалимо, * који српом Духа сасече потпуно * лаж безбоштва и гордост Латина, * Јустина мудрога Србина, * као тајника Богочовека * и љубитеља благочешћа, * сви саборно кличући овако: * Слава Христу, Који тебе прослави, * слава Њему Који тебе увенча, * слава Њему, тебе у сенци скривенога, * Он показа Светилником света.

[Трећи] кондак, глас 1:

Неиспрни извор Православних доклада, * и Анђела у телу * што дише Божјом ревношћу, * вернима јавно објавимо * Јустина Богоносног, * родом дичног Србина, * који речима и књигама својим * савршено утврђиваше * сав род Господњи Православни.

Величање:

Радуј се, Јустине боголики, * свих Православних * Данице новојављена, * који си ширине поднебесја * просветлио зрацима * речи твојих божанских * и отачком ревношћу.

Приложеније ՚:

Тропаръ [՚-й], гласъ ՚: ⁴³

Гослова бгодѣжновѣннагѡ
кохвалимъ, * сеरпомъ дахъ
иѣкша[го] до конца * беъзбожіја
прѣлестъ ՚ латиница гоѓостъ, *
ѹстїна мѣдраго сеरб(ин)а: * йакѡ
єѓочлѣчка тайниника, * ՚ бѣгочтїја
рачићтела, * вѣи соглашица зовѣщє
сїце: * слава прослављемъ тѣа хрѣшъ,
* слава (ѹ)вѣничављемъ тѣа, * слава
показављемъ тѣа, вѣи сѣни
сокровѣннаго, * сефтильник(ом)ъ мѣра.

Кондакъ [՚-й], гласъ ՚:

Инзчерпаемый истоchnикъ
православныхъ докладовъ, *
и вѣ тѣлеси ѿгѣла * вѣжею
реѣностїю дыишѹща[гш], * вѣрнимъ
їавѣ возвѣстимъ * ՚ѹстїна
єѓоносна[го], * рожденiemъ
хвальна[гш] сеरб(ин)а, * глаголаними
и писаними сбоими * совершенню
ѹтвреждающа[го] * вѣсъ рода гдѣнь
православный.

Величанїе:

Радѣнска, ՚ѹстїне єѓофбрѣзне, *
вѣхъ православныхъ *
дѣннїце новојавленна[а], * ширишти
поднѣнныя * прославитиша[а]
Зарѣми * словесъ твоихъ
єѓтвенныхъ * и ՚ѹстїна
реѣностїю.

^{43*} наш превод на цсл. 4. јуна 2015. г.

Стихира на: Слава, глас 8:

Слава Христу Богу Логосу,
* Који тебе, Јустине,
ологоси, * и показа словесним
благовесником * Јеванђеља
вечнога живота, * у Тайни Цркве
Богочовечанске, – * пуноћи
Домостроја Свете Тројице, *
Којој сада лицем предстојиш *
и молиш се за спасење све
творевине * у свима Божијим
световима.

Стихира на: Слава, глас 8:

Слава христѹ егѹ слобѹ,
* ѡловесившемѹ тѧ іѡстрине, *
и показашемѹ [тѧ] словесним
блговѣтникомѹ * єѹлїа
присножибѹтїа, * въ таиниѣ цркве
вѹчлѣтческиѧ, * неполненїа
смотренїа сѹа тѹци: * єйже нынѣ
лицемъ предстоинши, * молася ѿ
сѹенїи веѧ твари * во веѣхъ
важиихъ міреѧхъ.

Сусрет два писца служби преп. Јустину –
Никона Оптинопустињског и Атанасија Симонопетритског.

ΤΗΙ Α' ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΙΟΥΝΙΟΥ
ΙΟΥΣΤΙΝΟΥ ΠΟΠΟΒΙΤΣ ΟΣΙΟΥ ΣΕΡΒΟΥ
ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ*¹

(Αθανασίου Σιμωνοπετρίτου. Ἅγιον Ὄρος, 2009, βθ').)

ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΣΠΕΡΙΝΟΝ

*Ιστῶμεν στίχους στ', καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια τοῦ Όσιου.
Ἡχος α'. Πανεύφημοι Μάρτυρες.*

Χριστὸς Ἐκκλησίας κεφαλή, φιλανθρωπευσάμενος, σάρκα
βροτείαν προσείληφε, καὶ ἐπανόρθωσε, γένος τῶν ἀνθρώπων,
Πνεῦμα δοὺς τὸ Ἅγιον, δι' Οὗ ἡ ἀγιότης παρέχεται, τοῖς καθαρεύουσιν,
ἀπὸ πάσης παλαιότητος, μεθ' ᾧν πέλει, Ἰουστίνος Τσέλιγιε.

Ἐκ βρέφους ἐκλέλεξαι Χριστῷ, Ἰουστίνε Ὅσιε, Οὗ τὸ σεπτὸν
Εὐαγγέλιον, σαφῶς ἐβίωσας, καὶ ὁρθοτόμησας, θεολόγος
γέγονας, τῶν πάλαι διδασκάλων ἰσότιμος, τὸ δὲ μαρτύριον, τοῦ
Σταυροῦ βιώσας ἄριστα, τῇ ἀσκήσει, τοῦτο συνεκέρασας.

Θεάνθρωπον ἔχων ὡς ἀρχήν, καὶ ὡς βάσιν Ὅσιε, κενὴν σοφίαν
ἐμίσησας, ὅθεν γεγένησαι, Ἰουστίνε μάκαρ, ἐκφαντορικώτατος
δογμάτων ἐρμηνεὺς τῆς θεώσεως, ἡς περὶ ἐπέτυχες, δοὺς τὸ αἷμα κατὰ
πρόθεσιν, καὶ πρεσβεύεις, ὑπὲρ τῶν τιμώντων σε.

Ἐτερα. Ἡχος πλ. Β'. Ὁλην ἀποθέμενοι.

Δεῦτε συντιμήσωμεν, τῶν Ὁρθοδόξων τὰ πλήθη, Ἰουστίνον
σήμερον, ὅστις τῆς θεώσεως μύστης γέγονεν, συγκεράσας
ἄριστα, γνῶσιν ἀνθρωπίνην, Ἐκκλησίας ἐμπειρίαν τε, ἥτις χαρίζεται,
τοῖς ἀσκητικῶς διαπρέπουσι, καὶ γέγονεν ἰσότιμος, παλαιῶν
Πατέρων ὁ ἔνδοξος· ὅθεν Σέρβων γένος, ἀγάλλεται βλαστῆσαν ἐν
Θεῷ, τοιοῦτον ἄνδρα θεόσοφον, Σάββα τὸν συνόμιλον.

Πάντα ὑπεδούλωσας, εἰς τὴν Χριστοῦ γνῶσιν Πάτερ, Ἰουστίνε
πάνσοφε, διὰ τῆς ἀσκήσεως καὶ τῶν θλίψεων. Τοῦ Σταυροῦ
πείρᾳ γνούς, τὴν γλυκεῖαν ἀρσιν, ἐκ δυνάμεως εἰς δύναμιν, σοφῶς
πεπόρευσαι, κράζων μυστικῶς πρὸς τὸν Κύριον· Ὅς πᾶσάν σου τὴν
ὕπαρξιν, Πνεύματος Ἅγίου ἐπλήρωσε, δείξας σε ἐν χρόνοις, ἐσχάτοις
θεολόγον μυστικόν, δόμολογίας τε μέτοχον, καὶ λαοῦ παράκλησιν.

^{1*} изворни грчки текст службе преузет са блога [Илије Вуцинаса](#).

Σὺν Ἀγίοις ἄπασιν, ὡν περ συνέθου τοὺς βίους, Ἰουστῖνε ἵστασαι, πρὸ Ἡγαπημένου σου, ὡς ἐστόχευες· καὶ λαβὼν στέφανον, τῆς δικαιοσύνης, κατὰ Παῦλον καὶ Χρυσόστομον, αἵρετας χεῖράς σου, ὑπὲρ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ τέκνου σου, οἵτινες ἐν πίστει, προστρέχομεν μνημείῳ σου σεπτῷ, ὁ προσκυνοῦντες δοξάζομεν, Ἰησοῦν Θεάνθρωπον.

Δόξα. Ἡχος πλ. Β'.

Τῶν ὀρθοδόξων δογμάτων ἐκφραστής, καὶ τοῦ θεανθρωπίνου ἥθους ἐργάτης, τῆς ἀγιοσαββιτικῆς ὁδοῦ ἐν βάθει γνώστης, καὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἀγιασμοῦ ἔμπειρος ἀσκητής, ὁσιώτατε Ἰουστῖνε ἀνεδείχθης. Ὅθεν ὡς πατὴρ τρυφερὸς καὶ φιλότεκνος μὴ ἐπιλάθου τοῦ ἡγαπημένου σοι καὶ μαρτυρικοῦ λαοῦ, ἀλλ' ἐκ τῆς ἰερᾶς Μάνδρας τοῦ Τσέλιγιε, τὰς εὐχητικάς σου εὐλογίας πλουσιώτερον ἔξαπόστειλον, πρεσβεύων ἀδιαλείπτως τῷ φιλανθρωπῷ ἐνανθρωπήσαντι Δεσπότῃ, ὅπως τύχωμεν ἅπαντες τῆς ποθητῆς θεώσεως.

Kai νῦν. Τῆς ἑορτῆς ἡ τὸ Θεοτοκίον.

Τις μὴ μακαρίσει σε, [Παναγία Παρθένε; τίς μή ανυμνήσει σου τόν αλόχευτον τόκον; ο γάρ αχρόνως εκ Πατρός εκλάμψας Υἱός μονογενῆς, ο αυτός εκ σού τῆς Αγνῆς προήλθεν, αφράστως σαρκωθείς, φύσει Θεός υπάρχων, καί φύσει γενόμενος ἀνθρωπος δι' ημάς, ουκ εις δυάδα προσώπων τεμνόμενος, αλλ' εν δυάδι φύσεων, ασυγχύτως γνωριζόμενος. Αυτόν ικέτευε, σεμνή Παμμακάριστε, ελεηθήναι τάς ψυχάς ημών.]

Εἰσοδος. Φῶς ἱλαρόν. Καὶ τὰ Ἀναγνώσματα.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα (Κεφ. Γ'. 1-9).

Δικαίων ψυχαὶ ἐν χειρὶ Θεοῦ, καὶ οὐ μὴ ἄψηται αὐτῶν βάσανος. Ἐδοξαν ἐν ὀφθαλμοῖς ἀφρόνων τεθνάναι, καὶ ἐλογίσθη κάκωσις ἡ ἔξιδος αὐτῶν, καὶ ἡ ἀφ' ήμῶν πορεία σύντριμμα· οἱ δε εἰσιν ἐν εἰρήνῃ. Καὶ γὰρ ἐν ὅψει ἀνθρώπων ἐὰν κολασθώσιν, ἡ ἐλπὶς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης. Καὶ ὀλίγα παιδευθέντες, μεγάλα εὐεργετηθήσονται. Ὅτι ὁ Θεὸς ἐπείρασεν αὐτούς, καὶ εὗρεν αὐτοὺς ἀξίους ἔαυτοῦ. Ως χρυσὸν ἐν χωνευτηρίᾳ ἐδοκίμασεν αὐτούς, καὶ ὡς ὀλοκάρπωμα θυσίας προσεδέξατο αὐτούς. Καὶ ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀναλάμψουσι, καὶ ὡς σπινθῆρες ἐν καλάμῃ διαδραμοῦνται. Κρινοῦσιν ἔθνη, καὶ κρατήσουσι λαῶν, καὶ βασιλεύσει αὐτῶν Κύριος εἰς τοὺς αἰῶνας. Οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτῷ,

συνήσουσιν ἀλήθειαν, καὶ οἱ πιστοὶ ἐν ἀγάπῃ προσμενοῦσιν αὐτῷ· ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα (Κεφ. Ε'. 15-23 & ΣΤ', 1-3).

Δίκαιοι εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσι, καὶ ἐν Κυρίῳ δικαιόθωσιν αὐτῶν, καὶ ἡ φροντὶς αὐτῶν παρὰ Υψίστῳ. Διὰ τοῦτο λήψονται τὸ βασίλειον τῆς εὐπρεπείας, καὶ τὸ διάδημα τοῦ κάλλους ἐκ χειρὸς Κυρίου· ὅτι τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ σκεπάσει αὐτούς, καὶ τῷ βραχίονι ὑπερασπιεῖ αὐτῶν. Λήψεται πανοπλίαν τὸν ζῆλον αὐτοῦ, καὶ ὅπλοποιήσει τὴν κτίσιν εἰς ἄμυναν ἔχθρῶν· ἐνδύσεται θώρακα δικαιοσύνης, καὶ περιθήσεται κόρυθα, κρίσιν ἀνυπόκριτον· λήψεται ἀσπίδα ἀκαταμάχητον, ὁσιότητα· ὀξυνεῖ δὲ ἀπότομον ὀργὴν εἰς ὁμοφαίαν· συνεκπολεμήσει αὐτῷ δικαιοσύνης ἐπὶ τοὺς παράφρονας. Πορεύσονται εὔστοχοι βολίδες ἀστραπῶν, καὶ ως ἀπὸ εὐκύκλου τόξου τῶν νεφῶν, ἐπὶ σκοπὸν ἀλοῦνται, καὶ ἐκ πετροβόλου θυμοῦ πλήρεις ὁρίζονται χάλαζαι. Άγανακτήσει κατ' αὐτῶν ὕδωρ θαλάσσης, ποταμοὶ δὲ συγκλύσουσιν ἀποτόμως. Αντιστήσεται αὐτοῖς πνεῦμα δυνάμεως, καὶ ως λαίλαψ ἐκλικμήσει αὐτούς. Καὶ ἐρημώσει πᾶσαν τὴν γῆν ἀνομίᾳ, καὶ ἡ κακοπραγία περιτρέξει θρόνους δυναστῶν. Άκούσατε οὖν βασιλεῖς, καὶ συνέτε· μάθετε, δικασταὶ περάτων γῆς. Ἐνωτίσασθε οἱ κρατοῦντες πλήθους, καὶ γεγαυρωμένοι ἐπὶ ὅχλοις ἐθνῶν. Ὅτι ἐδόθη παρὰ Κυρίου ἡ κράτησις ὑμῖν, καὶ ἡ δυναστεία παρὰ Υψίστου.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα (Κεφ. Δ'. 7-15).

Δίκαιος ἐὰν φθάσῃ τελευτῆσαι, ἐν ἀναπαύσει ἔσται. Γῆρας γὰρ τίμιον, οὐ τὸ πολυχρόνιον, οὐδὲ ἀριθμῷ ἐτῶν μεμέτρηται. Πολιὰ δέ ἔστι φρόνησις ἀνθρώποις· καὶ ἡλικίᾳ γήρως, βίος ἀκηλίδωτος. Εὐάρεστος Θεῶς γενόμενος ἡγαπήθη, καὶ ζῶν μεταξὺ ἀμαρτωλῶν μετετέθη. Ἡρπάγη, μὴ κακία ἀλλάξῃ σύνεσιν αὐτοῦ, ἡ δόλος ἀπατῆσῃ ψυχὴν αὐτοῦ. Βασκανία γὰρ φαυλότητος ἀμαυροῖ τὰ καλά, καὶ ὁρμβασμὸς ἐπιθυμίας μεταλλεύει νοῦν ἄκακον. Τελειωθεὶς ἐν ὀλίγῳ, ἐπλήρωσε χρόνους μακρούς· ἀρεστὴ γὰρ ἦν Κυρίῳ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ· διὰ τοῦτο ἔσπευσεν ἐκ μέσου πονηρίας. Οἱ δὲ λαοὶ ἴδοντες, καὶ μὴ νοήσαντες, μηδὲ θέντες ἐπὶ διανοίᾳ τὸ τοιοῦτον, ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Εἰς τὴν Λιτήν. Τῆς Ι. Μ. Τσέλιγιε. Ἡχος α'.

Οσιε Πάτερ Ιουστίνε νέε, σήμερον ἐν τῇ ἄνω Ιερουσαλήμ ἔστως, πρέσβευε ὑπὲρ τῶν κατὰ πνεῦμα μαθητῶν σου καὶ τοῦ πάσχοντος λαοῦ σου, τοῦ νῦν ὑπέρ ποτε καὶ ἀλλοτε ἔχοντος ἀνάγκην πολλὴν τῆς ἐν Πνεύματι Αγίω βοηθείας σου. Εὐχέτα τῶν ἐν λύπαις καὶ ἀδικίᾳ εὑρισκομένων, τοῦ Ἅγιου Χρυσοστόμου ἰσοστάσιε, ἅμα σὺν αὐτῷ καὶ πᾶσι τοῖς Πατράσιν, αἴτει παρὰ τοῦ Φιλανθρώπου Χριστοῦ τὸ μέγα ἔλεος καὶ τὴν σωτηρίαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν. *Ἡχος β'.*

Εὐφραίνεται σήμερον ἡ ἔρημος τοῦ Τσέλιγιε, ὅτι ὁ ἐν αὐτῇ ἀσκήσας Ιουστίνος ὁ νέος φιλόσοφος, καὶ κατὰ συνείδησιν μάρτυς τοῦ Χριστοῦ, οὗπερ ἡ καρδία ἔπασχε μετὰ τῶν πασχόντων καὶ ὃς ἐλειτούργει τὴν Θείαν εὐχαριστίαν μετὰ δακρύων, ιερουργῶν τὸ μυστήριον ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου παντὸς σωτηρίας. Διὸ παρακαλοῦμέν σε, Πάτερ ἡμῶν ἀγιώτατε, ὅπως ταῖς πρεσβείαις σου ὁδηγήσῃ τὰς καρδίας πάντων εἰς μετάνοιαν καὶ δοξολογίαν τῆς Αγίας Τριάδος, ἵνα ὁ Κύριος σώσῃ τὸν κόσμον καὶ τὸ Ὁρθόδοξον γένος ἡμῶν. *Ἡχος γ'.*

Δεῦτε πάντες οἱ Ὁρθόδοξοι πιστοί, σήμερον συστήσωμεν σύναξιν καὶ ἐν μεσῷ Ἐκκλησίας τοῦ Θεανθρώπου Χριστοῦ, εὔσεβῶς ἑορτάσωμεν, τὴν ἀγίαν μνήμην Πάντων τῶν Ἅγιων λέγοντες· Χαίρετε πανεύφημοι Ἀπόστολοι Χριστοῦ, σὺν τοῖς Προφήταις καὶ Μάρτυσιν, Ιεράρχαις καὶ Νεομάρτυσι, Ποιμενάρχαις τε καὶ Διδασκάλοις τῆς αἰωνίου ζωῆς. Χαίρετε καὶ ὑμεῖς, Ιουστίνε Μάρτυς καὶ φιλόσοφε, σὺν τῷ νέῳ Ιουστίνῳ τῇ προαιρέσει ἀθλήσαντι διὰ Χριστού. Πρεσβεύσατε Πάντες Ἅγιοι ὑπὲρ τῆς ἐν τῷ κόσμῳ δλῶ ποίμνης τοῦ Χριστοῦ, ὅτι μία ἐστιν ἡ οὐρανοῦ καὶ γῆς Ἐκκλησία, μία ἡ πίστις καὶ μία ἡ δόξα τῆς Παναγίας Τριάδος.

Δόξα. Ἡχος πλ. Α'. Αθανασίου ἐπισκόπου.

Δόξα τῷ Λόγῳ Χριστῷ τῷ Θεῷ, Ὅστις σὲ Ιουστίνε ἐλλογοποίησεν καὶ ἔλλογον εὐαγγελιστὴν ἀνέδειξε τοῦ Εὐαγγελίου τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἐν τῷ μυστηρίῳ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Θεανθρώπου, διὰ τῆς ἐν Τριάδι τελεσθείσης Θείας Οἰκονομίας, Ἡς κατενώπιον παριστάμενος δεήθητι Πάτερ, ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τοῦ σύμπαντος κόσμου, τοῦ διακρατουμένου διὰ τοῦ Φιλανθρώπου Θεοῦ.

Kai νῦν. Θεοτοκίον.

Μακαρίζομέν Σε Θεοτόκε Παρθένε [καὶ δοξάζομέν σε οι πιστοί κατά χρέος, τήν πόλιν τήν ἀσειστον, τό τείχος, τό ἀρρηκτον, τήν αρραγή προστασίαν, καὶ καταφυγήν τών ψυχών ημών.]

Eἰς τὸν στίχον. Ἡχος πλ. Α'. Χαίροις ἀσκητικῶν.

Χαίροις, Βράνιε θεῖος βλαστός, Τσέλιγιε δόξα, καὶ Σερβίας αγλαΐσμα, ὁ νέος ἐν Θεολόγοις, καὶ ἐν Πατράσι σοφός, μυστικῶν δογμάτων γνώστης ἔμπειρος· Ἅγιων συνόμιλος, ὃν τοὺς Βίους συνέγραψας, εὐχῆς ἐργάτης, νοερᾶς ἀκατάπαυστος, δῶρον πάντιμον, Ὁρθοδόξων πιστεύουσιν. Πρέσβευε οὖν δεόμεθα, Χριστῷ παμμακάριστε, Οὐπερ τὸ κάλλος ἡράσθης, καὶ εν αὐτῷ κατεφώτισαι, δοθῆναι τοῖς ὄσοι, σὲ τιμῶσιν Ἰουστῖνε, τὸ μέγα ἔλεος.

Στ.: *Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν, καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου σύνεσιν.*

Χαίροις, τοῦ Ἀποστόλου Χριστοῦ, Παύλου ἡ σάλπιγξ Ἰουστῖνε ἡ εὐηχος, ἢ οὗτος γὰρ ἐγεγράφει, ταῖς Ἐκκλησίαις πυκνῶς, σὺ σοφῶς ἐξέθου ἐκτενέστερον, καὶ οὕτως Θεάνθρωπον, Ἰησοῦν γνοὺς Φιλάνθρωπον, Θεολογίας ἐμυήθης μυστήρια, καὶ παρέθηκας τοῖς διψῶσι τὸν Κύριον. Ἀνθρωπε ἐπουράνιε, ἐπίγειε Ἄγγελε, ἡ τελευταία ἀκρότης, Ἅγιων Σέρβων γενόμενος, Χριστὸν μὴ ἐλλείπης, ίκετεύειν ἄμα τούτοις, ὑπὲρ τῶν τέκνων σου.

Στ.: *Καυχήσονται ὄσιοι ἐν δόξῃ, καὶ ἀγαλλιάσονται ἐπὶ τῶν κοιτῶν αὐτῶν.*

Χαίροις, τοῦ Χρυσοστόμου πατρός, ὁ ἐραστῆς καὶ μαθητὴς ἐπιστήθιος, θεόσοφε Ἰουστῖνε, ἐξ οὗ τὰ θεῖα σαφῶς, ἔγνως ἐν ἐκστάσει πόθῳ ζέοντι, καὶ γέγονας χείμαρρός, θείου λόγου χριστόρρειθρος, καὶ τὸν ἔρωτα, ὑπανάπτων τὸν ἄϋλον. Ἐκτεινον οὖν τὰς χεῖράς σου, ὡς Πάτερ τρισόλβιε, καὶ τὴν τοῦ Πνεύματος χάριν, τοῖς σὲ τιμῶσι κατάγαγε, κλεινὲ Ἰουστῖνε, τῆς Τριάδος τῆς Αγίας, κήρυξε θεόφθοιγγος.

Δόξα. Ἡχος πλ. Δ'. Αθανασίου Ἐπισκόπου.

Κύριε καὶ Σωτὴρ ἡμῶν, Ἰησοῦ Θεάνθρωπε, μεγάλη ἡ δόξα σου, ὅτι γνωστὸς ἐγένου καὶ ἐν τοῖς δυσὶ Ἰουστίνοις τούτοις τοῖς ἐνδόξοις θεράπουσί σου. Ο μὲν πρῶτος Ἰουστῖνος ἔσβησε πάσαν τὴν κοσμικὴν σοφίαν καὶ τῷ αἴματι τοῦ μαρτυρίου ἀπέκτησέ σε τὴν Σοφίαν τοῦ Θεοῦ. Ο δὲ δεύτερος ὑπερέβη πᾶσαν τὴν φιλοσοφίαν καὶ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου, καὶ τοῖς ἐν χάριτι ἀθλοῖς ἐκτήσατο τὴν κατὰ Χριστὸν φιλοσοφίαν. Θεάνθρωπε, δόξα Σοι.

Kai νῦν. Θεοτοκίον.

Ανύμφευτε Παρθένε, ἡ τὸν Θεὸν ἀφοάστως συλλαβοῦσα σαρκί [Μήτηρ Θεού τού υψίστου, σῶν οἰκετῶν παρακλήσεις δέχου Πανάμωμε, η πάσι χορηγούσα καθαρισμόν τῶν πταισμάτων, νύν τάς ημών ικεσίας προσδεχομένη, δυσώπει σωθήναι πάντας ημάς.]

Nῦν ἀπολύεις. Τρισάγιον.

Απολυτίκιον. Ἡχος πλ. Δ'. Όρθοδοξίας ὁδηγέ.

Ορθοδοξίας τὸ γλυκύ, καὶ νεκταρῶδες, Πάτερ ἀμάλγαμα,
μετοχετεύσας τῶν πιστῶν, ἐν ταῖς καρδίαις ὥσπερ θησαύρισμα, τῷ βίῳ καὶ ταῖς ἀρεταῖς, βιβλίον ζῶν τοῦ Πνεύματος δέδειξαι, Ιουστῖνε θεόσοφε· ίκέτευε διὰ παντός, ἐλλογωθῆναι τοὺς ὑμνοῦντάς σε. *Δόξα. Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.*

Οδί ήμᾶς γεννηθεὶς ἐκ Παρθένου [καὶ σταύρωσιν υπομείνας αγαθέ, ο θανάτω τόν θάνατον σκυλεύσας, καὶ Ἐγερσιν δείξας ως Θεός, μὴ παρίδης οὓς ἐπλασας τῇ χειρὶ σου, δείξον τήν φιλανθρωπίαν σου ελεήμον, δέξαι τήν τεκούσάν σε Θεοτόκον πρεσβεύουσαν υπέρ ημών καὶ σώσον Σωτήρ ημών, λαόν απεγνωσμένον.]

Ἀπόλυσις.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

Μετὰ τὴν α' στιχολογίαν. Κάθισμα. Ἡχος α'. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Τὰ πάντα δοὺς Χριστῷ, τὸν Χριστὸν οὐδενὶ δέ, καὶ τοῦτο πρακτικῶς, Ιουστῖνε παρέθου, ώς κλῆρον καὶ θησαύρισμα, τοῖς σοῖς τέκνοις μακάριε· ὅθεν γέγονας, τοῦ Παραδείσου οἰκήτωρ, ἔνθα πρέσβευε τῷ Φιλανθρώπῳ Δεσπότῃ, μετὰ τῆς Θεομήτορος.

Δόξα. Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Εκύησας σαρκί, τὸν ὑπέρθεον Λόγον, θεώσαντα Ἀγνή, τῶν βροτῶν τὴν οὐσίαν, καὶ ἄπασι παρέχοντα, σωτηρίαν αἰώνιον, τοῖς δοξάζουσι, σὲ ἀληθῆ Θεοτόκον, ἀλλὰ Δέσποινα, μὴ διαλίπης πρεσβεύειν, ύπερ τῶν τιμώντων σε.

Μετὰ τὴν β' στιχολογίαν, κάθισμα. Ἡχος γ'. Τὴν ὥραιότητα.

Τῷ θείᾳ ἔρωτι, Σταυρὸν ὑπέμεινας, τοῦ μαρτυρίου σου, τῆς συνειδήσεως, δι' οὗ ἀπέδειξας τρανῶς, τὴν πίστιν σου Ιουστῖνε. Ὅθεν ώς ἀντίδωρον, ἐκ Κυρίου ἀπείληφας, χάριτος τὰ ὁρεύματα, Θεολόγε ὑπέρσοφε, δι' ὃν τὴν Ἐκκλησίαν ποτίζει, δεικνύων πᾶσι τὸν Θεάνθρωπον. *Δόξα. Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.*

Ούπερούσιος, Θεὸς καὶ Κύριος, ἐκ σοῦ σεσάρκωται, δι' ἀγαθότητα, τὸ καθ' ἡμᾶς οὐσιωθείς, καὶ μείνας ὅπερ πέφυκεν ὅθεν καὶ Θεάνθρωπον, τοῦτον σέβοντες Πάναγνε, σὲ τὴν ἀπειρόγαμον, Θεοτόκον κηρύττομεν, δοξάζοντες τὸ μέγιστο θαῦμα, τῆς σῆς ἀσπόρου κυήσεως.

Μετὰ τὸν Πολυέλεον. Κάθισμα. Ἡχος δ'. Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

Ως δορκὰς βέλει τρωθείς, τοῦ Θεανθρώπου Ἰησοῦ, τοῦτον μόνον ἐν παντί, ἔσχες κριτήριον σοφῶς, διόπερ εἴλκυσας ἔχθροῦ τὴν μῆνιν· καὶ Μάρτυς γεγονώς, τῆς συνειδήσεως, τὸ πάθος τοῦ Χριστοῦ, σφοδρῶς ἥγαπησας, ὡς Ἰουστῖνε φίλε Ἀγίων, καὶ μιμητὰ πολιτείας αὐτῶν· ὅθεν τιμῶντας, σεπτήν σου μνήμην, ἀδιαστάτως Κυρίω σύναψον.

Δόξα. Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Μετὰ σώματος Ἀγνή, προαγαγοῦσα τοῖς ἐν γῇ, τὸν ἀσώματον Θεόν, διὰ τὸ σῶσαι τὸν Αδάμ, τὸν συντριβέντα ἀπάτῃ τοῦ βροτοκτόνου, ὡφθης αληθῶς, θρόνος πυρίμορφος, φέρουσα χερσί, τὸν πάντα φέροντα, καὶ οὐρανῶν πλατυτέρα ἐγνώρισται, ἡ σὴ γαστρὶ ἡ ἀκήρατος. Άλλ' ὡς Παρθένε, τῆς οὐρανίου, δόξης ἡμᾶς καταξίωσον.

Οἱ ἀναβαθμοί, τὸ α' ἀντίφωνον τοῦ δ' ἥχου.

Προκ.:

Τίμιος ἐναντίον Κυρίου, ὁ θάνατος τοῦ Οσίου Αὐτοῦ.

Στ.: *Τι ἀνταποδώσωμεν τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων ὡν ἀνταπέδωκεν ἡμῖν;*

Εὐαγγέλιον Όσιακόν, βλ. Ὁρθρον Οσ. Σάββα (Ε' Δεκεμβρίου)

Ο Ν' ψαλμός.

Δόξα: Ταῖς τοῦ σοῦ Οσίου...

Καὶ νῦν: Ταῖς τῆς Θεοτόκου...

Ίδιόμελον. Ἡχ. πλ. Β'.

Στ.: *Ἐλεῆμον, ἐλέησόν με ὁ Θεός ...*

Ἐξ οὐρανοῦ κατῆλθες σαρκωθεὶς Θεάνθρωπε, ἵνα θεώσῃς τὸν πεσόντα ἀνθρώπον. Ὅθεν ὁ μακάριος Ἰουστῖνος εὐαγγελικῶς ὡς θέλεις πολιτευθείς, γῆθεν ἀνῆλθεν καταπαύσας εἰς οὐρανούς, ἵνα τὸ στέφος ἀπολάβῃ τῶν ὑπὲρ σοῦ ἀγώνων. Ήμεῖς δὲ τὴν Κεχαριτωμένη Μητέρα Σου δοξάζοντες, βοῶμέν σοι ἐκ καρδίας ἐκτενῶς· σκήνωσον Δέσποτα ὡσπερ τῷ Οσίῳ Ἰουστίνῳ καὶ ἡμῖν, ὅπως σε πνευματικῶς κυριορχήσαντες, Θεοτόκοι κατὰ χάριν γενώμεθα.

Εἶτα, ὁ Κανὼν τοῦ Αγίου, οὗ ἡ ἀκροστιχίς:

Ορθοδοξίας ύμνῳ σάλπιγγα Ἰουστίνον. Α(θανάσιος).

Ωιδὴ α'. Ἡχος δ'. Ανοίξω τὸ στόμα μον.

Ορθόδοξοι χαίροντες, τὴν ἰερὰν μνήμην σήμερον, ἐν ὕμνοις τιμῆσωμεν, τοῦ Ἰουστίνου πατρός, ὃς ἐγένετο, ἐν χρόνοις τοῖς ἐσχάτοις, Χριστοῦ σάλπιγξ εὕηχος, Σέρβων τε καύχημα.

Ρητόρων τὴν δύναμιν, ὡς Ἰουστῖνε ὁ βίος σου, σαφῶς ὑπερήλασεν, ὅτι ἵσταγγελον, ἔσχες φρόνημα, δι' οὗ τοῦ Θεανθρώπου, ἐκμίμημα γέγονας, εἰκών τε ἔμψυχος.

Θεὸν προετίμησας, ἀπὸ νηπίου μακάριε, καὶ ἥρμοσας ἄριστα, πρὸς τοῖς χαρίσμασιν, τοῖς ἐκ φύσεως, εὐλάβειαν πατρῷαν, ἦν Σέρβοις ἐδίδαξε, Σάββας ὁ ἔνδοξος. **Θεοτοκίον.**

Ολόγος σεσάρκωται, φιλανθρωπίᾳ κινούμενος, ἐν μήτρᾳ Θεόπαιδος, χρόνοις οὓς ὠρισεν, Οὓς μυστήρια, ὁ θεῖος Ἰουστίνος πανσόφοις ἐν ὁγήμασιν, σαφῶς ἐξέθετο.

Ωιδὴ γ'. Τὸν Σοὺς ὑμνολόγους.

Δαμάσας προκλήσεις ἐπιγείους, σκοπὸν Ἰουστῖνε πρὸς Θεόν, ὁλοτελῶς κατηύθηνας, καὶ Τοῦτον κατεδίωξας, ἔως εὗρες ἀνάπαυσιν, χριστοδιψάστου καρδίας σου.

Ολόγος Θεοῦ κατείληφέ σου, τὸν νοῦν Ἰουστῖνε καὶ ψυχήν, ἐκ πρώτης σου νεότητος, μέχρι ἐσχάτου γήρατος, ὅθεν ἐθεολόγησας, στοιχῶν Πατέρων τοῖς ἵχνεσι.

Ενήκουστος φαίνεται ὁ βίος, ὃν Πάτερ διῆλθες ἐπὶ γῆς· σταυροῦ γὰρ τὴν γλυκύτητα, ἐμπειρικῶς γευσάμενος, ηγάπησας μαρτύριον, διὰ Χριστόν σου παμφίλτατον. **Θεοτοκίον.**

Ιδοὺ Ἰουστίνος Θεοτόκε, καρπὸς τῆς σαρκώσεως Χριστοῦ, ἡς ἀπ' ἀρχῆς γεγόνασι, Ἅγιοι Πάντες μέτοχοι, καὶ Ἐκκλησίας δείκνυται, ἡ θεοδώρητος δύναμις.

Κάθισμα. Ἡχος πλ. Δ'. Αὐλῶν ποιμενικῶν.

Φωτὶ τοῦ Ἰησοῦ ἐλικυσθεὶς Ἰουστῖνε, φῶς δεύτερον Αὐτοῦ ἀπαστράπτον ἐδείχθης, πᾶσιν ὑποδεικνύων, ὁδὸν ἀγίαν Χριστοθεώσεως, δι' ἡς ἡ σὰρξ πυροῦται, τῇ φωταυγείᾳ τοῦ θείου Πνεύματος, καὶ συμμετέχει πλήρως ἀνθρωπος ζωῆς, σὺν τοῖς Ἅγιοις ἄπασι. **Δόξα. Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.**

Παρθένε Μαριάμ, τῶν Ἀγγέλων ἡ δόξα, ὡράϊσμα τερπνόν, καὶ ἀγλαϊσμα κόσμου, δίδου τοῖς σὲ ύμνοῦσιν ἀμαρτημάτων παντοίων συγχώρησιν, ἵλαθι τοῖς σοῖς δούλοις, ὅτι ύπάρχεις βεβαία λύτρωσις, ἀπεγνωσμένων καὶ τὸ ισχυρόν, ἀνθρώπων καταφύγιον.

Ωιδὴ δ'. Τὴν ἀνεξιχνίαστον.

Ἄγγελος ἐφάνης ἐν λειτουργοῖς, Πάτερ Ιουστῖνε μακάριε· τῷ Χρυσοστόμῳ, γὰρ ύπεκλινας τὸ οὖς, ὅτε ποτὲ ἐπώφθη σοι, καὶ ὡς φίλος φίλω ἐλάλησε.

Σῶμα ύποτέταχας θαυμαστῶς, ἐν ἀσκήσει πάντα τὸν βίον σου, ὡς Ιουστῖνε συμμορφούμενος χορῷ, τῶν ἀσκητῶν τῆς πίστεως, ἐν τε θεωρίαις καὶ πράξεσιν.

Ὑπαρ ἡξιώθης Πάτερ ἵδεῖν, Σεραφεὶμ Σαρώφ τὸν θαυμάσιον, παρ' οὗ τὴν δόξαν, Παραδείσου μυηθείς, Χριστὸς ἀνέστη ἔκραζες, φανερῶν χαρὰν ἀναστάσιμον. *Θεοτοκίον.*

Μοναζόντων πέφυκας γλυκασμός, καὶ παρθενευόντων Πανάχραντε, ὅτι ἐγένου, ἀγνοτάτου Ιησοῦ, οἶκος παγκαθαρώτατος, τοῦ τὴν παρθενίαν διδάξαντος.

Ωιδὴ ε'. Ἐξέστη τὰ σύμπαντα.

Νοῦν ἔσχες ἀσύλητον, ἐκ λογισμῶν πανόσιε, τοῦτον γὰρ προσήλωσας Κυρίου, σταυρῷ ἐν γνώσει τῆς ἀϊδίου ζωῆς, ἥτις ἐκπηγάζει μυστικῶς, τοῖς εἰς ἀδιάλειπτον, προσευχὴν ἐπιμένουσιν.

Ως δῶρον δεξάμενος, τὸν ἐγκλεισμόν σου Ὅσιε, τοῦτον μετεποίησας πανσόφως, εἰς ἐργασίαν οἰκοδομῆς τῶν πιστῶν, διὰ συγγραφῆς πνευματικῆς, ἥτις κατεπόντισεν, Ἐκκλησίαν Όρθοδοξον.

Σκοπὸν καὶ συνείδησιν, Όρθοδοξίας ἄγρυπνον, ὁ Χριστὸς θεόφρον Ιουστῖνε, ἀνέδειξέ σε ἐν τοῖς ἔσχάτοις καιροῖς, Ἐκκλησίας πεῖραν ἰεράν, καθαρῶς διδάσκοντα, καὶ τὴν πλάνην ἐλέγχοντα. *Θεοτοκίον.*

Ἄρόήτως γεγέννηκας, Χριστὸν αὐτοαλήθειαν, Ὅν ὁ Ιουστῖνος παρόησίᾳ, ὁμολογήσας ἐλπίδα κόσμου παντός, ἔτυχε δεσμῶν καὶ φυλακῆς, Πάναγνε ἀλλ' ἔμεινε, ὥσπερ στύλος ἀκλόνητος.

Ωιδὴ στ'. Τὴν θείαν ταύτην.

Λαοῦ παράκλησις δέδοσαι, τῶν Σέρβων Ἰουστῖνε μακάριε,
Ἄπερ συνέπασχες, ὑπενθυμίζων παθήματα, Χριστοῦ τοῦ
Ἀναστάσει, θάνατον λύσαντος.

Πατέρων βίον ἡγάπησας, καὶ ὥσπερ τις φιλόπονος μέλισσα,
τούτων ἐνέκυψας, ἔργοις τρυγήσας ἐν Πνεύματι, Θεολογίας
μέλι Πάτερ τὸν ἥδιστον.

Τδῶν λαοῦ σου τὴν κάκωσιν, Θεὸς ὡς Μαϋσῆν σε ἀπέστειλε,
Καθοδηγήσαντα, αὐτὸν εἰς Πόλιν τὴν ἄσειστον, ἐν ᾧ χοροὶ
Ἄγιων, Πάτερ εὐφραίνονται. **Θεοτοκίον.**

Γεραίρομέν σε Πανάμωμε, γεννήσασαν Χριστὸν τὸν
Θεάνθρωπον, Οὗ στόμα δέδεικται, λαμπρὸν καὶ κήρυξ
θεόσοφος, ὁ νέος Ἰουστῖνος, Τσέλιγιε καύχημα.

Κοντάκιον. Ἡχος πλ. Δ. Τῇ ὑπερμάχῳ.

Θεανθρωπίνως τὴν ζωήν σου ὡκονόμησας, ὡς μέτρον ἔχων τὸν
Θεάνθρωπον ἐν ἅπασιν, εἰς τὸ ὄψος ἐπιφθάσας Θεολογίας·
καὶ νῦν Λόγω συνεστώς Ἡγαπημένῳ σοι, δὸς ἡμῖν τῶν πρεσβειῶν
σου χάριν Ἀγιε, τοῖς κραυγάζουσι· χαῖρε Πάτερ θεόσοφε. **Οἶκος.**

Ἄγγελοι τὴν ψυχήν σου, Ἰουστῖνε λαβόντες, προσήνεγκαν
ἀντὴν τῷ Δεσπότῃ· Ὅς ταύτην εὔμενῶς δεξάμενος
ἐστεφάνωσε, βραβεύων τοὺς σεπτοὺς ἀγῶνας καὶ τὰ ὄσιακά σου
σκάμματα, ἡμεῖς δὲ περιχαρῶς τὴν μνήμην σου ἐορτάζοντες,
συμφώνως ἐκβοῶμεν ταῦτα· χαῖρε τοῦ Βράνιε βλαστὸς θεῖος· χαῖρε
Σερβίας χριστόδωρον εῦχος. χαῖρε θεολόγων Ἐκκλησίας
ἀκολούθημα· χαῖρε, μοναζόντων ἀρχαίων ἀπείκασμα. χαῖρε,
φιλοσόφων ἀσόφων ἀναιρέσας τὴν πλάνην· χαῖρε, σαρκωθέντος
Θεανθρώπου ἀποδείξας τὴν χάριν. χαῖρε, ὅτι διδάσκεις τῶν
διογμάτων σωτήριον ἀλήθειαν· χαῖρε, ὅτι φανεροῖς τῶν Άγιων Θεοῦ
χριστοήθειαν. χαῖρε, ἀγιοσαββιτικῆς προείας μυητά· χαῖρε,
θαυμάτων παραδόξων ποιητά. χαῖρε, Πατήρ πλήρης φιλοστοργίας·
χαῖρε, λειτουργὴ χρυσοστομικῆς φιλοθεῖας. **Χαῖρε Πάτερ θεόσοφε.**

Συναξάριον.

Τῇ 14ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνός, μνήμη τοῦ Ὁσίου καὶ θεοφόρου Πατρὸς ἡμῶν Ἰουστίνου (Πόποβιτς), τοῦ νέου ὁμολογητοῦ καὶ θεοσόφου θεολόγου τῆς Ἑκκλησίας, τοῦ θαυματουργοῦ, κοιμηθέντος ἐν τῇ Ιερᾷ Μονῇ τοῦ Ἀρχαγγέλου Τσέλιγιε Σερβίας, κατὰ τὸ ἔτος 1979.

Στίχοι:

Ιουστῖνος ὑπνωσεν Σέρβος ὁ μέγας,

Θεολόγων σύνεδρος, Ἅγιων φίλος.

Θεανθρώπων ἥνωται ὑπνώσας λέων Ὀρθοδοξίας.

Οὗτος ὁ τρισόλβιος καὶ μέγας Πατὴρ καὶ σοφώτατος διδάσκαλος τῆς Ὁρθοδόξου Ἑκκλησίας Ἰουστῖνος, πατρίδα μὲν ἔσχε τὴν σερβικὴν πόλιν Βράνιε, ἐν ᾧ ἐγεννήθη ἐξ εὐσεβῶν γονέων, Σπυρίδωνος καὶ Ἀναστασίας, τὸ σωτήριον ἔτος 1896 κατὰ τὴν ἡμέρα τοῦ θείου Εὐαγγελισμοῦ, διὸ καὶ Μπλαγόε (Εὐάγγελος) ὀνόμασται. Ἐκ παιδὸς διακρινόμενος διά τε τὴν φυσικὴν ὀξύνοιαν καὶ τὴν θεοευλάβειαν, παιδείας μετέσχεν οὐ τῆς τυχούσης. Μεταξὺ τῶν διδασκάλων αὐτοῦ ἔσχε καὶ τὸν Ἅγιον Νικόλαον Βελεμίροβιτς, ἐπίσκοπον Ζίτσης, μεθ' οὗ συνεδέθη λίαν στενῶς διὰ δεσμῶν ἴσοβίου πνευματικῆς ἀγάπης καὶ ἀλληλοεκτιμήσεως. Τὸν παιδιόθεν δὲ πόθον αὐτοῦ ἐκπληρῶν ἀφιέρωται ὄλοτελῶς τῷ Κυρίῳ ἐν ἡμέραις τοῦ Α' παγκοσμίου πολέμου καρεὶς μοναχὸς καὶ λαβὼν τὸ ὄνομα τοῦ Ἅγιου Μάρτυρος Ἰουστῖνου τοῦ φιλοσόφου. Χειροτονηθεὶς δὲ καὶ σταλεὶς ὑπὸ τῆς Ἑκκλησίας δι' ἀνωτέρας σπουδὰς εἰς Ρωσίαν, Αγγλίαν καὶ Ἑλλάδα, ἐπιστρέψας διηκόνησεν κατ' ἀρχὰς ὡς καθηγητὴς ἱερατικῶν σχολῶν καὶ εἴτα ἀνηγορεύθη καὶ καθηγητὴς Δογματικῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ Βελιγραδίου. Προγραφεὶς ὅμως ὑπὸ τῶν κρατησάντων κομμουνιστῶν ἐδιώχθη καὶ τελικῶς ἐπέλεξεν ὡς αὐτοέγκλειστος παραμεῖναι ἐφημέριος ἐν τῇ Ιερᾷ Μονῇ τοῦ Ἅγιου Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ ἐν Τσέλιγιε τοῦ Βάλιεβο, ἐνθα ἐπὶ μίαν τριακονταετίαν καθημερινῶς ἀγγελικῇ παραστάσει καὶ εὐλαβείᾳ κατανυκτικῇ ἐλειτούργει τῷ ἵερῳ θυσιαστηρίῳ. Ἐκεῖ ἐπεδόθη ὅλῃ ψυχῇ καὶ καρδίᾳ εἰς τὴν ἀσκητικὴν ζωήν, νηστεύων, προσευχόμενος, μελετῶν καὶ συγγράφων τὰ ὑπέρ μέλι καὶ κηρίον γλυκύτερα καὶ θεόπνευστα ἔργα αὐτοῦ, ἰσάξιας γενόμενος τῶν πάλαι Ἅγιων Πατέρων καὶ Διδασκάλων τῆς Ἑκκλησίας. Σχῶν δὲ θείας καὶ

οὐρανίους ἐμπειρίας ἐκτάκτους, συνεκόμισεν ἐν ἔαυτῷ πλοῦτον ἄμετρον Θεολογίας, ἵς τὸν καρπὸν τρυγὰ σήμερον σύμπασα ἡ οἰκουμενικὴ Ὁρθοδοξία. Λίαν δὲ φιλαδέλφως φερόμενος συνανεστρέφετο, ἥγάπα καὶ ἐδέχετο τὸ ἀπλοῦν ὁρθόδοξον σερβικὸν λαόν, τὸν ἀγιώτατον Σάββαν ἐν τούτῳ μιμούμενος, καθοδηγῶν καὶ ἐνισχύων αὐτὸν ὅπως ἐμμένῃ, εἰς τὴν πατρώαν πίστιν καὶ εὔσεβειαν. Πλείστας δὲ διώξεις καὶ δυσκολίας ὑποστάς ὑπὸ τῶν ἀθέων ἀρχῶν, οὐδαμῶς ὑπέστειλε τὸ φρόνημα, τηρῶν ἀκλόνητον τὴν χριστοδώρητον εἰρήνην ἐν τῇ θεοφλέκτῳ καρδίᾳ αὐτοῦ, πάντας ἀγαπῶν καὶ ὑπὲρ πάντων μετὰ δακρύων εὐχόμενος. Βλαβείσης δὲ σοβαρῶς τῆς ψυχῆς αὐτοῦ καὶ τῷ προϊόντι γήρατι τρυχωθείς, ὑπέκυψεν ἐν τέλει ἐκ καρδιακῆς ἀνεπαρκείας, παραδοὺς δοιακῶς τὴν ἀγιωτάτην ψυχὴν αὐτοῦ ταῖς χερσὶν τοῦ ἥγαπημένου Θεανθρώπου Κυρίου αὐτὴν ταύτην τὴν γεννέθλιον ἡμέρα τοῦ θείου Εὐαγγελισμοῦ κατὰ τὸ σωτήριον ἔτος 1979. Πλήθη δὲ θαυμάτων ἐπιτελῶν καθ' ἡμέραν τοῖς προσερχομένοις μετὰ πόθου τῷ ἀγίῳ τάφῳ καὶ ἐν πίστει ἐπικαλουμένοις τὴν αὐτοῦ ἀκοίμητον πρεσβείαν πρὸς Κύριον, δικαίως ἐκτήσατο καὶ τὴν προσωνυμίαν τοῦ θαυματουργοῦ.

Τῇ Α' τοῦ αὐτοῦ μηνός, Μνήμη τοῦ Αγίου Μάρτυρος Ιουστίνου τοῦ Φιλοσόφου.

Στίχοι:

Ιουστίνον κώνειον ἥρεν ἐκ βίου,
Ως εἴθε πρῶτον τοὺς πιεῖν δεδωκότας.
Πρώτη Ιουνίου Ιουστίνε ἐλλεβορίζη.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, Μνήμη τῶν Ἅγιων Μαρτύρων Ιουστίνου, Χαρίτωνος, Χαριτοῦ, Εὐελπίστου, Ιέρακος, Πέωνος καὶ Βαλλεριανοῦ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, Μνήμη τοῦ Αγίου Φίρμου τοῦ Μάρτυρος.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, Μνήμη τοῦ Αγίου Μάρτυρος Θεοπεσίου.

Ταῖς αὐτῶν ἀγίαις πρεσβείαις, Χριστὲ ὁ Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς. Άμήν.*²

Ωιδὴ ζ'. Οὐκ ἐλάτρευσαν.

Γρηγοροῦσάν σε, συνείδησιν ἐγνώκαμεν, πίστεως Ὅσιε· μὴ φέρων γὰρ οὐδαμῶς, δογμάτων τὴν νόθευσιν, καὶ παραδόσεως, ὑπεδείκνυες, ἐν τεκμηρίοις πρέπουσαν, στάσιν Πάτερ Ιουστίνε.

^{2*} у изврном тексту дати синаксари и стихови према новом календару за 14. јуни, а ми дајемо према старом за 1. јуни у грчким [ΤΑ ΜΗΝΑΙΑ](#).

Ακατάβλητος, ἐν διωγμοῖς καὶ πάθεσιν, ἀθέων ἔστηκας, Κυρίου ἔχων ἐν νῷ, τὰ πάθη θεόσιοφε, πάντα ὑπέμεινες, καὶ ἐδόξαζες, τὸν οὗτος σε δοξάζοντα, Ἰουστῖνε φιλοτέκνως.

Τερώτατος, ἐν ιερεῦσι πέφηνας, καθάπερ Ἀγγελος, Θυσίαν ὑπερφυᾶ, τελῶν παμμακάριστε, ὑπὲρ τῆς πάντων ζωῆς, ἦν δεδώρηται, ἐνανθρωπήσας Κύριος Ἐκκλησίᾳ Ἰουστῖνε. **Θεοτοκίον.**

Οὐ κατέλιπεν, Υἱός σου κόσμον Πάναγνε, εἰς τὴν ἀπώλειαν, ἀλλὰ ἐκ σοῦ σαρκωθείς, Αγίους ἐκάστοτε, σημεῖα δίδωσιν, κατευθύνοντας, χριστιανοὺς πρὸς θέωσιν, ὡς ἐσχάτως Ἰουστῖνον.

Ωιδὴ η'. Παῖδας εὐαγγεῖς.

Τλην ἀγιότητος ποιήσας, ἔχθροῦ Ἰουστῖνε τὰ φρυγανάτα, τοῦ λαοῦ σου γέγονας, παρακλήτῳ μέγιστος, πεσόντος ἐν τῷ καύσωνι, τῶν πειρασμῶν πολλαχῶς, θείου Σάββα, πατρικὸν ὑπόδειγμα, παριστῶν ἐν γραφαῖς καὶ τοῖς λόγοις σου.

Στῦλος τῆς ἐν γῇ Ὁρθοδοξίᾳς, ἐφάνης ὡς Ἰουστῖνε θεοφόρητε, μυστικῶς γὰρ ἔκλινας, στήθει τοῦ Δεσπότου σου, καὶ ἀπαντλήσας νάματα, ἐκεῖθεν ζωήδωρα, ἐπότισας ἡμᾶς, ἐπότισας ἡμᾶς ὑπερομέτρως· τὴν μνήμην ὅθεν τέταρτον σε καλοῦμεν Θεολόγον.

Τύπος Ὁρθοδόξου πολιτεῖς, πιστοῖς Ἰουστῖνε ἀναδέδειξαι, βίους ἐκμιμούμενος, τῶν Αγίων ἄριστα, οὓς περ γραφῇ παρέδωκας, ὡσπερ θησαύρισμα, πληρώματι Χριστοῦ Ἐκκλησίας, σοῦ πανευγνωμόνως, ἐπιτελοῦντι μνήμην. **Θεοτοκίον.**

Τλεων ἀπέργασαι Παρθένε, ἡμῖν τὸν Δεσπότην παροργίζουσι, λόγοις τε καὶ πράξεσιν· εἰ καὶ κλήσιν φέρομεν, Αὐτοῦ τὴν χριστεπώνυμον, ὅμως οὐ παύομεν, ἐν γνώσει παραβαίνοντες ὅσα, δέδωκεν ἀγάπη, ἡμῖν εἰς σωτηρίαν.

Ωιδὴ θ'. Άπας γηγενής.

Νοῦς χριστοειδῆς, καρδία θεόφλεκτος, ἀγάπης οἴκημα, ἄγαλμα θεόμορφον, τοῦ Θεανθρώπου τερπνὸν γεγένησαι, Θεολογίας τέμενος, δέδειξαι Ὅσιε, Ἰουστῖνε, Ὁρθοδόξων καύχημα, καὶ τῆς ἄνω Σιών μέλος ἄγιον.

Οταν ὁ Χριστός, ἐλεύσηται Ὅσιε, τοῦ κρῖναι ἀπαντας, τότε σὺ μεσίτευσαι, ὑπὲρ τιμώντων τὴν θείαν μνήμην σου, καὶ ἐντρυφώντων ἔργοις σου, τοῖς γεγραμμένοις σαφῶς, ἐνεργείᾳ, τοῦ Αγίου Πνεύματος, καὶ πηγάζουσι νέκταρ τῆς Χάριτος.

Nῦν τε καὶ ἀεί, κατέχει σε Ἀγιε πλοῦτον ἀσύλητον, καὶ πρὸς τὸν Φιλάνθρωπον, πρέσβυτον Σερβίᾳ πατρὶς ἐπίγειος, ἡ δὲ Σιῶν ἡ ἄσειστος, ἐν τῷ Ὁσίων χορῷ, Ἰουστίνε, σὲ καταπεπλούτηκεν, ἔνθεν πᾶσι τὴν χάριν κατάπεμπε.

Θεοτοκίον.

Aρχαγγελικόν, ἐδέξω Πανάμωμε χαιρετισμὸν θαυμαστῶς, καὶ Χριστὸν συνείληφας, Ὅν ἐκδυσώπει σὺν Ἰουστίνῳ ἀεί, ὑπὲρ Μονῆς τοῦ Τσέλιγιε, καὶ τῶν τελούντων αὐτοῦ, τὴν ὁσίαν ἐορτὴν καὶ κοίμησιν, ὅπως χάριν καὶ ἔλεος λάβωμεν.

Ἐξαποστειλάριον. Ἡχος β'. Τοῖς Μαθηταῖς συνέλθωμεν.

Xριστοῦ σε εὐαγγέλιον, ἔμπνουν ἔγνωμεν Πάτερ, τοῦ Θεανθρώπου φέροντα, ἐν ψυχῇ χαρακτῆρα, προσλαβομένου ἐκ βρέφους, ἔως γήρους ἐσχάτου, καὶ ἀρεταῖς κοσμήσαντος, σοῦ τὸν ἔνθεον βίον, ὅθεν φαιδρῶς, μνήμην σου τελοῦντες τὴν μακαρίαν, ὡς Ἰουστίνε Ὅσιε, Τοῦτον δοξολογήσωμεν.

Θεοτοκίον.

Xαῖρε κατάρας λύτρωσις, τοῦ Αδὰμ Θεοτόκε· χαῖρε σεμνὴ Μητρόθεε· χαῖρε ἔμψυχε βάτε· χαῖρε λαμπάς· χαῖρε θρόνε· χαῖρε κλίμαξ καὶ πύλη· χαῖρε τὸ θεῖον ὅχημα· χαῖρε κούφη νεφέλη· χαῖρε ναέ· χαῖρε στάμνε πάγχρυσε· χαῖρε ὄρος· χαῖρε σκηνὴ καὶ τράπεζα· χαῖρε Εὔας ἡ λύσις.

Αἶνοι. Ἡχος α'. Τῶν οὐρανίων ταγμάτων.

Eνανθρωπήσει τοῦ Λόγου, σαρκὶ γεγέννηται, καὶ θεῖος Ἰουστίνος, οὗ τὴν μνήμην τιμῶμεν. Αὐτοῦ γὰρ τὰς πρεσβείας καὶ προσευχάς, πρὸς Δεσπότην αἰτούμεθα, ὅπως ὁδὸν τῆς θεώσεως καὶ ήμεῖς, ἦν ἐβάδισεν βαδίσωμεν.

Tῆς Θεομήτορος σκεῦος, ὥφθης ὡς Πάτερ λαμπρόν, Ὅς εὐαγγελιζομένης, εἰς ζωὴν ταύτην ἥλθες, καὶ αὐθις τὴν ψυχήν σου τὴν καθαράν, ἐορτῇ ταύτης δέδωκας, τῷ σαρκωθέντι ἀφράστως Λόγω Θεοῦ, πολυτρόπως σε τιμήσαντι.

Fίλος Θεοῦ καὶ Αγίων, ὡς Ἰουστίνε φανείς, νῦν ἐν τῷ Παραδείσῳ, καθορᾶς τὸν Δεσπότην, δι' Ὅν σταυρὸν βαστάσας τῶν διωγμῶν, ἐν ἀσκήσει ἡγίασας, καὶ αἰτεῖσαι δοθῆναι χάριν ἡμῖν, τοῖς τιμῶσί σου τὴν κοίμησιν.

Tῷ πανιέρῳ σου τάφῳ, πόθῳ προστρέχοντα, πλήθῃ τῶν Ὁρθοδόξων, μὴ κενὰ ἀποστρέψῃς, ἀλλ' ὥσπερ Ἰουστίνε σαρκὶ βιῶν, φιλανθρώπως διέκεισο, οὕτω καὶ νῦν τὰ δωρήματα δός πιστοῖς, ἐκπληρῶν τοῦτων αἰτήματα.

Δόξα. Ἡχος β'.

Ως χριστοσκεύαστον θυμίαμα ό βίος σου, "Οσιε Πάτερ Ιουστῖνε ἀναδέδεικται, ἐξ ἀρετῶν πάντων τῶν Ἅγιων συντεθειμένος, τοὺς φιλαγίους ὑπερβαλλόντως κατευῳδιάζων καὶ πρὸς ἀγάπην τοῦ Δεσπότου μυστικῶς παρακινῶν. Σὺ δὲ νῦν ἀπολαύων ὡς ἐπόθεις τῆς Θεώσεως, πρέσβευε τῷ σαρκωθέντι Θεανθρώπῳ Χριστῷ, ὑπὲρ τῆς ἁγίας Ἔκκλησίας, τῆς ἐπαξίως τιμώσης σε. *Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.*

Tὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου [εἰς σέ ανατίθημι, Μήτηρ τῆς ζωῆς, φύλαξόν με υπό τήν σκέπην σου.]

Δοξολογία Μεγάλη καὶ Ἀπόλυτη.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΘΕΙΑΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ

Τὰ Τυπικά, καὶ ἐκ τοῦ κανόνος ὡδὴ γ' καὶ στ'.

Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον, τὰ ὁσιακά.

Κοινωνικόν:

Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσται δίκαιος. Αλληλούϊα.

Μεγαλινάρια.

Xαίροις τῆς Σερβίας γόνος κλεινός Τσέλιγιε ἡ δόξα, Ὁρθοδόξων πάντων χαρά, Πάτερ Ιουστῖνε, τοῦ Θεανθρώπου Λόγου, μύστα καὶ ὑπηρέτα, χριστοφιλέστατε.

Xαίροις τῶν δογμάτων ὁ ἔρμηνεύς, τῶν θείων Πατέρων, ισοστάσιος μιμητής, Παύλου ἄλλον στόμα, καὶ Χρυσοστόμου φίλε, ὡς Πάτερ Ιουστῖνε, Ἅγιων σύνεδρε.

Ἐχει σοῦ τὸ σκῆνος τὸ ἱερόν, Τσέλιγιε ἡ μάνδρα, βλύζον χάριν πᾶσι πιστοῖς, οὐρανὸς πλούτει δε, τὴν ἀχραντον ψυχήν σου, ὡς Ιουστῖνε Πάτερ, μακαριώτατε.

Σὺν τῷ θείῳ Σάββᾳ καὶ τοῖς λοιποῖς, Ἅγιοις Σερβίας, Ιουστῖνε ἵστασαι νῦν, πρὸ θρόνου Δεσπότου, ἀεὶ καθικετεύων, ὑπὲρ λαοῦ καὶ πάντων, τέκνων σου Ὅσιε.

Xαίροις Ιουστῖνε θαυματουργέ, ἐκ τοῦ Θεανθρώπου, χάριν πλείστην προσειληφώς, Ωἱ ἀεὶ μὴ παύσῃ, ὑπὲρ ἡμῶν πρεσβεύων, ἰᾶσθαι ἀσθενείας, ψυχῆς καὶ σώματος.

Στίχοι:

*Δέξαι, ὡς Πάτερ θεόφρον Ιουστῖνε,
Οὓς περ ὑμνους ὑφανα εὐγνωμοσύνης.*

АКАТИСТ [ПРАВИ] ПРЕПОДОБНОМ ОЦУ ЈУСТИНУ НОВОМ ЂЕЛИЈСКОМ.*¹

Акростих: Преподобном Јустину Новом.
(без 1. и 13. кондака)

КОНДАК 1.

Теби, Оче Христоносни, који живиш у светлости Животворне Љубави, певамо песме захвалне, јер смо нашли Пут, следећи славослов Твога пута. Научи нас да се молимо, јер смо неми и ненаучени, да на земљи оживимо достојним животом, да настанимо Твој богоданаји дом на Небесима, да Ти певамо са Небеском Србијом: Радуј се, човече Богочовека Христа! Радуј се, Јустине, проповедниче Свете Тројице!

ИКОС 1.

Предвечни Бог, Христос Искупитељ света, говораше: „Ја сам Пут и Истина и Живот“ и нико ни пре ни после Њега не рече такве речи. И Ти, Аво наш Јустине, заволе Најлепшег у роду људском и ништа за себе не тражаше, само да се Он усели у срце Твоје и да се Дух Свети у теби моли. А ми, задивљени таквом љубављу, понављамо речи Твојих прозби, слушајући у њима глас Бога Живог, и овако Ти кличемо: Радуј се, јер си Христа славио као тајну воље Тросунчаног Бога о људима и творевини! Радуј се, јер си нас о Христу учио: да је Он – Једино Ново под сунцем! Радуј се, јер си био ревностан песмопојац пред лицем Творца! Радуј се, јер си преводио и писао свете речи, умножавајући своје дарове! Радуј се, јер су Твоје молитве нашле пут до Бога љубави! Радуј се, јер си пио воду живу са извора Живота! Радуј се, силни у вери, праведни учитељу правде Божје! Радуј се, благословени љубављу непресушном! Радуј се, благословени песмом, да славиш Светитеље! Радуј се, благословени молитвом да оздрављујеш, пророкујеш, да тајне Царства созерцаваш! Радуј се, јер се и ми, који Те славимо, молимо Твојом молитвом! Радуј се, човече Богочовека Христа! Радуј се, Јустине, проповедниче Свете Тројице!

^{1*} приређено према издању: „Преп. Јустин Нови Ђелијски – житије, служба, акатист, чуда и избор текстова“, Епархија Ваљевска, Ваљево 2009, стр. 42-60. Акатист сачињен на Св. Кирила и Методија 2004. године. У Београду. З. К.

КОНДАК 2.

Рођење Твоје, страдање Твоје, учење и кончина, благословени су били дивном тајном Благовештења. Примио си живот као дар велике милости, следећи Ону Која је казала Арханђелу: „Нека ми буде по речи твојој!“ и зарад љубави чудесне смирењем прихватила тајну Боговаплоћења ради нашега спасења. Тако и нас научи, иако смо земља, да знамо да смо Сином Њеним за више назначени, да бисмо с Тобом Њему клицали: **Алилуја!**

ИКОС 2.

Бмануил Бог сиђе у чисту утробу Свагдадјеве, Која Га чекаше вољно, и озари се и узвиси Невеста Неневестна над сву творевину. И чуђаху се Анђели неизрецивој лепоти снисхођења и оваплоћења Бога Живог у тело човека. А Ти се показа причасник великих тајни, Аво наш Јустине, поштујући Богородицу вазда, зато Те овако славимо: **Радуј се, јер си Ђеву Богомајку молитвено славио!** Радуј се, Благоје, јер си се родио, живео и скончао благовестећи Благовести! Радуј се, познаваоче љубави, јер си препознао преображај пале прамајке Еве! Радуј се, јер си тишину безсеменог зачећа Ђевиног прославио! Радуј се, јер си поштовао дубоко ћутање Велике Молчалнице! Радуј се, јер си богонадахнуто певао радости чудесног рођења Бога Логоса! Радуј се, јер си са Мајком Божјом пред крстом плакао и на гробу ридао! Радуј се, пријатељу Мироносицā, јер си у њима видео назначење Христово за нову жену! Радуј се, озарени светлошћу Вајскрења! Радуј се, јер си својим домом на земљи сматрао Свету Гору, удео Богородице! Радуј се, јер си са Анђелима прослављао успење Пречисте! **Радуј се, човече Богочовека Христа!** Радуј се, Јустине, проповедниче Свете Тројице!

КОНДАК 3.

Против нечисте крви греха војевала ти је душа, јер си од ране младости чувао чистим тело и дух, и будно пазио на покрете срца. Горећи у молитвеној љубави ишао си ка спасењу, поштујући у свему вољу родитеља и учитеља, ближњих и сваког створа, кад су биле по вољи Бога. Тако и нас научи да слушамо само што је за спас душе, да с тобом Господу једином кличемо: **Алилуја!**

ИКОС 3.

Одгајен у пустињи медом дивљих пчела, Свети Јован, Пророк, Претеча и Крститељ Господњи, пророковаше долазак Месије. И када му приступи Христос Јагње, он Га препознаде између људи, и крсти водом тело безгрешно, и виде Духа Светог где на Њега сиђе, и чу Очев глас са Неба: „Ово је Син мој Љубљени“. А Ти, Аво наш Јустине, много пута видевши у духу овај чудесни догађај, стајаше нем и удивљен, и сузе радости Те обливаху у пустињи, где су Те од људи сакрили, зато Те овако славимо: Радуј се, мудри, јер си молитвено славио Светог великог Јована Претечу Господњег! Радуј се, јер си као Зорњачу која предходи Сунцу, међу заробљеницима смрти видео великог Јована, пријатеља Господњег! Радуј се, радости пустињака! Радуј се, јер си тело покорио постом и молитвом! Радуј се, стубе огњени у пустињи! Радуј се, силни изданче Новог Јерусалима! Радуј се, јер си растао на сунцу Истине! Радуј се, смиренi, јер си се само Богу покорио! Радуј се, надо праведника! Радуј се, витеже духа! Радуј се, јер си говорио да је срце орао у човеку, а разум гмизавац! Радуј се, човече Богочовека Христа! Радуј се, Јустине, проповедниче Свете Тројице!

КОНДАК 4.

Доиста, велика љубав за људе одвела Те је међу болне и рањене, да их негујеш у време светског рата, да са њима страдаш преко Албанске Голготе. Примивши у изгнанству образ анђелâ, разумео си да ништа што чиниш за човека није као молитва којом славиш Бога. Зато научи и нас, запослене трудовима овога света, да скупа с тобом горимо молитвом као свеће, Господу једином кличући: Алилуја!

ИКОС 4.

Одабрани сасуд, изванредна похвала младости, лекар Пантелејмон би призван Господу кад виде презвитера Ермолаја да молитвом оживе дете које је ујела змија. И силном љубављу заволе Христа Бога и стече венац мучеништва, ни зверови га не нападоше, ни точкови не растргоше, не опече ужарено олово, а над мученичким телом његовим маслина се искити исцелитељским плодом, да се многи приведу у живот вечни. А Ти,

Аво наш Јустине, лечио си лекаре, и срцā си им пунио богоудрошћу и богољубљем, да опет заволе људе и да, као Бесребреници Свети, лече тела и душе од пропадања, стога Те овако славимо: **Радуј се, срце мучено туђим боловима, јер си Светог Пантелејмона молитвено славио!** Радуј се, и благо твојој души, војниче који си пожалио брата! Радуј се, јер ниси устукнуо пред тугом разорених тела да би помогао патницима! Радуј се, христоумни, јер си се понизио да служиш неуке! Радуј се, тихи, јер се ниси уплашио громова рата! Радуј се, јер си примио анђелски образ и уместо да лечиш тела, лечио си душе од безверја, маловерја, и кривоверја! Радуј се, јер си се молио као што други дишу! Радуј се, јер си се молио судом и песмом! Радуј се, јер си срцā загревао и душе разглађивао и побеђивао болест и трулеж! Радуј се, јер си трудовима овог света приступао са молитвом! Радуј се, јер си радећи свакодневне послове скупљао зрна лепоте и стављао их у речи, да славословом украсиш престо Господа! **Радуј се, човече Богочовека Христа!** Радуј се, Јустине, проповедниче Свете Тројице!

КОНДАК 5.

Бдео си и постио, изгарао у молитви, и учио и писао да уздигнеш дух монахā и лаикā, и све што си дотицао, прелазило је у славу. Грмео си пророчки, и прогнаше те, да би умукнуо глас који разобличава фарисеје и царинике; али, ко да каже сунчевом зраку да не сија, ко да припитоми орла у небеским висинама? Научи и нас да војујемо против зла, борећи се прво против својих грехова, да бисмо, ојачани, скупа са Тобом, сваким удисајем победоносно клицали Господу: **Алилуја!**

ИКОС 5.

Нествореном светлошћу од Оца Светлости обасјан, истински ловац душа за живот вечни, Петар Апостол би рибар и ученик Христа, Спаситеља света; и одрече се три пута, и покаја се, и прими дар Духа Светога, и говораше језике које никад није говорио, и живот положи да се прослави Име Божје. И Павле умни, као фарисеј жестоко нападаше Цркву Божју, и би први међу прогонитељима, а када га Христос обрати, он плану великим љубављу, и сведочаше Јеврејима о Спаситељу, и учаше међу

Јелинима, како нико учио није; и реч Господњу рашири међу варварима и незнабошцима. А Ти, Аво наш Јустине, од Петра се научи сили исповедања и покајања, и од Павла љубави надумној, којом победи свет и стече наслеђе вечно, да Те овако славимо: Радуј се, јер си првоврховне Апостоле Петра и Павла молитвено славио, и подражавајући њихов подвиг душу си своју уздизао! Радуј се, јер си по речи Божјој све праве законе поштовао! Радуј се, јер си слободу, дар Духа Светога, имао: да Ти спасење човека буде важније од закона! Радуј се, јер си проповедао веру која горе премешта! Радуј се, јер си Бога Љубав пламеном љубављу славио! Радуј се, јер си нас учио да отворимо очи и уши душе, и да сва чула небеском чежњом засејемо! Радуј се, песниче, јер си стремио несагледивим висинама Духа! Радуј се, цвете мирисни, јер си пусту долину смрти оживео молитвом! Радуј се, чисти, јер си мрзео грех, а подизао грешнике! Радуј се, јер си највеће тајне љубављу созерцавао! Радуј се, јер си био жива светлост нама који за тобом идемо! Радуј се, човече Богочовека Христа! Радуј се, Јустине, проповедниче Свете Тројице!

КОНДАК 6.

Обдарен изобилно даровима Божјим, послан си у свет на велике школе, али је горди Албион показао право лице, и Европа није сакрила жалац безверја, тражећи да се одрекнеш Православља и Истине да би Те тако славили. Иако су Те, као великог, браћа у Словачкој и Закарпатју познала, а у Грчкој и Русији многи богоносци видели у Теби истинитог учитеља, захваливши се на понуђеном трону владичанском почаст ниси примио, да би смирењем служио Господу. Научи и нас, који гинемо од частољубља, да се одрекнемо славе, да бисмо скупа са Тобом Господу кликали: Алилуја!

ИКОС 6.

Мног пута вољени ученик Христов, Свети Јован Богослов, заплака Христа ради, и носаше ожилке од рана Христу задатих, и блажен, на Тајној Вечери наслони се на груди Његове, и патње му зацели Учитељ љубљени. Богатство и сиромаштво, патња и срећа, болест и здравље, живот на земљи, и сама нада у будући живот, за њега бејаху ништа без Христа, а у

Христу Самом бејаше за њега све. И Ти, Аво наш Јустине, тумачећи богословље Светог Јована Богослова, живео си по њему, бирајући стреловит пут до мете своје љубави, Христа Вакрслог, зато Те овако славимо: Радуј се, јер си вољеног ученика Христовог, Светог Јована Богослова, молитвено славио! Радуј се, јер ниси поклекнуо пред опсенама овога света! Радуј се, мудри, јер се приклони вери простих рибара! Радуј се, живи, јер си живео само Христом и у Христу! Радуј се, јер су те као светог препознавали и други народи! Радуј се, јер си имао велику љубав за све људе, али си Христа волео нада све и у свему! Радуј се, дивни учитељу вечнога живота! Радуј се, Христов познаваоче света! Радуј се, јер си Европу истинито судио да је љубављу вратиш Спаситељу! Радуј се, славо философā и научникā! Радуј се, надо невољникā и тежакā! Радуј се, човече Богочовека Христа! Радуј се, Јустине, проповедниче Свете Тројице!

КОНДАК 7.

Јасно и неодступно говорио си против безбожности времена, по правди Бога Истинитог; зато су те прогонили освајачи, лажни ослободиоци и силни властодршци. Као бескућник ишао си од манастира до манастира, тражећи дом уморном телу, и са сваког прага си прогоњен, док те није позвала Богородица да се склониш у Свете Ђелије, под окриље Арханђела Михаила. Па и нас, разбраћене, научи да стојимо у истини и братољубљу, и да чувамо свето гостопримство, да бисмо с Тобом Господу клицали: **Алилуја!**

ИКОС 7.

Всрдно и трепетно приступаше Ђеви Марији Свети Арханђел Божји Гаврило, Архистратиг Небеских Сила, да Је не преплаши Преблага вест Господња. И Свети Арханђел Михаило победи господара зла, и свргну паље анђеле у бездан пакла, но кад би га звали и најмањи од најмањих људи, одмах би долазио у помоћ. А ти, Аво наш Јустине, примивши много пута помоћ од Светих Арханђела Божијих, стајаше пред њима свагда у молитви, славећи их као добротворе људи, дивну спону с више између Бога и човека, зато те овако славимо: Радуј се, јер си молитвено славио Свете велике Архистратиге Небеских Сила, Арханђеле Михаила и Гаврила, и у њиховој обитељи Ђелијској скромно обитавао! Радуј се,

сиромашни, јер си одбио веће дворове! Радуј се, гладни, јер си нахранио душе усамљених! Радуј се, прогнани, јер си примио у дом срца твога изгубљене! Радуј се, јер си благословен да расуђујеш шта је добро за твој род Српски! Радуј се, јер си му показао пут у висине и ширине небеске! Радуј се, родољубе Високе Србије! Радуј се, богољубиви ратниче против безверја! Радуј се, христочежњиви поборниче за человека! Радуј се, јер су за Тобом кренула деца чистим срцем! Радуј се, јер су за Тобом кренули људи детињег срца! Радуј се, човече Богочовека Христа! Радуј се, Јустине, проповедниче Свете Тројице!

КОНДАК 1.

Gотовину пута заштићен умним пчелицама ћелијским одубицама, жбира и доушникама, у планинској тишини Ваљевске Подгорине, дух се Твој снажио за велике узете. Иако си подносио највеће погрде и најгору немаштину, стално у молитвеном подвигу, Ти си препознавао Светитеље и славио их за живота, величајући их као дивове, а себе унизујући као најмањег. Научи и нас да видимо светост у људима, и излечи нас од властољубља и охолости, да би с Тобом Господу клицали: Алилуја!

ИКОС 8.

Tамноваше Свети Јован Златоуст, прогнан вољом царице Ромеја, и би враћен и прогнан поново; и до данас тамница и прогон не потамнише његову светост, него се прославише славитељи, а прогонитељи су прах и храна црвима. И Ти, Аво наш Јустине, славећи Бога виде Свете у Њему у свим временима, и дивљаше им се, и учаше се од њих, јер с Тобом овде живе: Апостол Павле, Јован Богослов, Јован Златоуст, Јован Дамаскин, Макарије Велики, Исак Сирин, Јован Лестничник, Григорије Палама, Серафим Саровски, Николај Жички. А ми се научисмо од Тебе да у сваком створењу славимо назначење Створитеља, и да у сваком детету љубимо Христа Живог, зато те овако славимо: Радуј се, јер си молитвено славио Светог Јована Златоустог, и учио се од њега разумевању догматама! Радуј се, јер ти се он јавио и обилно Те појавом благословио! Радуј се, јер си на голубијим ногама, са страхом и трепетом, приступао сваком бићу.

Радуј се, јер су Те штитиле невине невесте Христове, и чудом Божје љубави одбралиле Те од моћних! Радуј се, јер си надмудрио прогонитеље и мучитеље! Радуј се, јер није остао ни камен на камену од затвора где су Те држали, како си пророковао! Радуј се, јер си нашао самоћу да се молиш и стекао богојатни дар суза! Радуј се, јер си из незлобивог срца певао о Твари, славећи Створитеља! Радуј се, јер си видео свету логосност Христову у људима кад су их сви остављали! Радуј се, јер си врлином очистио срце да се у њега смести Бог Живи. Радуј се, нежна срно душа, јер си нашла свој Рај! Радуј се, човече Богочовека Христа! Радуј се, Јустине, проповедниче Свете Тројице!

КОНДАК 9.

И да украси Твоје дело, дивни цвет самоће, Бог Те је даривао духовном децом, да наставе Твој пут у слободи, по мери свога дара и своје љубави. На сваку њихову рану стављао си мелем молитве, а недуге лечио љутом травом речи, да зацели душа. Па и нас грешне, који Те славимо, прими под своје окриље; покарај нас и милуј, да од Тебе неодељени, кличемо Господу: Алилуја!

ИКОС 9.

Николај Свети Чудотворац, архиепископ Мирликијски, заповедао је ветровима и таласима, и прогонио ваздушне демоне да спаси људе, разобличио Аријеву јерес, и са Светим Оцима у Никеји тумачио догмате; разговарајући пак са Анђелима дознаде за тугу три сироте, и донесе им тајно богати мираз да се часно удају. И није делио мале од великих, него својим присуством до данас сведочи Христа онима који га славе, које као своју децу прибира под омофор. А Ти, Аво наш Јустине, одгајао си нараштај нових вitezова, силних људи, часних мајки и пожртвованих сестара, давао замах њиховом животу, хранећи Христом њихове умове и срцā, зато Те овако славимо: Радуј се, јер си великог Светитеља Божјег Николаја са својом духовном децом молитвено славио, а Николаја Новог Жичког први прославио и као Светог пројавио! Радуј се, јер си уместо деце по крви, децу у Духу одгајао за Небески Јерусалим! Радуј се, јер си својој духовној деци срцā отворио за љубав Христову! Радуј се, јер си се за њих даноноћно молио, и знао

сваки трептај њихових душа и сваки покрет срца! Радуј се, јер си их научио да је љубав света и спасоносна, и да се дељењем умножава, јер је то Божији дар! Радуј се, јер си са њима делио сиромашну трпезу и велике узлете душе! Радуј се, јер си учврстио веру верних, и мудрост мудрих довео до богосазнања! Радуј се, поточе суза милости, јер си се улио у море Божјег милосрђа! Радуј се, јер си трчао кроз траву, као живи пламен, у сусрет својој деци! Радуј се, јер си певао Господу песме захвалне за њихово узрастање и љубав! Радуј се, јер си сваку травку и сву твар Божију Христом миловао! Радуј се, човече Богочовека Христа! Радуј се, Јустине, проповедниче Свете Тројице!

КОНДАК 10.

Чпољу си радио и мислио о највишим дometима философије по Христу, па си стекао богословна и човекословна знања, којима те Бог прослави међу људима. Тајне живота биља и небеских сфера отварале су се пред Твојом љубављу, док си, усхићен, созерцао Логоса у њима. Научи и нас да молимо опроштај од пале природе, која због нас пати и умире, и Христом искупљује изнова грех наш, да бисмо једном душом Господу клицали: Алилуја!

ИКОС 10.

Најдостојнији, од Бога вољени, краљевић Српски Раствко остави свет и пође у Свету Гору, замонаши се и доби име Сава, и нађе радост и мир, и врати се у земљу својих отаца, прогна јерес и учврсти Православље, удари темеље државе и самосталне Цркве. И стално учаше нишче о великим знањима, која му је Бог подарио док је путовао и молио се, а сва му се творевина клањала. А Ти, Аво наш Јустине, заволе Саву, најлепше чедо Српско, и истим путем Твоје су мисли ишли као Савине, и дух се Твој појио од истих учитеља истим знањем, и мисао се ширила да обухвати и небо и земљу, сву твар и бића, зато Те овако славимо: Радуј се, јер си Светитеља Саву, Просветитеља и Учитеља српског, молитвено славио! Радуј се, јер си говорио да човек познаје оно што воли: ко земљу воли – он земљу познаје; ко човека воли – он човека познаје; ко Бога воли – он Бога познаје! Радуј се, јер си задивљен стајао пред створењима сићушним, у којима се огледала мудрост Божијег стварања! Радуј се, јер си говорио да и најмањем цвету треба сва снага

земље и сунца и љубав Божија да процвета! Радуј се, јер си знао да је предвечно назначење човека да буде трон Тројичног Божанства! Радуј се, јер си учио да је назначење човеково: да има Бога за Цара свеколике своје делатности! Радуј се, јер си умео да се вазнесеш у надпросторне висине Божанства, и да са њих славословиш Богочовека Христа! Радуј се, јер си непрестаним богослужењем био опијен неисказивим пићем тајни Духа Светога! Радуј се, Евхаристијом сједињени са Христом као лоза са чокотом, јер си одатле примио дарове знања, сокове откривења, лечења и учења! Радуј се, јер за тебе философија није била философија речи, него небодани излив Христомудрости и благодатног живота! Радуј се, јер си желео да се све твоје мисли претворе у молитве вековечне Господу Сладчајшем! Радуј се, човече Богочовека Христа! Радуј се, Јустине, проповедниче Свете Тројице!

КОНДАК 11.

Озреног љубављу, још за живота као светог препознавали су Те пастири, монахиње по зарушеним манастирима, деца у наручју родитеља. Кад си се Ти молио, црква се пунила Анђелима и Светитељима, и народ је зnaо да је Небо близу, да Богородица над свима шири златни омофор Сина Свога, док се на Тебе излива благодат Духа Светога. Зато не удаљи од себе нас маловерне, да Твојим молитвама оживимо, да заједно с Тобом кличемо Господу Човекољубцу: **Алилуја!**

ИКОС 11.

Розбран,*² рођен и крштен у Христу Богу од богоносних отаца наших Кирила и Методија, род православни Српски чуваше предање идући за својим Светима. И прослави се мучеништвом и дуготрпљењем, призывајући свагда Бога Правде и Бога Милости уместо хлеба, богатства и славе пролазне. А Ти, Аво наш Јустине, гледајући увек испред трона Свете Тројице Богородицу, Анђеле, Apostole, Светитеље, и Свете Србе међу њима, учио си нас да више од земаљске волимо Небеску Србију, Царство Небеско за које се Срби на Косову определише, зато Те овако славимо: Радуј се, јер си као огњене стубове пред родом Српским видео Свете Србе, и

^{2*} Из(a)бран ?

прве међу њима Преподобног Симеона Мироточивог и Светитеља Саву! Радуј се, јер си славио силом Христовом испуњене верне пастире, Свете Архиепископе и Епископе Српске: Арсенија, Саву Другог, Григорија Рашког, Јевстатија, Јакова, Саву Трећег и Никодима! Радуј се, јер си величао Свете блажене Јерархе и руководитеље Цркве Српске: Данила Пећког, Јоаникија, Спиридона, Јефрема, Кирила и Никона, Максима, деспота Српског! Радуј се, јер си се молио славним Светим Јерарсима Српским: Макарију, Гаврилу Првом, Клименту Охридском, Василију Острошком и Тврдошком, Сави Ердељском, Петру Цетињском и Петру Јасеновачком! Радуј се, јер си за узор имао Свете Преподобне Оце наше: Наума Охридског, Горазда, Ангеларија и Саву, Гаврила Лесновског, Прохора Пчињског, Јоакима Осоговског, Симона, монаха Давида и Петра Коришког! Радуј се, јер си оставио лажни сјај света следећи Свете богоносне Оце наше: Теоктиста, Григорија Ћутљивог, Јоаникија Девичког, Јефимија, Јефрема и Нестора Дечанског, Јоасафа царевића Метеорског, и Нектарија Битољског! Радуј се, јер си помињао славне Свете Божје угоднике: Никодима, Висариона, Стефана Пиперског, Ромила Раваничког, Романа, Нестора, Мартирија, Данила и Сисоја – Синаите, Зосима Туманског, Григорија Горњачког, Јова у Драчи и Рафаила Банатског! Радуј се, јер си у Небеском Јерусалиму славио Свете преподобне Мајке наше: Анастасију, мајку Светог Саве, Параскеву, Јелену краљицу, Јелену Дечанску, Евгенију Љубостињску, Ангелину деспотицу, Јелисавету кнегињу, великомученицу Злату Мегленску и блажену Ефимију Девичку! Радуј се, јер си био спреман да смело за Христа страдаш, као Свети мученици Господњи: Јован Владимира кнез Зетски, Урош Нејаки, Свети кнез Лазар Косовски и Ђорђе Кратовац, Христо Албански, Анастасије, Никита Светогорски, игуман Пајсије и ђакон Авакум! Радуј се, јер си Свету Тројицу славио са Светим краљевима: Стефаном, Владиславом, Милутином и Стефаном Дечанским, Лазаром Косовским и Стефаном Штиљановићем! Радуј се, јер си пред лицем Господа видео нове Светитеље Српске: Владику Николаја Жичког и Охридског, Новомученике Српске из два рата, Новомученике Глинске, Јадовинске, Јасеновачке, Херцеговачке и Косовске, и многе друге знатне и незнане! Радуј се, човече Богочовека Христа! Радуј се, Јустине, проповедниче Свете Тројице!

КОНДАК 12.

Орадошћен Благовестима, дочекао си кончину своју светлу, која сву децу Твоју сабра и народ доведе да с Тобом подели последње диханије; а Бог допусти да Твоје чисто тело остане нетрулежно и нежни миомир, благослов душе са небеса, данима лежаше над долином Градца и у келији твојој. А када би погребен, облаци се зашрнише, севнуше муње, громови загрмеше страшно, опомињући да се преселио Пророк и Праведник. Зато нас научи, силни у вери и силни у љубави, да достојно примимо у Христу крај земаљског живота, и пођи нам у сретање, да заједно с Тобом кличемо Господу: **Алилуја!**

ИКОН 12.

Иилозвучни учитељу Православља, говорио си: у Тросунчаним бескрајима Трисветог Божанства пракрење је живота сваког људског срца, и сваког бића, и све твари. И тајна живота и најмањег и највећег, и најпростијег и најсложенијег на земљи, у сущтини својој света је, небеска је, логосна је, тројична је. А Ти, Аво наш Јустине, проникавши љубављу у срце Тајне, учио си нас да земаљским животом по Христу наследимо живот вечни, зато Те овако славимо: Радуј се, јер си увек и у свему Свету Тројицу молитвено славио и Светотројичном Литургијом прослављао! Радуј се, јер си се надао да се боголике душе наше са богообразним телима на сву вечност васкрсењем споје! Радуј се, јер си нас учио да би се небески огањ Божанства, благодат Духа Утешитеља, уселила у срца наша још у овом веку! Радуј се, јер си тумачио да ће тај огањ Духа Светог изаћи из распалог тела и опет спојити све удове и вакрснути силом вакрсења Христоликог човека! Радуј се, јер си говорио да ће тада свака личност бити пуна, у својој сопственој природи и сущтини и обожена Духом Светим! Радуј се, јер си знао да ће тада преобрежена тела остати испуњена Духом Светим и славом Христовом, и блистаће светлошћу бесконачном! Радуј се, јер си учио да је љубав прво созерцање Свете Тројице! Радуј се, јер Ти је срце сагревало над целокупном твари: над људима, над животињама, над биљкама, и над сваким створењем! Радуј се, јер си у молитви и литургији за њих лио потоке суза! Радуј се, јер си се молио и за неразумна бића, и за своје непријатеље, да се очисте и спасу

Христом! Радуј се, јер су Твоје мисли и дела у овом свету били одблесак Твог живљења у Светој Тројици! Радуј се, човече Богочовека Христа! Радуј се, Јустине, проповедниче Свете Тројице!

КОНДАК 13.

О чудесни Угодниче Божји, Преподобни оче Јустине Нови Ђелијски, у завештање роду и духовној деци оставио си да Житијима Светих додају нове Светитеље. Клањамо се Христу и славимо Те, Оче преподобни, и сузама и крвљу, страдањем и благомилостивим животом настављамо Твоје дело. Посрћемо и падамо, али Ти нам помози да устајемо, Аво наш Јустине; омолитви нас, загреј нас, утеши нас, благослови наше трудове и смерно ово слављење, да с Тобом и с онима које си волео, истим дахом, истим срцем, истом песмом кличемо Господу Христу: Алилуја! [Трипут.]

И опет: Икос 1. и Кондак 1.

МОЛИТВА АВИ ЈУСТИНУ ЗА ОЗДРАВЉЕЊЕ СРЦА.

О Аво Јустине, помози нам! Сунчева чиста светлост, расцветало биље, јагањци у пољу и дечји осмеси, говоре о нашем греху, јер их не видимо, Оче Преподобни. Незаслужено се родисмо и учисмо од добрих учитеља, и научисмо знања и стекосмо мудрост, и задобисмо поверење људи, а нисмо онакви какви се представљамо, већ смо празни и хладни у свему.

Молимо Ти се у самоћи, где тек ретко препознаје брат брата. Милосрдно прими исповести за грехове који нас пустоше, јер их свагда изнова чинимо; за гордост, похлепу, блуд, завист, сластољубље, гнев и лењост. Не осећамо више радост и не видимо лепоту, дар Духа Светог Утешитеља. И душе у нама замирају јер остависмо љубав Христову.

Омолитви нас, загреј наша тужна, Христочежњива срца, како си говорио, Оче Преподобни; научи нас да победимо зло које нас притиска. Измоли са нама опроштај од Јединог Човекољубца. Омиј нас сузама. Запали у нама самилост Христову, која је као мали извор у хладовини из кога се напајају чула и ум, а душа се снажи за веће узлете. Измоли за нас наду да ћемо живети дубоким и снажним животом по Богу.

О, дивни Угодниче Божји, који на свету ниси имао никога осим Христа, Преподобни Оče Јустине Нови Ђелијски, моли се са нама пред лицем Творца, да се Божја љубав усели у наша срца као бујица пролећне светлости, да остане у нама заувек, да се наши животи, наша посртања и устајања, наша страдања и свакодневни трудови, заврше славословом Христу Спасу, Духом Светим на славу Бога Оца – за наш и свега света живот вечни. **Амин!**

Сачињено на Св. Кирила и Методија
године 2004. у Београду. – З. К.

Новопрослављени србски свети: преп. Јустин (Поповић),
свт. Николај (Велимировић) и Варнава (Настић).

АКАТИСТ [ДРУГИ] СВЕТОМ АВИ ЈУСТИНУ ЂЕЛИЈСКОМ.*¹

КОНДАК 1.

Gа лозе свештене узбра те благовесна милост Мајке Божије, преогњевити и прелепи громовниче Слова Божијег, преподобни оче Јустине, да се од тебе, као од камена материјег древне Србије, научимо вина са чокота Богочовечанског у бесмрће пити! А ти, омфоре православних душа надо, пред престолом Господњим Светосавски нас заступи и подвижничким подвига пламом ка Истини и Животу преупути, нас који ти кличемо: Радуј се, преподобни Јустине, Ђелијски Тајновидче!

ИКОО 1.

Jош с малена у Манастиру Стефана Светог кругом светлим молитве око душе озлатио јеси, и Прохору Пчиње Светом заклео се надумним заветом: Крстом Часним и Слободом златном Србска чеда Божија вакрсавати силом Тројице пресветом. А ми, неисказаном љубављу твојом умиљени, појући захваљујемо ти се вековечно: Радуј се, срно рајска Богомпронађена! Радуј се, цвећа пољског словесна лепото и круно! Радуј се, хлебе јестиви Богословља! Радуј се, смрти преваре изобличитељу! Радуј се, идолиста човекобоштва разрушитељу! Радуј се, Богообразности Српске убелитељу! Радуј се, сабора све(то)Српског у векове дотемељитељу! Радуј се, православног јединства упориште недогледно! [Радуј се, преподобни Јустине, Ђелијски Тајновидче!]

КОНДАК 2.

Gледујући Јеванђељу Голготу арабанашку претрпео јеси и, уподобљујући се страшном Христа страдању, са, Симеоном Крстоношцем откос жртве монашења у сури Скадар као жито донео си: Светом Василију да плашт мудрољубља у расу крстолику великим именом Тројице опсеничи. Стога, чудећи се пред снагом дубоком смирења, стрпљења и скрушења, возглашавамо нашем на небесима Оцу: Алилуја.

* Текст преузет са некадашњег сајта [Свети Јаков](#). Ауторство непознато. Не можемо да се отнемо утиску да овај, иако изванредан, ипак превише песнички састав, због (пре)компликованости реченичних склопова и честе не-(сасвим)-јасности мисли и многих ново(с)кованица, ипак није препоручљив као богослужбено употребљив Акатист, јер мисли почесто смуђује или заплиће, нагонећи на стално тумачење онога шта је песник хтео да каже, не дозвољавајући да се препустимо неометаној, једноставној и јасној молитви. (Примедба приређивача)

ИКО^Ф 2.

Gранствујући по Христоборном свету, ума Божијег причасниче, словенског духоношца мудрост обзнањивати си стао: да Брата ради спасење само свеодговорношћу у градину рајску сади. И када те презиром, уместо послушањем, овенчаше зли – несаблажњен остао си и од љутих помисли. Дивећи се таквој Богомданој ти и у Богомислију сили, певамо ти умиљно мили: Радуј се, очинске честитости чистото! Радуј се, мајчинске побожности утво! Радуј се, пријатељства свештеног поборниче! Радуј се, маловерју неодступна забрано! Радуј се, ватрени снеже све(то)Српског Предања! Радуј се, монаштва прекаљени оклопе! Радуј се, свештенства светог ожежани штите! Радуј се, мача Христовог оштрицо разлучења! Радуј се, преподобни Јустине, Ђелијски Тајновидче!

КОНДАК 3.

Пошто се у груди срца Ум Божански нештедимице у троједно Сунце слио, кроз анђеоски дар учитељства дечицу Божију благодаћу као млеком си облио: Карловцима и Призреном, као са два храмска крила, омивена Небом узнела се Богу Цркве отачке Растворска сила. Гледајући ревност твоју ка Слову, Промисао Премудри припустио је да и руке прогонитеља отшкрину те као бљештави бисер исповедништва, распет раскрсницом света сваком. И зато, када победи се незнაња и гордости олуја, свако Хришћанско чедо у облаку светих и твој глас чује, пред Тројицом појући: Алилуја.

ИКО^Ф 3.

На путу Богопознања тајноходећи, сваку мисао молитвом си замонашио. Зато те је радост светлоноша Христових до Ареопага Павловог допратила, – да би ту јелински ум словенску своју пронашао душу; исто се истим препознавши, Свети Исаак и Свети Марко муњом те светоотачком начинише, као наставника духовништва сестрици Србији отпратише. Презахвални Владичици Небеској што нам оваквог даде духовног сина, с ганућем велимо: Радуј се, непојамном лепотом образа Христовог бљеснуо јеси! Радуј се, Бога бесмрћем осетио јеси! Радуј се, узраст обнове ума

достигао јеси! Радуј се, Светим Макаријем чула просветио јеси! Радуј се, Светим Антонијем ум од сујете очистио јеси! Радуј се, Светим Златоустом срце омолитвио јеси! Радуј се, Светим Теодосијем пут Истине угледао јеси! Радуј се, Светим Савом монашку утврду обезбедио јеси! Радуј се, преподобни Јустине, Ђелијски Тајновидче!

КОНДАК 4.

Будући да си чудесно у Бога на висини загледан био и подвизима се тихо у ткиво светлости уткивао, о бисернице тајни небески шкрињо, приошењен светлом духовних сила с више, за оживитеља догматā Богочовека и кључара тајне Невесте Христове те поставише, – и небеским обитељима равноанђеоски приопштише, да са свима светима Богу појеш: Алилуја.

ИКОС 4.

Осечајући молитве твоје бол и тугу над светом што сав у злу лежи, отвори ти скривнице своје сва твар као утхе залог: и славећи те сва, све до малог, из уста твојих огласи јестаства свеколиког пролог, – да сваке стварчице недро божанских целива јесте једро. А ми, поучени и над биљчицом молитвеном пажњом гнездо свити, не престајемо те љубити: Радуј се, богочовечно си твар на Небо узнео! Радуј се, у блатњавом човеку ти Бога по благодати си сагледао! Радуј се, ти искру Божију у човеку вером вишњом си окрилио! Радуј се, тајни двојединштва Христовог сав ум свој си предао! Радуј се, Личност Богочовека Христа као Тајну тајни ти си проповедао! Радуј се, беседе твоје Јерусалим Вишњи Ђелијама озвонише! Радуј се, сузе твоје Градац у Јордан поплавише! Радуј се, у језеро твоје душе камен вечног живота анђели Божији трепетно положише! Радуј се, преподобни Јустине, Ђелијски Тајновидче!

КОНДАК 5.

Гмерно крочивши на претешког Богопознања пут, и урвине смрти палога света самилосно проходити си хтео: ни тада, као Богоносног сагледатеља Христовог, у оглашењу истине страсне демона легион није те омео, – да Све човеково ад је док се не преобрази у Богочовеково! И закапнувши грехоимани свет сузом врелом надумно обрео си се пред Царем васељене престолом, сричући гласно: Алилуја!

ИКО⁶ 5.

Премудрошћу својом сурваваш душе верних у пребудоко ждрело своје, о златоусти ките, и – као некад Јону, уместо у безводицу тарсијску одводиш у голему небесну Ниневију, у Свету Немањића Србију, где молитве, врлине и Тајне Свете ниште уједе смрти клете. Стога знајући да из воденице смрти отимаш зрна жива, оче свети, певамо ти: **Радуј се, плавичастих бескраја Цркве Србске зоро!** Радуј се, трудом словесним знамен роду свом си постao! Радуј се, иловаче сабраће добродетељима утешитељу! Радуј се, душе и тела васкрсењем Причешћа обновитељу! Радуј се, херувимског човештва незлобиви образе! Радуј се, огласио си Христа као у свима световима Истину! Радуј се, обзнанио си Христа као у свима световима Вајсане! Радуј се, свету си светлост Христом као сунцем вратио! **Радуј се, преподобни Јустине, Ђелијски Тајновидче!**

КОНДАК 6.

Гледајући подвига твојих устремљење Јустине блажени, чак и светитељи с облака ти снисходише и виђењима походише: **Златоусти Јован ум ти Јеванђељем послања утврдио, а саровских пустиња пламени Серафим срца делање ободрио.** И гле чуда, – пишући Житија свештена светих, и своје невидљиво уписао јеси. Неиспитивом милошћу Божијом у погледу тебе постићени, уз скute твоје дајемо Богу и ми све своје, појући: **Алилуја.**

ИКО⁶ 6.

Јединство рода светима си ткао, душу народну Немањићима проверавао: Богом и правдом Божијом. Вредност сваку сећањем целосним на свете претке као огњем покајања си прокушавао, – на путевима отаца душу србску враћао у чистоту: повешћу спасења, Светога Саве ради озарења, па ти стога радосно кличемо: **Радуј се, медоточно перо свих светих!** Радуј се, нектара премудрости сабиратељу! Радуј се, благодатију нектарном заблуделих просветљење! Радуј се, философије мучеништва крсног прослављање! Радуј се, препирки и мудролија посрамљење! Радуј се, деце наше Богу приводитељу! Радуј се, расаднице младица светоотачких Горо! Радуј се, Пасхе бесмртне неувениви дароватељу! **Радуј се, преподобни Јустине, Ђелијски Тајновидче!**

КОНДАК 7.

Необјашњива љубав твоја према Богу, препородни оче, знаменовала је дан за даном блиставило све јаче: из кошница смиrenoумља вадио си сладосни мед исихије, – Трисветом Богу превео си три Литургије: Сва словеса твоја из Богослужења као златокриле пчеле духовним поленом преиспуњене прхнуше, тварима небесних значења ливаду србских душа опрасише. Зато те ми, оплођени силом твога Богословства, величамо Словом чија си икона био, говорећи: **Алилуја.**

ИКОС 7.

Чувши плач твој из заточења, о Јеремијо неутешени Срба, пренуше се кости србске из усмрћења. Свих србских земаља чемер слегнуо се под Ђелије, – из самице сатанског једноумља у храм Божанског добротољубља, свину се сваки: и некрст и хулник, и очајник и бесловесник. Несрећом и помором њих сапете витом молитвом на мелем Богородице привио си распете. Стога широм православног рода отицаше новорођених чеда твојих о теби предање: Радуј се, кажу да си неустрашиви продубитељ тајне свемира! Радуј се, кажу да си божански светилник Тросунчаног Божанства! Радуј се, кажу да си високоврхи храст Православља! Радуј се, кажу да си Цркве Православне скривена савест! Радуј се, кажу да си новомученика свесловенских похвалитељ! Радуј се, кажу да си вазноситељ језика матерњег у свештено Слово! Радуј се, кажу да си Богословља река са ушћем у Светлу! Радуј се, кажемо да си очију наших блистава латица! Радуј се, преподобни Јустине, Ђелијски Тајновидче!

КОНДАК 8.

Несхватив призор око тебе видимо, Аво благи – од давнина Благоје, – у пустом храму беседиш као да је пун! О чуда вере несаломиве у сили речи Богочовечијих: једино Јеванђеље мајке Јевросиме са небеског Жртврника приноси ти утеху жалопојна Јефимија, а ти, своју свету приклањајући главу, Ђелијским красницама, Богомајчиним пчелицама Богочежњивим, велиш: Боље је своју изгубити главу него своју огрешити душу. Стога се и оне теби у загрљај примичу, Богу певајући: **Алилуја.**

ИКОС 8.

Gвако учење провери Христом! И ни дисати осим молитвом и тобом, Исусе Сладчајши! Тако вапијао си у свом пустињском изгнању, оче Јустине. Ридање твоје над уснулим у греху помраченицама, огласило се и твојим ученицима, са којима сложно утројисмо: Смири се и са Христом сједини, о горди човече! Чуј стога, и нашу хвалу: Радуј се, спржитељу адских војски! Радуј се, пограшења наших расветлитељу! Радуј се, савести Духом Светим премеритељу! Радуј се, послушниче Божији у заповестима, услишени у молитвама! Радуј се, малодушних охрабритељу! Радуј се, заплашених смиритељу! Радуј се, поштоватеља својих верни походитељу! Радуј се, Завета Србског из будућности објавитељу! Радуј се, преподобни Јустине, Ђелијски Тајновидче!

КОНДАК 9.

Aпостоли Христови теби се удивише, а са њима и све небесне силе, кад на главом седом Јеванђеља Тајне у тумачења кротка Светим Златоустом теби се уручише, о Аво, да са свима људима Православним из Читанке свеузрасне певаши Богу: **Алилуја**.

ИКОС 9.

Hароду богоотпалом, за себељубља пометњу прираслом, ти си, Мојсеју налик Старче, светло устројство са небеса Града саопштио: да Смерност савршеном друштву је нада где веће мањем до крсне пуноте служи. Стога тражећи од тебе савет, нека ти песме наше буду завет: Радуј се, хвалитељу Бога у светима његовим! Радуј се, Светог Саве анђелообразни утешитељу! Радуј се, охристовљења народног заступниче! Радуј се, просвете Светосавске надахнитељу! Радуј се, лажних пророка онемитељу! Радуј се, јереси кужних пожара угаситељу! Радуј се, немањићске кадионице прапорче! Радуј се, високе слободе заставниче! Радуј се, преподобни Јустине, Ђелијски Тајновидче!

КОНДАК 10.

Gа чудесном ревношћу ти словесне иконе Отачаству си писао, љубави божанске ради, оче богомудри, лествицу богопознања из Србије – у молитви, гле, као из манастира ти светог, ка Небу си управио Христу Богу појући: **Алилуја**.

ИКОС 10.

Гледајући опијених грехом отрежњења, из адских смрти чеда твојих прездрављења, од анђела слушамо возгласе – срца твога упозорења: Живети нам ваља само оваплоћењем тајанства божанске силе из боголике душе нам миле. Стога, прозирући у теби богоосијани узор хришћанским животом душе преображења, ми ти се молимо, добри наш Аво, заступи нас грешне пред Господом и Неба силом, и помози нам да будемо мириси Духа и со земље нам родне, остављајући иза себе теби налик потомке благородне, увек и свуда у име Бога и Мајке Божије, теби песму припевајући: Радуј се, Богом нас учиш света одгонетање! Радуј се, Духом светим сваке душе поуком прелетање! Радуј се, дома и села народног посетитељу и Тројици Пресветој узноситељу! Радуј се, србске породице свезом савршенства љубави превезитељу! Радуј се, руковети у Христу деце Светим Симеоном Мироточивим блажиш! Радуј се, Спаситељем ти молитве наше осењујеш Небом! Радуј се, душо образа наших многоцени каде! Радуј се, јагње кротко на паши смирења! Радуј се, преподобни Јустине, Ђелијски Тајновидче!

КОНДАК 11.

Кров себељубивог одрођења, похлепе и похоте и славољубља изопачења, одсецао си са запуштеног стабла најмилијег ти рода, опет и опет прице[n]љивао си га Христу, истачући племенито уље свенародног покајања пробе. Литургијом предстојећи Христу Спасу, о златоумна маслино дрена, сваком спасоносну од памтивека понављао си истину: Богочовека волети више свега јер, ето, сестро мила и брате, од тога успеха већега нема. Посведочивши твојих и дела силу, многи народ у вери стече укорења, па видевши над тобом благослов од Бога Сина, сада њему пева: Алилуја.

ИКОС 11.

Горостасну ученост своју, свеблажени оче Јустине заиста до испражњења понизио јеси и, потекавши светлошћу ума у срцу смирења, мајци сваке саблазни љуте ти громко викнуо си: Човек мера свих ствари није! Уселивши тако у душу своју вредности над људскима божанске, многу неваскрслим Знањем смућену младеж преусмерио си из тамница лажног просвећења

путевима Јеванђеља у станове небеских отаца посвећења. Стога у заједницу свих облака светих прихваташ теби приспеваш Христоношна покољења, која ти непрестано припевају: Радуј се, многоврату змију човекоподобних учења ти Словом Божијим си просекао! Радуј се, није те сажегла ватра Богоостављених идеја! Радуј се, постао си расточитељ лажи поднебског света! Радуј се, серафимским молитвама пред Премоћном Тројицом за Богообразно Устројство Отачаства нашег вапајно се молиш! Радуј се, коленопреколним молитвама безброј пута си светитеље Господње за спасење наше молио! Радуј се, непрестано распињући срце, ум и тело милост божанског просвећења с више си обрео! Радуј се, пред судиштима света Христа Бога неустрашиво исповедајући показо си у сваком добу Јеванђеља оделотоврење! Радуј се, тобом видимо да над свима световима Господ Сведрживи и овај век прегрштима дарова посећује! Радуј се, преподобни Јустине, Ђелијски Тајновидче!

КОНДАК 12.

Меру пуноте раста у Христу ти си чак и задужбинарством пројавио, трудољубиви Аво, од лепоте сигиног стења манастир Златоустом Јовану сазидавши да се у висинама са њиме, Христа ради, срећеш, – са неимарима светим Милутином Краљем и Високим Стефаном жрту хвале Тројици Свесветој како се приноси пример да дајеш. Видећи како се у теби у(з)раштање у словесну Љубав само увећањем мења, и стваралаштво божанско како низводиши у преговарање красотом стења, приходимо и ми Духу Светом надахнућа ради песму приносећи: **Алилуја**.

ИКОС 12.

Препознавши у Христу усавршитеља свих људи, оте се богоружитељима запрећење из твојих груди: Покажите ми савршенијег Бога или человека од Христа! Са њиме човек наш и народ стоји и пада, неуморно понављао си Јустине богоумудри. Сав Јеванђељу окренут упијао си Неба вакрсне силе, и врлинама путеве спасења народу Божијем осветљавао си, о сунцокрете ужарени божанске њиве. Зато сагледавајући како после смрти још сјактавије из оробића^{*2} часног ка Иисусу произничеш и семена раздајеш

^{*2} не сасвим јасно или дискутабилно значење (с)кованице?

свеколиком Србству преумљења, радоно ти притичемо говорећи:
Радуј се, откуд туга, браћо мила, кад Литургију божанску неотуђиво
имамо – казивао си! Радуј се, ни једном стазом пустог света ни
крочити осим Христовом – поучавао си! Радуј се, на голубијим
ногама молитве ући у душу сваку благодати мелем привијајући –
позивао си! Радуј се, Хришћанин нека само светлошћу Живота живи
– преклињао си! Радуј се, у стубове народног богопросвећења ти иза
Николаја Охридског Ђелијама до Лелића стао си! Радуј се, мостом
покажања преко провалије богоотпадије се пружајући народ српски
као жив Христу предводиш! Радуј се, ти чеда своја Тајнама светим од
зла и мрака штитиш! Радуј се, крстолика заставо, победе Христове у
нама објаво! Радуј се, преподобни Јустине, Ђелијски Тајновидче!

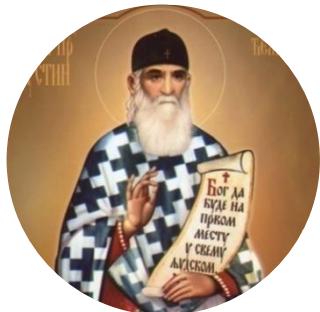
КОНДАК 13.

Ο прекротки небесниче Христов, о љубљено радовање Мајке
Божије, о новостечени сабрате светитеља, препородни^{*3} оче
Јустине: прими сада ово мало молење наше, и изнад свега
нам помози да се вером у Господа Иисуса Христа, Сина Божијега у
свим световима, покренемо ка спасењу! Да следујемо и слушамо
Спаса у свему Јеванђељском и богоугодном, и да понесемо Крст свој
из љубави према њему који је сушта Љубав! Да постанемо истинти и
праведни удови Тела Христовог – Цркве наше, и тиме победимо
сваку кужну страст и зло богозаборава, незнаша и лењости
раслабљење! Принеси Сведрагоценом Васкрситељу молитве наше да
би се и ми прицелили нерукотворној светињи Вишњег Јерусалима и
молитвено неисказиву лепоту Лица Божијег у вековечном слављу
сагледали, – помози, дивни наш Аво, да му појемо: **Алилуја.**

(Овај Кондак се чита три пута, а затим се још један пут чита
Кондак 1. и Икос 1.)

^{*3} ако је штампарска грешка, требало би: преподобни.

ѢКАДѢСТѢ [Ѓ-И] ПРѢБНОМУ [И БѢОНѢСНОМУ ОДѢУ НАШЕМУ] ІУСТИНУ СЕРБСКОМУ, ИБОМУ ФІЛОСОФУ.*1

Кондакъ и. гласъ и.

По: Повелѣнное таинш:

Зераныи мѧдролюбче и бѣсловѣснии рѣтгоре христоуби цркве, премѣрости настѣбниче и православїа оѹгітєлю, блгодарственнаѧ приносимъ ти и молѣбнаѧ хвалославїа: ти же іакѡ прѣбномѣдрый христѹ бѣтѹ оѹгодникъ, ѿ вслакагѡ ىла извѣбни наꙗ, любовио тибѣ поющиихъ: Радѹса, іустіне премѣдре, ахъ стаѓаш філософ.

Ікосъ и.

гглонраѣвныи къ ибсѣ шественникъ издѣтика вѣивъ, всѣ житїе твоѣ ко христѹ бѣтѹ направлѧз ѣси: тѣмже и кормчий пречѣднии цркве гѣвнѣса ѣси, добросїлтельниѣ оѹправлѧлю любащиихъ тѧ къ бѣтѹ, ѣгоже ѡ тибѣ блгодарапише, радостнии зовемъ ти: Радѹса, аггломѣдрый оѹме: радѹса, дхорѣтгоре златословѣснии. радѹса, свѣтоозарныи наਮъ ѕблаче: радѹса, бѣтопросвѣщениѧ цѣвиhiце. радѹса, къ сладчайшемѹ ииѹ вѣсмъ ср҃цемъ прилѣпивиши: радѹса, ииичтоже на земли и на ибсѣхъ вѣшише возлюбиши. радѹса, дѣтище пречѣдное ѡциа ибнагѡ: радѹса, дѣтикимъ гласомъ пріисиши тогда восхвалѧши. радѹса, высото къ бѣтѹ оѹмиленїј: радѹса, глагинио предъ бѣтомъ смиренїа. радѹса, блговѣщенїю во крѣщенїи тезонименныи: радѹса, блговѣстниче ѣнлїа златодѣтии. Радѹса, іустіне премѣдре, ахъ стаѓаш філософ.

1 приређено према електронском издању: Іакадѣстѣ прѣбномѹ іустінѹ сеербскомѹ, ибомѹ філософѹ, єгоже паматъ мѣт мѣрта въ ќе-й дѣнь. Софија, ѕ ѿ рѣтгора христоуби. АКАТИСТ КЪМ ПРЕПОДОБНИЯ ОТЕЦ ЙОСТИН СРЂБСКИ, съставен на црквнославянски език в 2000 год., Петко Тодоров Хинов, автор. [Сердечное приношу благодарение зело драгому ми отцу Живоину [Кнежевићу] иже въ Челие за обретение акафиста сего многа лета мною необретаемаго, ноемвриа 28-го, въ лето 2014-ое.] Текст је и од нас подвргнут додатној минималној граматичкој (привођење нормама савремене руске редакције црквенословенског језика) и другој редакцији.

Кондакъ Е.

Рндѣніемъ возрастала къ бѣгъ, слезы проливались єснъ оўмиленію, нещадно тѣло твоє оўдрѣчало въ поздвижѣхъ монашества, нощеденственіе пѣснопож сладчайшемъ спас: **Аллилія.**

Ікосъ Е.

Разумѣти хотѧ премѣстнѣ вѣжію бѣзди, преблженнѣ ѡчѣ нашъ іустине, всѣю душѣю къ непостижимомъ потекла єснъ, и жилыше тѣцы содѣлало єснъ воистинѣ: **Радѣйса,** серафиме ахомъ пламенныи: **радѣйса,** херувиме бѣносыни. **радѣйса,** медоточижа оўстѣ: **радѣйса,** бѣовитинскій оўме. **радѣйса,** читоты подвіжничес: **радѣйса,** смиренію бѣразе. **радѣйса,** крѣткій лгнче хрѣбта: **радѣйса,** антихристовъ немѣтній бѣличителю. **радѣйса,** непрѣдѣи еретическія ѿбнажителю: **радѣйса,** члвѣческаго ѿемѣдрія [по]разнителю.*² **радѣйса,** словеснаго стада истиныи пастырю: **радѣйса,** иллю рѣвностїю по бѣзѣ подобныи. **Радѣйса,** іустине премѣдре, дѣла ег҃а гѡ філософіе.

Кондакъ Г.

Силою мѣтыи оўмъ твоїи къ бѣгъ воскрывало єснъ, на колесници славослобій непрестаціемъ къ нѣномъ шестивѣа градъ, идѣже и водворило єснъ, непрестанно по дѣлу: **Аллилія.**

Ікосъ Г.

Ромѣа дівнію, ѡчѣ іустине, ѡческію къ чадомъ твоимъ любовь не ѿстали насы, но приснѣ засѣдай и оўтѣшай поющиихъ ти сице: **Радѣйса,** душѣ моемъ дівное оўтѣшеніе: **радѣйса,** оўма моегѡ скорбенное вразмлѣніе. **радѣйса,** ерца моегѡ сладкій оўкрапнителю: **радѣйса,** тѣла моегѡ скорый вратевателю. **радѣйса,** во плоти лггле: **радѣйса,** лггловъ рѣдосте. **радѣйса,** лозѣ ѿшениха вѣнограда хрѣбта: **радѣйса,** грозде, вѣнѣ бѣолюбія источающи. **радѣйса,** душевъ члвѣкобожіе разрѣшити: **радѣйса,** бѣомѣдрыи члвѣкѡмъ просвѣтити. **радѣйса,** душѣ

*² или: [ѡ]разнителю.

моє ж світла радості: радянська, ірци моєю не складання сладості. Радянська, Історія премудре, дхята стягом філософі.

Кондакъ Д.

 Світу небесному родз члвческій ѿблак, щирігні хлыбі страшныя на
создателя своєї. ти же ѿ злобе негоді, ідоносій жителей
нових вичевалъ єси словеси вітомудрими, всіхъ оучѧ піти
творцю и від: Амниадіа.

Ікосъ Д.

 лішаша всі концы вселенныя громовий гласъ твої,
нейстовство ѿблічайши відніцы вавилонські, глаголемыя
єнропы: Фіаке въ везміні своємъ мірське смищеніе не може
оуразміти богословесія твоєї, тімже и щадчи та, богослобе пречудне,
аки везмна. мы же всімъ ірцемъ поемъ тебѣ сице: Радянська, богословія
трубо везлатія: радянська, любомудрія ненаго скрібніце. радянська,
нензаснімий пламене богоіубія: радянська, незгасимий світільничес
богочарівданія. радянська, нензглобленныя къ людемъ любве исполненій:
радянська, незаходимомъ енцихъ преторій. радянська, рісикал птицо
богочеснія: радянська, рікъ непресихающа богословія. радянська, славі
сладкогласний: радянська, пійтег³ світлословесний. радянська, півче цікобій
пречудній: радянська, ріторе божтвенный. Радянська, Історія премудре, дхята
стягом філософі.

Кондакъ Е.

 Гословесное твоє догмати в православныхъ незложение хвалословіе
тряп'я пребожтвенній содѣлала єси, ще дистоднівне, оумиленіемъ
исполненное и вѣрнимъ сладостное, поющымъ ѿ тебѣ богои:
Амниадіа.

^{3*} пійтег = поета, песник, стихотворец.

Ікона Є.

Бидінієм з греків твоїх, прізвище, оукордлю ї міջдаль єсі тає
самаго, всікое соєрвішал дібнітво бісівське соєрвішеноєм
сердечним: що ніждіє нешіжденою предстали єсі христі, єгоже
шо юності всім з сріцем з возлюбіль єсі, пріємла ш чада твоїх
дхобівих пініє сицеві: Радійса, догматів з православних громе:
радійса, сладость нінію писаньми твоими на міз нзливальні. радійса, сиріо
бігорачнітельна: радійса, єлена, біга возжалені.*⁴ радійса, луро аха: радійса,
гло христі. радійса, мітви подвіжничі: радійса, златодіста наперсничі.
радійса, ністочнічі златий премрости: радійса, гордо словесна біожеленія.
радійса, біолюбія енці: радійса, братолюбія іїніє. Радійса, ієстіне
премдре, аха стігаш філософі.

Кондак Є.

Боровіднік звіри православні ж громопламенний було єсі,
премдре, весь ревностію нсполнені, весь біогожденою предані:
мольм та обо, і на сік та ковія ревності нсполні, да
православні до конца житні наше поем з біг: Аланія.

Ікона Є.

Бозілвай в зерестій землі, весь мір з мізаріль єсі біословія
їїніми, прізвище оче ієстіне, не тоюм з братіїм з твоїм
славінім, но і всем православном роду огнітель ѿрбет[е]са:
также прінмі ніні похвалю їю любовію пріносимо таєм: Радійса,
цркве єднія поборничі: радійса, прауди бжія глашателю. радійса,
православія ністиннаго нсповіднічі: радійса, міра біоштіпнаго
ѡблічнітелью. радійса, вспігнутое ся небірніми смішеноє
возненавідбивай: радійса, вспіснітельна з правданий православія
возлюбивай. радійса, громе словесний, єреїків з [по]разнітельний:⁵
радійса, гласе аггельскій, православним спінітельний. радійса, філософі

* или: возжа[ж]адай?

⁵ или: [ш]разнітельний.

нѣоѣмныи: рѣдѣніа, иѣзгнаныи прѣвды рѣди. рѣдѣніа, клаѣда зю егослобѣа глагобоки: рѣдѣніа, ѡблаче егочестїа високи. Рѣдѣніа, Истине премѣдре, да я спѣгв философ.

Кондакъ З.

 отѣніемъ не хотѧи смѣрти грѣшника, гдѣ иѣбра тѧ иѣдѣтика, и на тѧ иѣсполниа глаголъ гдѣнъ: *ѧще иѣведеши ѿ нѣдостойнаго ѿѣтнама егоглаголи въ покалѣи прибодиши, поющиихъ ємъ ѿ тебѣ: **Аллилія.**

Ікосъ З.

 овое наਮъ возиѣа глице иѣзъ земли сърбскїа: Истине егословесныи, просвѣщаиися вѣдѣи егорачитѣльныи людемъ, внегда пѣти ємъ сициевѣа: Рѣдѣніа, срѣца моеѡ ѿѣплюстѣ: рѣдѣніа, дѣши моеѧ ѿѣмиленїе. рѣдѣніа, мѣде еготочнии: рѣдѣніа, сопѣ аггельскїи. рѣдѣніа, цѣкве стольпе: рѣдѣніа, бѣгогѣтномѣдримъ твердѣи. рѣдѣніа, Орле, на высотѣ смиренїа возшедыи: рѣдѣніа, въ цѣкви славы вогнѣзднѣи. рѣдѣніа, глиничное мнѣ ѿѣзаренїе: рѣдѣніа, воды жиевиа пролїанїе. рѣдѣніа, и ма пресладкое прѣвды иосиеви: рѣдѣніа, житїемъ прѣвныи и ма твоѣ ѿѣправднѣи. Рѣдѣніа, Истине премѣдре, да я спѣгв философ.

Кондакъ І.

 прѣниою лугою нѣдовѣдомыиа егослобѣа глагбини пѣснении ѿѣригнѣлъ єси ѿ ѿѣца еголюбивиа иѣ смиренна, наѣчка вѣхъ пребжѣтвеннѣю тѣцѣ прѣвѣнѣиа вѣличати пѣніемъ: **Аллилія.**

Ікосъ І.

 єсь во ѿѣни еголюбїа херувимски пожиев, на коленіици егоразѣмїа въ цѣкви иѣнное возшѣлъ єси: молимся ти ѿѣбо, ѡче наშа Истине, не прѣзри грабомѣчииа похвалы, та же ѿ ѿѣца тебѣ принесимъ сици: Рѣдѣніа, монахомъ иѣво премѣдре: рѣдѣніа, сирыиа

* Ерем. 15,19б.

Злѣнітніче. рѣдѣнѧ, вѣдѣтвѹщымъ иѣзебѣнителю: рѣдѣнѧ, немѹхъ настѣнниче. рѣдѣнѧ, велікомъ васілію кѹпномѹдреніѣ: рѣдѣнѧ, сѣрвскій златогѹстѣ. рѣдѣнѧ, ст҃ыихъ ѹ҃тѣцъ чадо иѣстинноє: рѣдѣнѧ, цѣкве православныѧ оѹкращеніе. рѣдѣнѧ, гольбе иѣопарныи: рѣдѣнѧ, свѣттолюбивамъ гробицѣ. рѣдѣнѧ, пресладкій наимъ дѣтоводнителю: рѣдѣнѧ, ко христѹ нашѹ предстѣтелью. Рѣдѣнѧ, іустіне премѹдре, да яко ст҃агѡ філософе.

Кондакъ А.

И е тѣчию всѣлаго члѣка, но иѣ всѣкое созданіе бѣжїе согражданѣ любилъ єсѧ, прѣбнє ѹ҃чє, аки новыи адамъ иѣкій въ погубленіемъ рѧ, тѹгѹю иѣсполнь ѿ иѣнѣмъ ѹ҃чествии своемъ, ватѣмъ ѹ҃цемъ христѧ бѣла любѧ, иѣ неудыши молѧ ємѹ пѣнїемъ: **Аллилѹѧ.**

Ікосъ А.

Вѣтіемъ вѣка сегѡ неугоденъ быль єсѧ, бѣоглѣблнвѣ да яко рѣторе, бѣорѣвностнімъ твоимъ єнлїа проповѣднїемъ: тѣмже аще иѣ во ѹ҃бнтили кѣллїстѣй златочиша тѧ, ѹ҃баче слово твоѣ бѣопроповѣдниче, вазати не возможоша: возілъ бо тѣкѡ цвѣтъ пѣстрынныи тѣмѡ, слаждшее блгѹднїе иѣспискѣа вѣрнымъ, поющымъ ти сици: Рѣдѣнѧ, проповѣдниче бѣодѣхновенныи: рѣдѣнѧ, свѣтільниче бѣовоожженныи. рѣдѣнѧ, луро златогласнаѧ: рѣдѣнѧ, сици наимъ преѧсное. рѣдѣнѧ, росо, ѹ҃цѧ наша прохлаждайща: рѣдѣнѧ, пастырю, дѹшы нашѧ добрѣ паствѹлї. рѣдѣнѧ, оѹтѣшилтелъ мѹроположници: рѣдѣнѧ, либоѧщымъ тѧ оѹтѣшилтелю. рѣдѣнѧ, книго бѣописаннаѧ премѣстїи: рѣдѣнѧ, скрижале бѣоначертанныи бѣослобїа. рѣдѣнѧ, златослобе: рѣдѣнѧ, свѣщѣ христѹба. Рѣдѣнѧ, іустіне премѹдре, да яко ст҃агѡ філософе.

Кондакъ Б.

Пестисѧ вѣтѣмъ къ тѣбѣ притекающымъ молисѧ, ѹ҃чє нашѹ іустіне: тѣбѣ бо стажахомъ предъ прѣтломъ бѣжимъ тѣпла ходатая, и ѿ тѣбѣ поемъ спасителю нашемѹ блгѹдарственниѣ: **Аллилѹѧ.**

Ікона Г.

Стѣнѣ ѣсѧ православныѧ вѣры, вѣтолѣвнѣ, и ѿитѣ: словѣрїл
всесерпіческаго вѣхъльнаѧ оѹчѣнїѧ громобиѣ ѿблнчалъ ѣсѧ
писанїи твоимъ, икдменіческѹ црковь лѣкѣвнѹющиихъ
возненавнѣдѣвъ. тѣмже и наимъ бѣди тѣплое защищѣнїе въ лютѹю зиму
шестиплѣнїѧ, да не ѿхладѣютъ къ вѣгъ ѣрца поюющиихъ тѣбѣ сицеваѧ:
Радѣнѧ, праѹческїа вѣры симѣвълъ ѿ словѣрїл защищївъ: радѣнѧ,
вселенскѹ црковь єдинѹ быти, и тѣчю православнѹю, показавъ: радѣнѧ,
ѿ лѣкѣвнѹихъ наѣтъ нововлѣнныѧ єреи икдменізма вѣрѹ ѿграднѣвъ: радѣнѧ,
православныѧ догматы ѿ лѣвъ рукающиихъ ѿстѣнивъ: радѣнѧ,
твердѣнїшѣ новоствѣнїемъ протиѣрѣвновавъ: радѣнѧ, крѣпкимъ
стоѧнїемъ во истиинѣ вѣнѣцъ исповѣдничества ѿ христѣ полѹчили: радѣнѧ,
радѣнѧ, писаньми твоими на црковь ѿ єретикъ ѿдеревавмѹ ко христѹ
направлѧй: радѣнѧ, котвѣ црквищю на днѣ православнѹихъ догматовъ
оѹкрѣпнѣвъ: радѣнѧ, дѣлателю люботрѣдныѧ, жатвѣ христѣвѣ оѹсердни
совершили: радѣнѧ, црквищю кашкъ хлѣбъ вѣголовесными исполннѣвъ: радѣнѧ,
радѣнѧ, сѣлѣтелю єнїа спасительниихъ оѹчѣнїѧ: радѣнѧ, селѣами
прѣднѣвъ: радѣнѧ, радостїю же рѣкоѧти въ цркви христѣ сирилѧй. **Р**адѣнѧ,
юстине премѣдре, дѣла сѣагѡ философе.

Кондакъ ІІ.

Сѣнь немолчнѡ возглашалъ ѣсѧ вѣгъ ѿ ѣрца оѹмилѣнна, вѣгій
ѹче, аки славнї словеснїй, христѣ же інса дѣхомъ горѧ прославлѧлъ
ѣсѧ: тѣмъ и христосъ надъ многими тѣ постѣвъ дѣшепастырь,
тобою наѧтъ вѣрныѧ православнѡ востхвалѧти вѣа пѣнїемъ: **А**ллилѹя.

Ікона ІІ.

Свѣтопрѣмнѹю свѣциѹ свѣтла истиинаго во грбѣ землемоѣїл
лєжальни мадровѣ тѣ христосъ гдѣ: просвѣти и наѧкѹ гненниимъ
твоимъ вѣолюбїемъ, да возстѣвше ѿ сна грѣховнаго,
свѣтгильники наѧкѹ исполнимъ єлѣемъ добродѣтелей, поюще тѣбѣ,
засѣпнїче наѧкѹ, хваленїе сице: **Р**адѣнѧ, ѿблаче свѣтлыи, ѿсѣнѧлъ

призыкающыя тѧ: рѣдѣнѧ, сѣне хладодѣтельнаѧ въ зиони искѹшениї тєеѣ молѧщыи сѧ. рѣдѣнѧ, гдѣ христѣ хвалебниче всевмилѣнныи: рѣдѣнѧ, златоглава любимиче дхѡвзаренныи. рѣдѣнѧ, пчелѣ, ѿ цвѣтавъ сѣо ческихъ мѣду бѓоразѣмїа саѣшаѧ: рѣдѣнѧ, поточе, ѿ гоřи бѓообщенија вѣды твоѧ сопрѣвай. рѣдѣнѧ, бѓочлѣвѣка христѣ ѣднѹ рѣдостъ на земли имѣвай: рѣдѣнѧ, ѿоженныи дхоми томѹ ѣднѹмѹ и на ибѣхъ рѣдѣнѧ. рѣдѣнѧ, сѣи хъ лѣплювъ преданїи хранителею вѣрныи: рѣдѣнѧ, сѣи хъ оцѣвъ послѣдователею непозыблемыи. рѣдѣнѧ, бѓорѣчиъи хъ прѣоковъ подражателею: рѣдѣнѧ, бѓопроповѣдныи хъ мѣнниковъ спострадальче. Рѣдѣнѧ, іустіне премѣдре, да сѣагѡ фїлогобфѣ.

Кондакъ ЕІ.

Лѣтъ златословѣнѹ имѣж, црковь оукрасилъ есѧ проповѣднїи пречѣднїими: молимѧ тєеѣ, оче іустіне: согрѣй ср҃цѧ возлюбленїемъ бѓа краиниимъ, да иощеденїственни нѣсъпнѡ поемъ сладчайшемѹ сїсѹ христѹ: **Ѣллилїа.**

Ікосъ ЕІ.

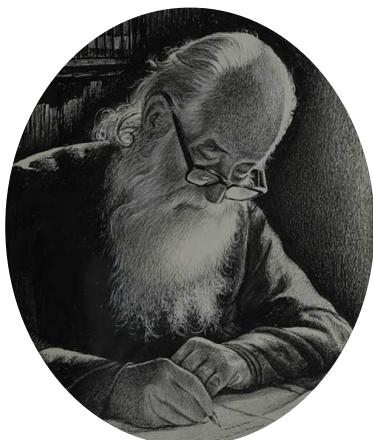
Соемъ твоѧ вѣлїа вѣры исправлѣнїа, блгтнє іустіне, сокровенныи сїланїемъ дшни твоѧ тайнонаучиющыи, єакѡ вѣрѹщемѹ воистиннѹ и любашемѹ бѓа вѣлъ возможна ѿ христѣ ииѣ, и молимѧ ти да извѣчѣши ѕгненныи предстѣтельствомъ твоимъ тѣрнїе маловѣрїј и малодѣшил нашеѡ, да реѣности ѿ бѓогождениј научиши насѧ, поющи хъ ти сици: Рѣдѣнѧ, сомракъ маловѣрїл нашеѡ просвѣщалї: рѣдѣнѧ, бронето реѣности къ вѣдѹ насѧ ѿблагаѧ. рѣдѣнѧ, бѓомольнии дхоми насѧ напоѣлї: рѣдѣнѧ, бѓоразѣмїа сїбѣнѹ ѿ словѣрїј насѧ ѿграждалї. рѣдѣнѧ, вѣтве многоплоднаѧ рода сѣрвскагѡ: рѣдѣнѧ, грозде многосладкїй вѣрта славянскагѡ. рѣдѣнѧ, бѓесовскагѡ црѣвна на земли не терпѣвай: рѣдѣнѧ, христово црѣвїе на иесѹ наслѣднивай. рѣдѣнѧ, бѓовѣдче: рѣдѣнѧ, тайновѣщашателею. рѣдѣнѧ, бѓомѣдрїј пѣчено: рѣдѣнѧ, бѓолибїј глагбино. Рѣдѣнѧ, іустіне премѣдре, да сїагѡ фїлогобфѣ.

Кондакъ Г.

Пречудне ѵ возлюбленнє ѿчє нашъ Исповѣдь: прїимъ мѣлое сїє пѣніє ѿ всѧмъ душѣ тиѣвѣ возносимое, ѵ оумолѣ б҃га да просгтигъ наамъ всѧмъ согрѣшѣнїѧ, да даруетъ наамъ блгтъ преетаго дхя своею, ѵ въ часъ кончины мѣтии да прїиметъ во цѣпвїи своемъ поющиихъ смѣши тиѣвѣ: Алилѹа, алилѹа, алилѹа.

МЛТВЯ.

Премъдре Исповѣдь, златая оутиѣ и дхя стаго философа, весь єсн ѿгнь ѵ ревности по езїю, весь исполненъ любви къ б҃гъ и члвѣкѡмъ: тѣмже молимъ тѧ: возжди ѵ въ часъ ѿгња сїи, єгоже вовреши на землю прїиде Христосъ, сиестъ ѿгнь б҃голюбїа, ѿгнь любви къ вѣрѣ б҃говѣровенїи, православїи, спасительни, ѿгнь любви къ непрѣстїи Христовѣ, цркви єгѡ непорочни, б҃гоносни, нензмѣнни, вѣрни и непозыблемни: ѿгнь братолюбїа, ѿгнь неболюбїа, ѿгнь вслуги блгочїл и чистоты. даруй наамъ, члвѣче нѣный и аггле земныи, твоѧ аггльскїя любви ко всемъ неплѣнномъ, вѣчномъ, стомъ, даруй наамъ твою ѿмиренїа, кротости и дѣтскаго незлобїа. наѹчи ны прощати ѿца ненавидащиимъ и ѿбнѣдащиимъ, и напасти наамъ творѧщиимъ, дївола же и всѧмъ дѣламъ єгѡ совершенню ненависти ненавидащи. и въ часъ кончины нашедъ предстани ѡдрѹ нашемъ свѣтлымъ лицемъ, и сошествѹ душамъ нашымъ по путь чрезъ тѣминѹ вода слѣбныхъ дхѡвъ поднѣбныхъ въ цѣпво преевѣчнаго б҃га и спаса Христа, ємѹже со ѡцемъ и ахомъ стыимъ подобаетъ слава и б҃годаренїе во вѣки. Аминь.

ЖИТИЈЕ СВЕТОГ АВЕ ЈУСТИНА.*¹

Кад живот благодаћу Христовом пређе у свештено житије, онда се не може ухватити у реч – тако је писао пре 80 година Преподобни Отац Јустин Нови Ђелијски о једном, њему сличном „подвижнику наших горких дана“ – оцу Сретену Вујичићу, који је, као и Ава Јустин, рођен на Благовести и преминуо на Благовести (+ 1924).

Сасвим недостојни, неспремни и недорасли, покушали смо да облагодаћени живот Аве Јустина, Новог Подвижника и Угодника Божјег у Цркви нашој и роду нашем – у вери, врлини, богомислију – срочимо у један кратак животопис, кратко, Христом у Духу, свето синаксарско Житије.

Преподобни и богоносни Отац Јустин Нови Ђелијски, познати православни духовник и богослов светоотачке величине и узлета, рођен је 25. марта 1894. године, у српском Врању, од оца Спиридона и мајке Анастасије, лицем на празник Благовести, и зато је на крштењу добио име Благоје.

Све до деде му свештеника Алексе, породица Поповића била је кроз најмање седам узастопних колена свештеничка. У крилу такве породице млади Благоје је прошао школу домаћег хришћанског васпитања и православне побожности. Као дечак често је са родитељима одлазио код Светог Оца Прохора Чудотворца у Пчињски Манастир и тамо бивао на молитвама и богослужењима. Једном приликом касније, био је лични сведок чудесног исцељења Божјом, преко Светитеља, целебном силом мајке му Анастасије од неке тешке болести. О дубокој побожности своје мајке и сам нам је Отац Јустин касније често причао, а у његовим заосталим белешкама налази се потресни запис о блаженом престављењу праведне „слушање Божје Анастасије – Васкрснице, моје бесмртне дародавке“, како овај захвални син назива своју мајку.

Други извор унутрашњег духовног образовања и побожности младог Благоја Поповића било је, од 14. године до kraја земног живота, редовно читање, подвижничко доживљавање и молитвено промишљање Јеванђеља Христа Богочовека. А он је Јеванђељем називао цео Нови Завет, а понекад и цело Свето Писмо. Многим младим богословима и студентима теологије, кад су касније његова дела читали или с њиме разговарали, најдубљи утисак остављало је његово спонтано исказивање да је у Православљу – све јеванђелско: и вера, и молитва, и подвижништво, и делатност, и благодатно искуство, и свето богослужење, и монаштво, сва црквеност и светопредањскост Православља, све

* приређено према издању: „Преп. Јустин Нови Ђелијски – житије, служба, акатист, чуда и избор текстова“, Епархија Ваљевска, Ваљево 2009, стр. 61-78.

Свете Тајне и Свете Врлине, које он никада није раздавао. Штавише, он је говорио, и у то је живо веровао, да је и сваки човек – „живо ходеће Јеванђеље“ Христово, а нарочито Светитељи.

„Дела Апостолска, говорио је, наставак су Светог Јеванђеља Христовог, а Житија Светих су наставак Дела Апостолских ... Шта то значи када Свети Јеванђелист Јован крају свог Јеванђеља, да „има и много друго што учини Исус, које кад би се редом написало, ни у сами свет не би стапле написане књиге“! – То, говорио је Свети Ава, није никаква хипербола, него су то живи Христови људи, пре свих Светитељи, који својим јеванђелским ликом, делом и животом дописују Јеванђеље Богочовека Христа. Јер, све што је Христос чинио, то и Христови људи чине благодаћу Његовом“ (ср. Јн. 21,25.14,12).

Сав осамдесетпетогодишњи живот и рад Оца Јустина у нашем свету и времену заиста је ово доказивао и потврђивао. Касније је Отац Јустин, у нашим Богословијама и на Теолошком факултету, предавао и тумачио Свето Писмо, углавном Новог Завета, и иза себе је оставио десетак томова тих тумачења. (Јасно и сажето је свој приступ и животни став према Светој Божјој Књизи изнео у тексту „Како и зашто треба читати Свето Писмо“). Али је његово тумачење Јеванђеља и уопште Светог Писма било пре свега сопственим животом и богоугодним подвизима, врлинама и усменом и писменом проповеђу Христа. И такође богослужењем, нарочито Божанском Литургијом, и то је називао „свештенодејствовањем Јеванђеља“ Христовог (Рм. 15,16).

Трећи извор надахнућа за хришћански, подвижнички, богоугодни живот Аве Јустина била су Житија и Дела Светих Отаца Цркве, о чему сведочи сваки сусрет и разговор са Оцем Јустином, и такође сва његова написана, објављена и необјављена дела. Ава Јустин је говорио и писао: „Православље није библиотека, која се може студирати, него живот, који се мора живети. Православље је на првом месту – Житије, и то – Свето Житије, а на другом месту – наука, и то животна, опитна, благодатна наука, у којој нема ничег схоластички-мртвог и протестантски-рационалистичког. Православље има своју методику и своју педагогику, то су – Житија Светих. У њима су изнети многовековни васпитни методи православни, помоћу којих је Православље стварало од несветих људи – Светитеље, од грехоликих душа – Христолике душе. Житија Светих садрже опитно оправдање доктата: у њима се доктатика јавља као опитна наука, наука доживљавана. Животи Светитеља су изаткани од доживљавања православних доктатских и моралних истине. У Житијама се налази и сва православна етика, опитно представљена, изражена и оправдана. Житија садрже у себи оно што Православље чини православним. У њима се показује и непобитно доказује да је Православље – Живот, а не теорија, опитна наука, а не гомила безживотних правила. Житија Светих стварају убеђење да је лични православни подвиг и опит и искуство – једини начин да човек постане православан, да позна Православље и да проповеда Православље“. У овим речима Аве Јустина има веома много аутобиографског сведочења.

По природи мудрољубив (што и значи реч: *философос* = љубо-мудар), гладан и жедан божанског и људског знања, пре свега правог човекопознања и богопознања, млади Благоје-Јустин је пошао у Богословију и прошао одличне богословске школе свога времена. Најпре завршава деветоразредну београдску Богословију Светог Саве (1905-1914), где је за професора имао горостасног и Светог Николаја (Велимировића). Чим је завршио Богословију, почeo је Први светски рат, и Благоје је узет у Српску војску, у чету младих болничара, вршињака славних српских 1300 каплара, и у том својству се са Српском војском повлачи преко Чакора, Црне Горе и Албаније до Скадра, крајем 1915. године. Не могући раније, због родитеља, да оствари своју давнашњу жељу и намеру да се замонаши, двадесетогодишњи Благоје, по благослову Митрополита изгнане Србије Димитрија, прима монашки постриг у Православној цркви у Скадру на Св. Василија Великог, на Нову 1916. годину, и узима монашко име Светог Јустина Мученика и Философа. Избор овог христоносног двоименог Светитеља – *философа и мученика* – за свога имењака и заштитника био је израз његове, младалачке и доживотне, дупле љубави према Христу: кроз философију по Христу и кроз мучеништво за Христа. Бог га је удостојио прве љубави у пуноћи, а и у другој је достигао до исповедништва и страдалништва вољом, савешћу и сузама, дакле до свега осталога осим мучеништва крвљу, мада је и ту био веома близу испуњења мере Светог Јустина Мученика.

Са групом млађих даровитијих богослова Српске Цркве буде упућен од Митрополита Димитрија, Српског краља и Владе са Крфа 1916. године на богословске студије у Петроград, одакле убрзо, због приближавања Русији бОљшевичке револуције, прелази у Оксфорд (1917-1919. г.), да би се, по завршетку рата и студија у Енглеској, вратио у Србију и постао наставник Богословије у Сремским Карловцима. Из Богословије је убрзо отишао на Атински универзитет да би тамо успешно доворшио Православну Теологију и докторирао из православног светоотачког богословља.

У Русији, Енглеској и Грчкој млади и даровити Јустин добро је упознао ранију и савремену западну и источну философску и богословску мисао, али, из његових тадашњих записа и касније објављених дела, види се да му је ипак главни учитељ био Апостол Павле, Свети Оци Истока и Достојевски. На овим студијама упознао је и до краја живота искрено волео православни Руски и Грчки народ, а добро је упознао и схватио савременог човека Западне Европе, његову културу и цивилизацију, европски плитки и често лицемерни хуманизам, о коме је потом оштре речи изрекао, полазећи притом од дубљег и хуманијег, православног *теохуманизма*, како је сам говорио. Међутим, Отац Јустин је увек двојио човека од његових дела, раздавајо грешника од греха, зато је и међу западним људима препознавао праве мученике и сведоке велике и често трагичне човекове тајне, па је и међу Европљанима имао блиских пријатеља. Треба рећи да је добро савладао и говорио више старих и модерних светских

језика: старословенски, грчки, латински, руски, новогрчки, енглески, немачки, француски.

Своју српску православну љубав према браћи Русима и Грцима пројављивао је безрезервно до краја живота. Руски духовници су му били исповедници, са руским избеглицама дружио се доживотно, а грчке посетиоце дочекивао је као долазнике из апостолских и светоотачких времена и крајева. Многи од Грка, који су га лично упознали, постали су му духовна деца, док је своју српску духовну децу упућивао у Свету Гору и Грчку „да се тамо науче православној побожности и црквености“. У последњим данима свог земног живота, проведеног преко једне трећине у манастиру Ђелијама код Ваљева, много се обрадовао кад су му болесничкој постељи прилазили, пристижући да га испрате, браћа Грци и Гркиње, па нам је говорио: „Браћу Грке увек да волите као наше духовне родитеље и кумове и као наше свагдашње учитеље у вери, побожности и црквености“. У својој души и срцу није двојио Словене и Грке, а ни остале православне народе.

Свој став према европској мисли и цивилизацији изнео је Ава Јустин најпре у својој студији о Достојевском (*Религија и философија Ф. М. Достојевског*), коју је поднео на Оксфордском универзитету као докторску тезу, али, како није хтео да мења своје, и Достојевскога, критичке ставове о Европи и Западном Хришћанству, вратио се у Србију без докторске титуле и, као што рекосмо, докторирао затим у Атини (1926) са новом дисертацијом из патристике (о Светом Макарију Египатском). Отац Јустин је изложио оштрој критици западну философију, теологију, културу, коју је понекад називао „политуром“, западни рационализам и позитивизам, псевдохуманизам, папизам, протестантизам, читаву западну егоцентричну цивилизацију.

Ипак, истине Божје ради, треба рећи да критика западног хуманизма од стране Оца Јустина није потицала из предубеђења, незнаша, ксенофобије или другог неког мањкавог умног или духовног става, него из пророчког, јеремијевског, павловског, достојевсковског, светитељског животног и благодатног антрополошког искуства: да за сложено биће какво је човек и род људски једини излаз из трагичног битијног и егзистенцијалног безизлаза јесте: не човек (*homo*), нити хуманизам (*hominismus*), него – Богочовек, једини Спаситељ света и човека Исус Христос, Син Божји и Син Човечји, Једини Човекољубац и Спаситељ. „Ми смо за Богочовека зато што смо за човека“, говорио је он и сведочио кроз цео свој живот и рад, кроз мисао и реч, кроз свој крстоносни јововско-павловски животни став и монашки светоотачки подвиг. То му је била и остала главна животна и мисаона тема, златна нит његовог бића и битовања, стожер око кога је саденута сва његова животна философија и теологија, свака његова мисао, и свака усмена и писана реч.

Отац Јустин је више од једне деценије био професор и васпитач читавог низа генерација у Карловачкој, Призренској и Битољској богословији. Остао је у

сећањима својих ученика као високообразовани предавач, озбиљан богослов, строг и правичан васпитач, искусни духовник, надахнути беседник. Из тога времена потичу духовне везе Аве Јустина са бројним потоњим Јерарсима Српске Цркве, од којих су неки били од њега лично замонашени. Године 1930-31, из Битољске богословије послат је од Српске Цркве, заједно са Митрополитом Јосифом (Цвијовићем), у Чехословачку, где је у Прикарпатским крајевима целу годину дана радио мисионарски на организовању црквеног парохијског и монашког живота међу православним Словацима и Карпаторусима, који су се тих година враћали у Православље из раније им насиљно наметнуте уније. И до данас су тамо живе успомене о њему, па се чак и пишу студије о његовом тамошњем раду.

По повратку са мисионарског рада, вратио се у Битољску богословију, где је током 1932-1935. године написао и објавио два тома своје чуvene *Догматике (Православна философија Истине)*, која му је ускоро донела избор на катедру Догматике Богословског факултета Универзитета у Београду. (Трећи и најобимнији, завршни том *Догматике* објавио је тек пред смрт, 1978. године; сва 3 тома преведена су на француски, а сада се преводе и на грчки и енглески језик). Догматика Оца Јустина се сматра до данас најбољом у Православљу (што сам Отац Јустин не би из смирења никада признао, али ју је за такву сматрао о. Георгије Флоровски), јер она следује доктанско богословље Светих Отаца, нарочито Светог Јована Дамаскина, пред којим се, као и пред свима Светим Апостолима и Светим Оцима Цркве Христове, Јустин бескрајно смиравао, као и пред Српским Светитељима: Светим Савом и Светим Николајем.

Јустин је био по природи философ и богослов, љубитељ мудрости и богопознања, у оном најпотпунијем и најдубљем значењу тих речи: мученик и подвигник бића, мисли и живота људског – умом, срцем и вољом. За њега се, као и за Светог Макарија Великог, иначе његовог духовног учитеља (на којем је и докторирао у Атини, са богословско-философском и аскетском темом: *Проблем личности и сазнања по Св. Макарију Египатском*), може с правом рећи да је био истински „философ Духа Светога“. А то значи да му је животна философија била пре свега у јеванђелским и монашким, пред Богом и људима искреним подвизима: вере, молитве, поста, богоислија, истинолубља, правдољубља, смиrenoумља, љубави, праштања, покајања – једном речју: истинског човеколубља и богољубља, истинске човекомудрости и богомудрости. Он је заиста био хришћански философ и богослов, какви су били велики Оци Цркве на Истоку од Светог Јустина Мученика и Философа и Светог Григорија Богослова до Светог Максима Исповедника и Светог Јована Дамаскина.

Али, Јустин није био занесени философ и суви интелектуалац, него је њега, као човека Божијег и народног, као библијског пророка и црквеног пастира, живо интересовала судбина свога народа и судбина света, те се залагао за бољи и достојнији, истински људски и хришћански, црквени и духовни живот људи, и за националну и духовне судбине Српског народа. Понекад је пророчки и

критиковао нељудске и нехришћанске поступке свога или других народа, а нарочито лоших народних вођа.

Иако је био биран за Епископа (за Епархију Српске Цркве у Закарпатју у Чехословачкој), из скромности се није тада, 1931. године, прихватио Епископског чина, мада је после доласка комунизма нама, његовим ученицима и духовној деци, говорио да не треба избегавати служење Цркви Христовој у било ком чину, па и Епископском, поготову у тешким временима. Зато је и пре и после рата духовно одгајио и у Епископску службу упутио десетину својих ученика, а у свештеничку службу и монашки подвиг на стотине и хиљаде младих душа.

Као човек и духовник, Отац Јустин је иначе увек био отворен, пун љубави за свако људско биће, за искрено тражећу и жедну истине интелигенцију, а особито за омладину и студенте. Његова су универзитетска и сва друга предавања увек била радо посећена, а млади су га посећивали и у најтежа времена комунистичког прогона и самог Јустина и православне вере и Српске Цркве, чета смо и сами били сведоци.

У мутно предратно време, нарочито у доба конкордатске борбе он је, као и увек, био јасан и недвосмислен бранилац Светог Православља, због чега се не једном замерио многим политичким и државним великашима, и чак извесним црквеним достојанственицима.

Пред сам Други светски рат имао је виђење Распетога Христа (о чему је остао његов лични запис), ваљда зато што је живо и са болом осећао трагедију нашег народа, која се приближавала и ускоро нас задесила – од спољњег и унутрашњег непријатеља. Била је то, као што је познато, горка немачка окупација 1941-1945. године и страховити геноцид извршен над православним Србима од римокатолика Хрвата и делом муслимана у злогласној НД Хрватској, и такође од Шиптара на Косову и Метохији.

Ратно време окупације провео је углавном по нашим манастирима, и делом у Београду, помажући десеткованој Српској Цркви и распетом народу. Учествовао је у састављању познатог *Меморандума Српске Цркве о страдању Српског народа у злогласној и за Србе геноцидној НД Хрватској*. Како Универзитет за време немачке окупације није радио, него су од 1942. г. само обављани испити, то је и професорска комисија Богословског факултета била изабрала за професора Оца Јустина да обавља испите, али су немачке власти дugo одбијале да му то одобре, вероватно зато што је и пре рата и током рата критиковао Западну нехришћанску и нечовечну цивилизацију отуђене од Христа Европе. Чувена су његова предавања у Београду, на Коларцу, током 1944. г. о *Светосављу* (која су већим делом састављана из раније објављиваних текстова), држана српској школској омладини и студентима у поробљеној Србији. За ова предавања је Св.Владика Николај рекао:

„Ово најновије дело др Јустина „Светосавље као философија живота“ надмаша све остало што је овај велики духовник до сада написао, како националном свешћу и црквеношћу, тако и монолитском оријенталском једноставношћу са бујичном речитошћу, и – што је најважније – бескомпромисним хришћанским убеђењем и младићким жаром, што просто магнетише. Јустин је ту непоштедан у критици Европе, јер, како он сам каже, „Европа је минирана вулканским противречностима, које ако се не отклоне могу ускоро експлодирати завршним уништењем европске културе“. Наш аутор, вели даље Св.Николај За Оца Јустина, у ствари не предвиђа уништење европске културе, него плаче сухим плачем над њеним гробом“, као и велики Достојевски. Свети Владика Николај је дубоко ценио Оца Јустина, али је и Јустин Николаја сматрао и поштовао као Светитеља Божијег.

Уопште, треба рећи да је Отац Јустин био и остао ретка, светоотачка појава у нашем двадесетом веку, скривена или неумитна савест Српске Светосавске Цркве и читавог јеванђелског, апостолско-светоотачког Православља у свету. То су му признавали још за земаљског живота, а после блаженог представљења његов углед и утицај све више расте, бар код оних који имају очи да виде и уши да чују, како вели Господ у Јеванђељу.

Током рата и немачке окупације Отац Јустин је делио судбину свога страдалнога Српског народа и Цркве, а живео је већином по сиромашним манастирима Србије, коју је неизмерно волео, као и све остале Српске земље Светога Саве и Српских Мученика и Новомученика. И у том добу успева да преводи патристичке и хагиографске текстове и да пише своја егзегетска тумачења на Јеванђеља и Посланице, што је после рата проширивао (тек недавно су та дела објављена у 20 већих томова, у издању Манастира Ђелија код Ваљева: 12 књига *Житија Светих*, 7 књига *Тумачења Новог Завета*, 3 књиге *Догматике* и 10 књига *осталих делâ*).

По доласку комунистичке власти у Југославију, 1945. године, Јустин је прогнан са Београдског Универзитета (заједно са још 200 српских професора), а затим је и ухапшен и затворен. Мало је требало да буде и стрељан као „народни непријатељ“ од тоталитарног режима Јосипа Броза Тита и српских комуниста, од марксистичке антибожне и антиљудске пагубне идеологије, од нечовечног комунистичког тоталитарног режима, који је тада крваво наступао и међу Србима, а сада се тако трагично распада увлачећи својим крахом опет у вртлог страдања Српски народ и његову живу Цркву, у којој је Отац Јустин радио и страдао у тешким условима пуних 35 година.

Ухапшен је 1946. г. у манастиру Сукову код Пирота и спроведен у београдски затвор, заједно са својим духовним чедом, јеромонахом др Василијем (Костићем), који ће касније, као Владика Бањалучки, бити прогнан, а затим као Епископ Жички још једном бити у комунистичком затвору. Из затвора су тада, 1946. године, Отац Јустин и јеромонах Василије спашени доласком у то време

(новембра 1946) из изгнанства Патријарха Српског Гаврила (Дожића), који се коначно враћао из робовања у немачком логору Дахау, где је био оболео, па се по ослобођењу 1945. г. неко време лечио у Карловим Варима у Чешкој. Одмах по повратку Патријарх Гаврило је од комуниста тражио ослобађање Јустина и Василија, па, како су и комунисти тада хтели да покажу пред светом и пред Патријархом, како су, ето, они „демократи“, убрзо су Јустин и Василије ослобођени из затвора, мада су многи српски свештеници и даље остали затворени и утамничени.

Прогнан са Универзитета и без пензије, лишен људских, верских и грађанских права, Отац Јустин је живео практично у заточењу у малом српском женском манастиру Светих Арханђела, званом Ђелије, код Ваљева, све до краја свог земаљског живота, 25. марта / 7. априла 1979. године. Ни ту није остављан на миру од комунистичких власти, јер је често позиван на саслушања у Озну и Удбу у Ваљево, нарочито како су се појавиле у иностранству његове теолошко-философске књиге „Философске урвине“ и „Светосавље као философија живота“. Дешавало се више пута да су Ђелијске сестре монахиње, видећи да се Отац Јустин не враћа са саслушања, одлазиле у већој групи (било их је тада око 40 у манастиру), на челу са игуманијом Саром и монахињама Јустином и Глиkerијом, и стајале сатима ћутке у реду пред Удбом у Ваљеву, што је власти принуђивало да Јустина ипак пусте, јер су се бојали револта ваљевских Срба, који су махом били антикомунисти, као уосталом и велика већина свих Срба свуда. Исто тако бивао је чест случај да београдске комунистичке власти претерају Оца Јустина из Београда, трпајући га насиљно у кола и одвозећи на воз за Лajковац или аутобус за Ваљево, бојећи се његовог утицаја на српске Епископе у Патријаршији, особито приликом заседања Светог Архијерејског Сабора. У време неких важнијих црквених догађаја у Београду, њему је био забрањиван излазак из манастира Ђелија на два-три месеца, што је практично значило његову конфинацију и кућни притвор.

Овај Исповедник Православља и по произвољењу Мученик Христов, Ава Јустин је све те прогоне подносио хришћански и монашки, што никако не значи да је само ћутао, или још мање климао главом, него је светоотачки сведочио свагда и пред свима Истину Христову и слободни и честити светосавски карактер српски, особито у својим беседама, народу у манастиру Ђелијама и по црквама Ваљевског краја, посебно у Лелићу, родном селу Светог Николаја Охридског и Жичког, кога је сматрао и поштовао као Светитеља Божјег и говорио да нам је он Богом дарован после Светога Саве као нови српски Просветитељ и Учитељ, црквено-народни Вођа и Архипастир. Зато су Срби, а и браћа Грци и други хришћани са Запада, радо читали и слушали Оца Јустина, па и долазили да га посете, иако је то било увек спојено са опасностима, јер комунисти то никако нису желели, па су и спречавали. Они су се бојали Јустиновог утицаја на појединце и на народ, као и његових „веза са иностранством“.

Лично смо били сведоци да и поред свих комунистичких забрана и прогона (знато примере саслушања и претње или чак одузимање пасоса неким, нарочито млађим људима, из Београда који су посећивали Оца Јустину у Ђелијама), њему су долазили многи људи из земље и иностранства, да га виде и чују, да га питају за духовни савет или замоле за његове богоугодне молитве. Нарочито је Оцу Јустину долазио богољубни народ на молитве и богослужења, знајући да долази Божјем Угоднику и човекољубивом Молитвенику, великим народном Сузнику и Сапатнику, какав је био Пророк Јеремија или Свети Сава. У манастиру Ђелијама је овај апостолски Слуга Божји, православни Монах и народни Пастир, свакодневно служио Службу Божију, постио потпуно свакога петка током године и Чисте и Страсне седмице Великог Поста, а узимао је на се у друге постове, мимо 4 прописана Црквом поста. По вековном црквеном манастирском Уставу држао је сва дневна и ноћна богослужења и свакодневно неуморно служио Божанску Литургију (речи Оца Јустине о значају Свете Литургије могу се наћи у Поговору његовог превода *Службеника*, на српском језику, изд. Ман. Ђелије-Београд, 1978).

На сваком богослужењу молио се са обилним и топлим сузама. Често се на молитви у цркви, па и у беседама, толико расплакао, да се понекад и загрцнуо, што смо сви присутни у храму примећивали, мада је он настојао да тај дар суга прикрива. Бивало је да се у својој келији молио по сву ноћ са тихим и топлом сузама, што смо ујутро по очима и лицу примећивали, али о томе га нисмо питали. Понекад је бивало да Оцу Јустину и у разговору ударе бујне сузе на очи, кад се разговор дотицао болних тема страдања народа и поједињих људских личних несрећа. Овај српски Јеремија молио се за сваки род људски, нарочито за страдални православни народ Српски, и спомињао је на Светим Литургијама на стотине имена која су му пошиљана, лично или писмима, од људи са многих страна, који су га молили да се моли за живе и упокојене сроднике и познанике. Уз ова имена људи су често давали или слали и новац, па је то био један од извора прихода за сиромашни манастир Ђелије, а и за његове личне трошкове, који су углавном ишли на путовање и набавку папира за писање и куцање многобројних радова, насталих у том Ђелијском периоду живота и рада овог неуморног Подвижника, Мислиоца, Богослова и Духовника, у српској хришћанској хиљадугодишњици свакако једнога од највећих. Многи су људи по молитвама и Светим Литургијама Оца Јустину добијали благодатну помоћ и исцељења од Бога, и о томе захваљивали Оцу Јустину и Манастиру (о томе постоје сачувана писма и записана чуда, чињена Духом Светим преко Оца Јустина).

Ава Јустин се у ово Ђелијско време свога монашког и свештенобогословског живота и рада, од 1948. до 1979. године, већ био прочуо као дубоко подвижнички и благодатно искусни духовник, што је заиста и био, не само монахињама, монасима и свештеницима, него и многим богословима, студентима и побожним верницима, као и бројним интелектуално и духовно

сложеним, залуталим па пробуђеним, људима нашег смућеног света и века („достојевсковским ликовима“, како би он говорио). Он је у то време истовремено био и „скривена савест Српске и читаве Православне Цркве и народа“ (како је за њега рекао атински теолог и академик Јован Кармирис, у предговору Јустинове књиге „Човек и Богочовек“, на грчком, која је преведена и на француски). Отац Јустин је био велико охрабрење и укрепљење многим Епископима, свештеницима, богословима да истрајно и до kraja служе Богу и народу у нашој Цркви у време безбожног режима, када је то било скопчано са великим тешкоћама и често бруталним гоњењима. Он је, такође, одлазио у друге Епархије, манастире и парохије, као нпр. у Жичку Епархију и на Косово и Метохију, посебно у манастир Девич, где је његово присуство било право оснажење и надахнуће.

У манастиру Ђелијама Ава Јустин је наставио свој монашко-богословски подвиг живљења и стварања из области библијске егзегезе, патристике, литургичког и докматског богословља. Као ретко ко у новије време, он је у себи сједињавао целовитост (католичност=саборност) светоотачког подвига живота и мисли, молитве и литургисања, пастирствања и богословствања, те је зато, по својим духовним и богословским дometима, још за живота једнодушно сматран новим Оцем Православне Цркве Христове. Паралелно са свим тим, Ава Јустин је успевао да личним примером, речју и делом неустрашиво проповеда народу, у којем је рођен и живео и са којим је страдао, Јеванђеље Христа Богочовека о спасењу света и человека, излазећи често изван манастирских зидина у извесне парохије и Епископије по Србији, али и доживљавајући зато многе неприлике, прогоне и саслушавања од стране комунистичког режима. Истине ради треба рећи, да извесни свештеници и Епископи нису му ни смели упутити позив да их посети или да на црквено-народном скупу говори, јер су се бојали последица од комуниста. Ипак, известан број свештеника и Епископа долазили су му чешће у посету, не гледајући на комунистичке забране, ометања и претње.

Јустин никада није могао бити враћен на Универзитет, на своју катедру Догматике, али су код њега тајно долазили многи универзитетски професори, не само теолози, већ и са других факултета, нарочито лекари и психологи, а још чешће поједини песници и књижевници, на разговоре и савете. (Један од писаца и песника, адвокат Милан Д. Милетић, недавно је објавио предивну мању књигу личних „сведочења о Светом Ави Јустину“, под карактеристичним насловом *Заљубљен у Христа*). Поготово му је долазила студентска омладина, која се интересовала личним и општељудским животним проблемима савремености. Зато је имао и стицао све већи број ученика. Имао је доста пријатеља по Европи и Америци, који су га тајно снабдевали оном најважнијом новом теолошком и философском литературом, тако да је био сасвим упућен у токове савременог Западног света и посебно Западног Хришћанства.

О његовом монашко-подвигничком, молитвено-литургијском, пастирско-народном и богословско-философском животу и раду у овом другом, Ђелијском периоду његовог земног живота може се написати читава књига (као сведоци и очевидци тог периода његовог светитељског живота и подвига, полако припремамо такву књигу), али ђемо опширије писање његовог Житија оставити за касније. Овде ђемо само поновити његове речи казане за Св. Патријарха Руског Тихона, новог Исповедника Православља, а које важе и за њега самог: „Његов живот на земљи био је широк и дубок као Црква, а благодатан као Дух Свети“.

Засве то време, овај Божји Угодник и велики Молитвеник, удостојен је био, благодаћу Христовом, нетварне Божје благодати и небеских посета и јављања. Тако му се у сну јави Свети Јован Златоуст, кога је он иначе целог живота много волео и његова дела ценио, који му је, у том виђењу, читao молитве над главом из „свога Требника“, како је записао сам Отац Јустин оловком на страницама свог личног Молитвеника (који се чува у манастиру Ђелијама, где су и остале његове књиге и рукописи). Тада је написао једну надахнуту Молитву Св. Јовану Златоусту, а потом и другу, а такође је написао и Молитву Св. Арханђелу Михаилу, Заштитнику манастира Ђелија, и Молитву Св. Великомученику Краљу Стефану Дечанском, када је превео његов Акатист (уз превод и осталих Акатиста, издатих касније у једној књизи). Ава Јустин је много волео и Св.Саву и Св. Владику Николаја и њима се много молио и посветио им већи број својих беседа и текстова. Но изнад свега је волео Господа Христа, Спаситеља и Богочовека, тако да је сво његово биће, срце, душа, ум, сва дела у животу и све речи у писаним делима – били надахнути Христом и остали посвећени Христу Богочовеку.

* * *

Ава Јустин је починуо у миру Господа свога Христа лицем на празник Благовести, у својој 85. години живота (25. марта / 7. априла 1979. године), на исти дан када је и вољом Божијом рођен и дошао на овај свет, омеђивши тако Благовешћењем (=Јеванђељем) свој земаљски и започевши вечни живот у Царству Небеском. Били смо сведоци последње седмице дана његове болести (срчани удар), која му, Богу хвала, није помутила разум, него, напротив, још више га је усредсредила и устремила ка Небу и Господу. Тих задњих дана се видљиво усрдно молио. Кад је дошао себи од срчаног удара, који се догодио у уторак, рекао нам је да се молио Св. Јовану Богослову (чије је тумачење Јеванђеља тих дана настављао и чији му је лик био на икони Распећа изнад кревета), „да ме облаговести“, што се затим показало да значи: да му подари да доживи до скорог празника Благовести, што се и догодило. Потом се у току следећих дана са свима у манастиру, домаћима и нама дошавшима, измирио и опростио; својој духовној деци дао савете и духовна упутства за даљи живот и подвиг, као што нас је, уосталом, и током свих ранијих година саветовао и упућивао. Сви су се, мање-више, његови савети и упутства сводили на кратку

реч: *Све за Христа, а Христа ни за шта!* Како се раније, док је био здрав и покретан, причешћивао свакодневним служењем Св. Литургије, тражио је и ових последњих недељу дана у постељи да га свакодневно причешћујемо, што је и чињено.

По мирном упокојењу, после Литургије, Причешћа и нашег ручка (поподне око 1 и 40) на Благовести, а Празник је те године био у суботу, обучен је у свештеничке одежде и пренет у манастирску цркву Светих Арханђела, где је његово миомирно тело лежало све до уторка, када је опевано и погребено у нови гроб на јужној страни манастирског храма. Испраћен је свенародно од неколико Епископа, на челу са надлежним Епископом Шабачковальевским г. Јованом (Велимировићем), мноштва српског свештенства и народа и од већег броја православних: Грка, Руса, Француза и других, јер је од многих њих, а нарочито од Светогорских монаха, још за живота сматран за Светитеља. Многи су тада, а неки од тада и до данас, осетили пријатни благоухани мирис од његовог тела при погребу, или потом у његовој соби и на његовој постељи, понекад и на његовог гробу, који је отада веома често посећиван од побожних хришћана, и на којем се догађају спасоносна чудесна исцељења.

До данас већ има на десетине иконा� и фресака са Јустиновим светим ликом, у Србији, Грчкој, Француској, Америци, а Светогорски монаси и други православци написали су му и *тропар*, *кондак*, *акатист*, а недавно и целу Службу (спевао јеромонах Атанасије из Манастира Симонопетре у Св. Гори, који му је први спевао Тропар и Кондак већ 1979. г.). Његов гроб крај манастирске Цркве у Ђелијама постао је место поклоништва за многе побожне душе, за православне широм Балкана, Европе и Америке. Благодатна препорођајна чуда свршавана на његовом гробу и по његовим молитвама у разним местима већ су посведочена и забележена. Очекује се и Јустиново скоро свечано уношење у календар Светих Српске и васцеле Православне Саборне Цркве.

* * *

Многобројна су Јустинова писана дела. Целокупни опус Оца Јустина обухватиће око 40 томова, а од тога је до сада објављено на српском око 30, на грчком 4, на француском 7 и 1 на енглеском језику. Број његових чланака, беседа, краћих текстова, писама, преношених и прештампаваних одломака, тешко је избројати. У рукописима и на тракама остало је после њега још око 10 већих радова, од чега су недавно скинуте са магнетофонске траке, преписане и штампане његове *Беседе* (у 3 тома: *Недељне, Празничне и Великопосне-Пасхалне*, у издању Ман. Ђелија, 2000-2001. г.), а остаје материјала бар још за један том његових *Беседа*, хватаних ручним брзописом или снимано магнетофонски од његових ученика и сестара монахиња. Отац Јустин је радио до последњих дана свога духовним и физичким подвигом испуњеног земног живота. Пред сам крај живота завршио је и трећи том своје *Догматике* (штампане у Београду 1978), а

потом је успео да настави, али не и да доврши своје проширену *Тумачење Јовановог Јеванђеља* (објављен је први део опширијег и други део ранијег скраћеног тумачења на Јована у једној књизи, Београд 1987, као и посебно *Тумачење на Јованове Посланице*, 1984).

Бројни теолошки радови Аве Јустина, осим докторатске и егзегетике, обухватају области патристике, аскетике, литургике, као и теме из хришћанске философије и посебно из православне антропологије. Теми о човеку – а Јустина је свеживотно окупирала за њега једина вечна људска тема: **човек и Богочовек** – посвећена је и његова друга студија о Достојевском, јер се на Достојевском Јустин дуго „мучио и учио“ и њега је сматрао за модерног билијског Јова. Јововско-достојевска проблематика човека увек је била близка Оцу Јустину, али је и он као и они, једино решење амбисног проблема човека налазио само у Христу Богочовеку.

Увек је говорио и сведочио: *Ми смо за Богочовека, зато што смо за човека ... Без Богочовека Христа нема ни човека, већ само неки подчовек, човечуљак, трагично биће без смисла и вечног садржаја. А са Христом Богочовеком, човек је бог по благодати, богочовек по благодати.*

Посебно треба истаћи зборник чланака Оца Јустина: *Човек и Богочовек*, наслов који би могао бити карактеристичан и за сво његово богословље, јер у те две теме, или још тачније и Јустину верније: у тој двојединој теми БОГОЧОВЕКА обухваћена је сва Јустинова богословска мисао и животна философија, и више од тога: сва његова дубока и сложена личност, павловских и достојевских димензија. То је уједно и свеживотна Јустинова мисија мученика људског бића и мисли, Пророка и Благовесника у нашем веку и нашем народу, а она се састоји у крсном, тужнорадосном, распето-васкрсном сведочењу о Богу и Човеку, сусретнутим и сједињеним, без сливања, умањења и губљења, у Христу Богочовеку, Вечном Божанском Логосу и Творцу, али и Спаситељу и Осмислитељу човека и рода људског и свега света. Та нова стварност сусрета и сједињења Бога Живога и човека Богом Живећега остварена је и остварује се као Црква, као Тело Христово, као заједница у Духу Светоме са свима Светима, на славу Бога Оца и на спасење свега света.

За Јустина Поповића било је кључно оно јеванђелско место Апостола Павла у Посланици Ефесцима (4,12-13), где израз „*достићи до савршеног човека, у меру раста пуноће Христове*“, а то бива у заједници *са свима Светима*, представља смисао свих људских, и личних и општевечанских напора, религиозних и философских, хуманих и хуманистичких. Отац Јустин, паралелно са новозаветним антропоцентризмом, или тачније Христоцентризмом, истиче један пунији и хуманији хуманизам, тачније *Богохуманизам* (=Теохуманизам), тако да је и сву хришћанску философију, сву православну теологију и антропологију спајао у јединствену *Теантропологију*. Јер сав однос и решење питања Бога и Човека он сагледава, решава и доживљава само у Христу

Богочовеку, Који је „од свега новога Најновије и Једино Ново под сунцем“, сходно изразу Светог Јована Дамаскина, када овај парафразирајући исправља Премудрог Соломона (Проп. 1,9). Или сходно речима Светог Максима Исповедника: „Христос је мерило свих и свега, и не треба Христа мерити или објашњавати нечим или неким, него је Христос мерило и објашњење свега“.

Ава Јустин се јавља као верни али стваралачки настављач у Цркви апостолске киригме и живог предања и докмата Светих Отаца, како вели Св. Василије Велики, пронетих, проживљених и промишљених кроз свој лични и саборно-црквени, увек савремени проблематизам, те зато актуализован трајном јеванђелском животном темом о боголикости човека, о његовом греху и палости, смртности и богоудаљености, али истовремено и о реалном спасењу свецелог човека и рода људског у Христу Богочовеку и благодатном препороду и прослављењу у Цркви као Богочовечанској Заједници Бога и човека у Христу, љубавном благодаћу и светлосним нествореним енергијама Духа Светога Утешитеља. И у својим Беседама је Отац Јустин често наглашавао да, и поред свег трагичног стања нашег људског света и историје, ипак у овом и оваквом свету и времену постоји спасење за човека и свет, јер постоји Спаситељ, а то је једино Христос Богочовек.

Можемо, на крају, са смиреном смеошћу, љубављу и слободом рећи да је Отац Јустин, Свети Нови Богослов Српски, већ од почетка нашао и до краја живота следио у подвигу живота, мисли и речи правилну меру и мерило свега, као некада Апостоли Филип и Натанаил: Јеванђелског Исуса Христа, Јовановог и Павловог Бога Логоса и Спаситеља, светоотаchkог и светосаборског Богочовека, светолитургијског Великог Архијереја и Жртву, вечно Јатње Божије, предвечног Љубљеног Сина Божијег Јединородног и историјског новозаветног Сина Човечијег, Прворођеног међу многом браћом (Рм. 8,29).

Христолика и светолика личност, и свеукупно богословље Аве Јустина Новог јесте једна ранохришћанска, али и савремена химна и доксологија Богу Живоме и Истинитоме, у Тројици слављеноме, и особито Једноме од Тројице, Христу Богочовеку, Оваплођеном и присутном у Цркви, у Њему спасеном, препорођеном и обоженом човеку и човечанству, људском роду Адамовском, који у свим својим гресима и богоудаљавањима ипак остаје вапајно богочежњив и христоцентричан. У томе је истински православни хуманизам – Богохуманизам Оца Јустина Новог.

Преподобни Оче Јустине, моли Бога за нас.

ПРЕПОДОБНИ ЈУСТИН (ПОПОВИЋ) ЂЕЛИЈСКИ.*¹

Преподобни Јустин (Поповић) Ђелијски родио се на Благовести (25. март / 7. април) 1894. године у Врању од благочестивих родитеља Спиридона и Анастасије. На његову рану побожност од детињства утицала је близина манастира Преподобног Прохора Пчињског где је често као дете одлазио са родитељима. Основну школу мали Благоје (његово крштено име) завршио је у месту рођења. Деветоразредну Богословију Светога Саве завршио је у Београду (1905-1914). Као ученик Богословије показивао је Благоје велике склоности ка изучавању Светог Писма, дела Светих Отаца, хришћанског мудрољубља (философија), а истицао се такође и у литературним ђачким дружинама пишући саставе на различите теме из хришћанског живота.

Вихор Првог светског рата прекинуо је редовно школовање младог Благоја и једног целог нараштаја младих српских богослова у Краљевини Србији у сам освит XX века. Они су делили трагичну судбину једног православног хришћанског народа. У току 1915. године Благоје се са ђачком болничком четом повлачи преко Албаније до Скадра. Почетком 1916. године Благоје је, сагледавајући са хришћанске тачке гледишта, све метеже овога света и сву трагичност и испразност људског постојања и живота овде на земљи, примио монашке завете у Скадру у храму Светог Николе. Узео је на монашењу име Јустин, по Светом Јустину Мученику и Мудрољубцу (Философу – из 2. века, +око 165. године у време римског цара Марка Аурелија) чији ће пример хришћанског живота и подвига следовати све време свога земаљског живота. Време до лета 1916. године млади монах Јустин провео је на Духовној академији у Петрограду у Русији. Међутим, трагични догађаји у царској Русији одвели су га потом у Енглеску где борави на студијама у Оксфорду до 1919. године. Тамо је, колико је то било могуће у ратним годинама, изучавао богословље пишући рад на тему *Философија Фјодора Михаиловича Достојевског*, коју, нажалост није тамо одбранио због начелних неслагања са инославним хришћанским мислиоцима (протестанти и англиканци).

По окончању Првог светског рата јеромонах Јустин је већ 1919. године наставник у Богословији у Сремским Карловцима. Убрзо као стипендијста Светог архијерејског синода одлази (1919.) у Атину на тамошњи

^{1*} приређено према издању: „*Београдски мученици Ермил и Стратоник и преподобни Јустин Ђелијски: житија и службе*”, приредили Р. Поповић и П. Миодраг, Академија СПЦ за уметност и конзервацију, Београд 2013. године, стр. 25-30. Ово Житије написао јеprotoјереј-ставрофор д-р Радомир В. Поповић.

Богословски факултет на којем ће одбранити докторску дисертацију на тему *Проблем личности и сазнања по Светом Макарију Египатском* (1926. године). У отаџбини је опет на располагању својој Цркви. Предавао је у Карловачкој богословији више богословских предмета. Тамо покреће и уређује часопис *Хришћански живот*. Као млади и учени православни богослов осетио је сву празнину и духовно сиромаштво када је реч о делима Светох Отаца на српском језику. Још тада је предлагао да се у наставни план и програм Богословија уведе посебан наставни предмет *Житија Светих*. Његов предлог, нажалост, тада није прихваћен, али оца Јустина то није обесхрабрило да изучава на изворном грчком и латинском језику Свете Оце и да их преводи на српски језик. Први његови преводи су Беседе Светог Јована Златоустог, затим *Лавсаик Паладија* Еленупољског, дела Светог Василија Великог, Светог Исака Сирина и других Светих Отаца. Јеромонах Јустин је био увек искреног и отвореног духа, велики молитвеник и подвижник, није се мирио са многим неправилностима у текућем животу наше Цркве између два светска рата, када су многе недоумице и сумње у темељне истине хришћанске вере заокупљале многе српске интелектуалце и мислиоце. Он се отворено супротстављао таквим појавама што га је често пута коштало и личне жртве – био је више пута премештан по казни у Призрен, Београд, Битољ, Сремске Карловце. Као погодна личност 1931. године одређен је за помоћника скопском митрополиту Јосифу (Цвијовићу) на организовању и уређењу Православне Цркве у Прикарпатској Русији и Чехословачкој, након повратка православних из уније. У том послушању се истакао као одличан и савестан мисионар и организатор црквеног живота. Међутим, одбио је да буде изабран за првог епископа новоосноване Мукачевске епископије у Прикарпатској Русији. Дошао је поново као професор Богословије у Битољ, у јужној Србији. Тамо је завршио прву књигу своје *Догматике* (1934.) или *Православне философије истине*. Исте године (1934) постао је доцент на Православном богословском факултету Универзитета у Београду за предмет *Догматика и упоредно богословље*. Имао је такође позив да предаје *Догматику* на Варшавском Универзитету у Пољској. Другу свеску своје *Догматике* објавио је већ следеће 1935. године. Заједно са групом угледних српских интелектуалаца оснивач је Српског философског друштва (1938.).

На Богословском факултету у Београду као професор остао је до краја Другог светског рата. Као неподобан, од стране нових властодржаца (комунистā) протеран је са Универзитета. Од 1948. године па све до смрти, 7. априла 1979. године провео је у манастиру Ђелије код Ваљева,

Епископија шабачко-ваљевска. У овој женској обитељи служио је као духовник и исповедник не само монахињама, већ и свима који су из света и са разних страна долазили код њега ради духовних савета, охрабрења, утеше, поуке, духовне помоћи. Упокојио се на Благовести, на свој 85. рођендан и погребен у манастиру Ђелије у којем је провео последње деценије свог живота.

Преподобни отац Јустин је један од најплоднијих православних богослова у, по много чему метежном, XX веку у целом хришћанском свету. Својим подвижничким хришћанским животом, који је истовремено био и исповеднички, али исто тако и својим бистрим и плодним богословским умом, сведочио је у безбожном и раслабљеном XX веку истиниту и чисту православну хришћанску веру. Његов целокупан живот и хришћанско дело испуњавају цели XX век. Он је дао недвосмислено аутентичан (истинити) хришћански одговор на све изазове којима је био изложен хришћанин у наше дане. Од прворазредног значаја је његово бављење Светим Оцима, у првом реду *Житијама Светих*. Ово капитално и јединствено дело у целом православном хришћанском свету угледало је светлост дана на српском језику у дванаест књига (по једна за сваки месец у години) у Београду 1972-1977. г. Дело је приређено уз свесрдну помоћ његове духовне деце, тада младих и учених јеромонаха Атанасија (Јевтића), Амфилохија (Радовића) и Артемија (Радосављевића) и залагање, исто тако, монахиња манастира Ђелије на челу са настојатељицом Гликеријом. Још пре Другог светског рата отац Јустин је објавио дело *О прогресу у воденици смрти* (Битољ 1933.), затим *Основно богословље* (Београд 1935.), *Достојевски о Европи и Словенству* (Београд 1940.). После Другог светског рата многа његова дела су могла бити штампана само у иностранству. Тако се у Минхену (Немачка) појавило дело *Светосавље као философија живота* (1953.), *Философске урвине* (1957.), *Живот Светога Саве и Светога Симеона* (1962.), *Човек и Богочовек – студије из православне теологије* (Атина 1969.), *Православна Црква и екуменизам* (Солун 1974.), као и многобројне студије и чланци на различитим језицима. Посебно место у његовим богословским студијама заузимају тумачења Светог Писма Новог Завета (*Тумачење Светог јеванђеља по Матеју; Тумачење Светог јеванђеља по Јовану*, Београд 1979. и 1989.), *Тумачење Посланица Апостола Павла, Тумачење саборних Посланица*. Отац Јустин, то треба нагласити, има светоотачки приступ у тумачењу писаног Откривења Божијег и то га издава од свих савремених православних библијских тумача, чак и у православној Цркви.

Ава Јустин у манастиру Ђелије.

Савременици оца Јустина памте га као великог молитвеника који се непрестано молио, дисао молитвом, састављао молитве и преводио их на српски језик како би и другима биле приступачне. У ту сврху је превео *Литургију Светога Јована Златоустога* (1922, 1978.), *Мали требник* (1993.) и *Велики требник* (1993.). Његове беседе на недељна Јеванђеља и на велике празнике постале су одавно незаменљиво чтиво, одишу животношћу и актуалношћу у духу беседа древних Отаца и Учитеља древне Цркве.

Још за живота отац Јустин је сматран за светога. То је потврдио Свети архијерејски сабор Српске православне Цркве 2. маја 2010. године и након тридесет година од упокојења, уписао га је у диптих Светих, а слави се 1/14. јуна, када је и спомеџ Светог Јустина Мученика и Философа.

Ава Јустин пише Житија светих.

Садржај:

1. 25. марта – Служба [прва] преп. и богоносном оцу нашем Јустину Ђелијском, новом исповеднику [аутор: ј-м Атанасије Симонопетритски / превод: еп. Атанасије (Јефтић)]	1
2. 1. јуна – Служба [друга] преп. и богоносном оцу нашем Јустину Ђелијском, новом богослову и исповеднику [аутор: ј-м Атанасије Симонопетритски – превод: еп. Атанасије (Јефтић)]	22
3. Служба [трећа] преп. и богоносном оцу нашем Јустину Ђелијском, Србском (аутор: ј-м Никон Оптиноуски) [цсл.]	45
3а. Прилог 1: стихире, и [други] тропар и кондак [аутор: Зораст]	60
3б. Прилог 2: [трећи] тропар и кондак, и Славник [аутор: нн)	62
4. ΤΗΙ Α' ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΙΟΥΝΙΟΥ - ΙΟΥΣΤΙΝΟΥ ΠΟΠΟΒΙΤΣ ΟΣΙΟΥ ΣΕΡΒΟΥ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ	65
5. Акатист [први] преп. оцу Јустину Новом Ђелијском	80
6. Акатист [други] св. аби Јустину Новом Ђелијском	94
7. Акатист [трећи] св. аби Јустину Новом Ђелијском [аутор: Петко д. Хинов] [цсл.]	103
8. Житије [прво] св. аве Јустина – еп. Атанасије (Јефтић)	112
9. Житије [друго] преп. Јустина (Поповића) Ђелијског – протојереј-ставрофор д-р Радомир В. Поповић	126
10. Садржај	130

★ НОВИ СРЕДЊИК ВЕЋ ГОДИ ВК БЕЛГРАД. © НОВИ СРЕДЊИК 2015. ГОД. У БЕЛГРАДУ. ★